

การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้
แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

วิทยานิพนธ์

ของ

เมธิกา งอธีราช

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

มีนาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้
แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

วิทยานิพนธ์
ของ
เมธิกา งามอิราษ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
มีนาคม 2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ACADEMIC ADMINISTRATION AFFECTING SUCCESS OF PROACTIVE LEARNING
MANAGEMENT OF TEACHERS IN SCHOOLS UNDER SAKON NAKHON
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

BY
MATIKA NGOTIRACH

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Education Degree in Educational Administration and Development
at Sakon Nakhon Rajabhat University

March 2025

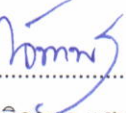
All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

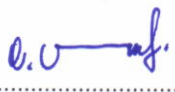
ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ เมธิกา งอธีราช

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการสอบ	กรรมการสอบและ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพียสา) (ดร.ทรัพย์หิรัญ จันทรักษ์) ประธานที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์	
กรรมการสอบ	กรรมการสอบและ (ดร.อภิลิทธิ์ สมศรีสุข) แต่งตั้งเพิ่มเติม (ดร.บุญมี ก่อบุญ) กรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์	
กรรมการสอบ		ผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.นิภาพร แสนเมือง)		

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วโร เพ็งสวัสดิ์)
ประธานหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 25 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2567
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ดร. ทวีชัย หิรัญ จันทักษ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร. บุญมี ก่อบุญ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาแนะนำ เสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่ได้กรุณาพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ให้ความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ประเมินความเหมาะสมของแนวทางในการพัฒนาฯ ตลอดจนให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ส่งผลให้งานวิจัยสำเร็จด้วยดี

ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัว ผู้มีพระคุณ ตลอดจนครูอาจารย์ทุกท่าน ที่กรุณาประสิทธิ์ประสาท ความรู้ วิทยาการใหม่ ๆ ในการสนับสนุนช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

เมธิกา งอทิราช

ชื่อเรื่อง	การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
ผู้วิจัย	เมธิกา งอธีราช
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.ทรัพย์หิรัญ จันทรักษ์ ดร.บุญมี ก่อบุญ
ปริญญา	ค.ม. (การบริหารและพัฒนาศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 324 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 108 คน และครูผู้สอน จำนวน 216 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยด้านการบริหารงานวิชาการมีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.8–1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.28– 0.72 และค่าความเชื่อมั่น 0.95 และด้านความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูมีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.8–1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.33–0.85 และค่าความเชื่อมั่น 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

ผลวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับ

มากที่สุด

3. การบริหารงานวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การบริหารงานวิชาการด้านด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X_4) การพัฒนาหลักสูตร (X_2) การวิจัยเพื่อการพัฒนา (X_6) และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (X_7) สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 61.40 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ .185 สามารถสมการพยากรณ์ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.936 + .346(X_4) + .156(X_2) + .218(X_6) + .123(X_7)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z \cdot y = .419(Z_4) + .212(Z_2) + .323(Z_6) + .210(Z_7)$$

5. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 3) วิจัยและการพัฒนา และ 4) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

คำสำคัญ การบริหารงานวิชาการ, การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก, การพัฒนาหลักสูตร, การวิจัยและการพัฒนา

TITLE	Academic Administration Affecting Success of Proactive Learning Management of Teachers in Schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3
AUTHOR	Matika ngotirach
ADVISORS	Dr. Suphirun Jantarak Dr. Boonmee Koboorn
DEGREE	M.Ed. (Educational Administration and Development)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2025

ABSTRACT

The aim of this study was to investigate the academic administration that affected the success of proactive learning management of teachers in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3. The participants consisted of 324 school administrators and teachers under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3, who were selected using stratified sampling in academic year 2021. The instruments used in data collection included a 5-level rating scale questionnaire, which the part of academic administration indicated content validity index ranged from 0.80 to 1.00, discrimination power index ranged between 0.43 and 0.70, and reliability index was at 0.95. Statistics used in data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and predictive power analysis using stepwise multiple regression analysis.

The study revealed that,

1. The level of academic administration was at the highest level.
2. The success of proactive learning management was at the highest level.

3. The relationship between academic administration and the level of success in proactive learning management of teachers in schools was positively correlated at high level, with statistical significance at the .01 level.

4. The academic administration in educational media development, innovation, and technology, curriculum development, research and development, and learning resource development that predicted the success of proactive learning management of teachers in schools with statistical significance at .01, with factors predict at 61.40% and adjusted coefficient of determination at .431 and standard error of estimate of .185.

The predictive equation written in raw scores:

$$Y' = 1.936 + .346X_4 + .156X_2 + .218X_6 + .123X_7$$

The predictive equation written in standardized scores:

$$Z \cdot y = .419Z_4 + .212Z_2 + .323Z_6 + .210Z_7$$

5. The guidelines for developing academic administration that affects the success of proactive learning management of teachers in schools included four aspects, namely 1) curriculum development, 2) development of educational media, innovation, and technology, 3) research and development, and 4) development of learning resources.

Keywords: Academic administration, Proactive Learning Management, Curriculum Development, Research and Development.

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	คำถามของการวิจัย	4
	สมมติฐานของการวิจัย	4
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
	ความสำคัญของการวิจัย	5
	ขอบเขตของการวิจัย	6
	กรอบแนวคิดของการวิจัย	9
	นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
	ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ	15
	1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ	15
	2. ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ	18
	3. หลักการบริหารงานวิชาการ	19
	4. องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ	21
	ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	37
	1. ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	37
	2. ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	38
	3. รูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	42
	4. แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	359
	5. หลักการของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	51
	6. ความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	53
	ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	63
	1. งานวิจัยในประเทศ	63
	2. งานวิจัยต่างประเทศ	65

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	70
วิธีดำเนินการวิจัย	
ระยะที่ 1 ศึกษาการบริหารวิชาการใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์การจัดการ	
เรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3	71
ระยะที่ 2 ศึกษาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู	
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	
สกลนคร เขต 3	72
ระยะ 3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อ	
ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงาน	
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3	83
4	86
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	86
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
ระยะที่ 1 ศึกษาการบริหารวิชาการใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์การจัดการ	
เรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3	88
ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อ	
ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขต	
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3	90
5	123
สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	124
อภิปรายผลการวิจัย	126
ข้อเสนอแนะ	135

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	137
ภาคผนวก	148
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	149
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย	152
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	162
ภาคผนวก ง แสดงผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	174
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	183
ประวัติย่อของผู้วิจัย	186

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การสังเคราะห์การบริหารงานวิชาการ	26
2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอและขนาด ของโรงเรียน	73
3 โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามอำเภอและ ขนาดของโรงเรียน	74
4 สรุปผลการศึกษการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จากการวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	89
5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ การดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน	90
6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของครู ในโรงเรียน	92
7 ระดับความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการในการจัดการเรียนรู้ แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน	96
8 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับความสำเร็จใน การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3	100
9 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จ ในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3	101
10 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จใน การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียนมีความสุข	102

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
11	ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับ ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด	103
12	ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จ ในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียนมีทักษะ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	104
13	ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จ ในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียนมีทักษะ การคิดขั้นสูง	105
14	ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จ ในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์	106
15	ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จ ในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียน มีทักษะชีวิตและการทำงาน	107
16	ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จ ในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียน มีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์	108

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
17 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จ ในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียน มีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ	109
18 ผลการวิเคราะห์การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อหาแนวทางพัฒนา	110
19 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการหาแนวทางการพัฒนาการพัฒนา หลักสูตรที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3	112
20 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการหาแนวทางการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3	114
21 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการหาแนวการวิจัยเพื่อการพัฒนาที่ ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3	116
22 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการหาแนวการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3	118

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	10
2 การบริหารงานวิชาการ	28
3 ระบบการดำเนินการวิจัย	85

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญเพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะการศึกษาช่วยให้คนรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลา มีความสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักฟังตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 1)

การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาและสร้างรากฐานที่มั่นคงให้กับบุคคลและสังคม การศึกษาขั้นพื้นฐานช่วยให้เยาวชนมีความรู้ ทักษะ และคุณธรรมที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาตนเองในอนาคต นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียม (สมชาย เข้มทอง, 2565, หน้า 45) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ว่าด้วยแนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจและการจัดการศึกษาไว้ว่า “ให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานการศึกษา ศาสนา สังคมและวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาใน

เขตพื้นที่โดยตรง” กระทรวงศึกษาธิการได้อำนาจอำนาจตามความในมาตรา 4 และมาตรา 39 วรรค 2 ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และจัดการศึกษาโดยกระจายอำนาจทั้ง 4 ด้าน คือ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและด้านบริหารงานทั่วไปให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ดำเนินการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 151-157) ได้ออก ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาของเลขาธิการให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานซึ่งกระจายอำนาจทั้ง 4 ด้านให้สถานศึกษาจัดบริหารและจัดการศึกษานั้น ด้าน วิชาการนับเป็นด้านที่เป็นภาระที่สำคัญถือเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา

งานวิชาการจึงถือเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของ สถานศึกษาก็คือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้นเพื่อส่งเสริม ให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูงผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการเพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมได้ ต่อไปเป็นอย่างดี (รังสิรัตน์ โกสัยยะ, 2561, หน้า 3) สอดคล้องกับ นิยม รัชตะวัฒน์วินัย (2560, หน้า 11) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการบริหาร สถานศึกษาและจะบริหารสถานศึกษาให้ได้ดีจะต้องเข้าใจงานทุกงานเป็นอย่างดีโดย เฉพาะงานหลักของสถานศึกษาคืองานวิชาการ ผู้บริหารต้องเข้าใจเนื้อหาสาระของงาน อย่างละเอียดจึงจะสามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในด้านการแก้ปัญหาคุณภาพการศึกษาไทย โดยเฉพาะการศึกษาระดับพื้นฐาน เป็นเรื่องที่ยาก แม้จะมีความพยายามปฏิรูปการศึกษามากว่า 10 ปี ก็ยังไม่สามารถทำให้ คุณภาพการศึกษาของประเทศดีขึ้น ได้อย่างทั่วถึง การขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญและครูผู้สอน ในโรงเรียนไทยเป็นหนึ่งในปัญหาคุณภาพการศึกษาไทยที่สำคัญ การขาดแคลนบุคลากรใน โรงเรียนไทยทำให้ไม่สามารถสร้างผลลัพธ์ที่ดีได้อย่างเต็มที่ การขาดแคลนทรัพยากรทาง การศึกษาในโรงเรียนไทยทำให้ไม่สามารถสร้างผลลัพธ์ที่ดีได้อย่างเต็มที่ การไม่มีการ พัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนไทยทำให้ไม่สามารถสร้างผลลัพธ์ที่ดีได้อย่างเต็มที่ การไม่มีการ สนับสนุนจากผู้ปกครองในโรงเรียนไทยทำให้ไม่สามารถสร้างผลลัพธ์ที่ดีได้ อย่างเต็มที่ ผลกระทบการขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญและครูผู้สอนในโรงเรียนไทยทำให้ไม่ สามารถสร้างผลลัพธ์ที่ดีได้อย่างเต็มที่ การไม่สามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่าง

เต็มที่ การไม่สามารถสนับสนุนจากผู้ปกครองได้อย่างเต็มที่ (วิไล วงศ์ใหญ่, 2559. หน้า 30-34) จากข้อมูลดังกล่าว เป็นตัวชี้วัดให้เห็นคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งสาเหตุดังกล่าว คือ ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและขาดความสนใจในการบริหารงานวิชาการ ตลอดจนการพัฒนาบุคลากร ด้านครูผู้สอน ครูไม่เพียงพอ มีภาระงานต้องรับผิดชอบมากและขาดทักษะการสอน ไม่มีเวลาจัดการแผนการสอน และสื่อการสอน และด้านชุมชน ขาดการผนึกกำลัง พัฒนาชุมชน เสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชน ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมการสถานศึกษา (อิธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์, 2562)

โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เบื้องต้นนั้นเป็นโรงเรียนที่ยังขาดการพัฒนาให้ได้มาตรฐานในหลายๆ ด้าน ซึ่งเป็นผลมาจากการขาดประสิทธิภาพจัดการศึกษา สถานศึกษายังไม่ได้ดำเนินการพัฒนางานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องและขาดความพร้อมทั้งทางด้านงบประมาณ และบุคลากรที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตรงกับสาขาวิชาเอก เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่สถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จะนำข้อมูลในการกำหนดนโยบาย แนวทาง แผนงานกำกับติดตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียนอันจะส่งผลถึงคุณภาพการศึกษาให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นการเปรียบเทียบความก้าวหน้าในการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3, 2566, รายงานประจำปี)

ด้วยเหตุที่กล่าวมานี้ ถือได้ว่าการบริหารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 นั้น มีบทบาทที่สำคัญมากต่อการจัดการศึกษาที่ได้ผลตามการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก เนื่องจากการบริหารเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จเรื่องคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ว่ามีการบริหารงานวิชาการอะไรบ้างที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน และมีลักษณะการส่งผลเป็นอย่างไร เพราะการบริหารที่มีประสิทธิภาพย่อมส่งผลต่อประสิทธิผลการเรียนรู้หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้นำผลที่ได้จากการวิจัยมาเป็นข้อมูลย้อนกลับทั้งเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกทั้งทำให้จัดการศึกษาของโรงเรียนมีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับใด
2. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับใด
3. การบริหารงานวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร
4. การบริหารวิชาการสามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้หรือไม่ อย่างไร
5. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
2. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับระดับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

4. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3

5. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 3

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. การบริหารวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 มีความสัมพันธ์กันทางบวก
4. การบริหารวิชาการสามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 ได้

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดความสำคัญของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ผลการวิจัยนี้จะเป็นข้อมูลเสนอให้กับผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานวิชาการและครูผู้สอนนำไปพัฒนาพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน
2. ผลการวิจัยทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนได้แนวทางยกระดับการบริหารงานวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3

3. ได้แนวทางในการการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษานำใช้ในการวางแผนและพัฒนา นโยบายด้านวิชาการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนและการวิจัย บุคลากรทางการศึกษานำใช้เพื่อปรับปรุงการสอน การพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนาตนเองในสายงานวิชาการ และนักเรียนได้รับประโยชน์จากคุณภาพการศึกษาและการสนับสนุนด้านวิชาการที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ

4. ผลการวิจัยทำให้ผู้บริหาร และครูผู้สอนได้ทราบถึงระดับการบริหารงาน วิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อจะได้นำไปปรับปรุงและ พัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ แบบเชิงรุก

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

1.1 ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎี นำมาทำการสังเคราะห์โดยใช้การทำตาราง เมตริกซ์ (Metrix) แล้วใช้เกณฑ์ความถี่ ร้อยละ 60 นำการบริหารงานวิชาการดังกล่าวมา จัดกลุ่มงานวิชาการแล้วนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญทางการบริหารการศึกษา พิจารณาความ เหมาะสมแล้วสรุปกลุ่มงานวิชาการ ได้เป็น 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) การวัดผลและ ประเมินผลการศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การนิเทศการศึกษา 4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 6) การวิจัย และการพัฒนา และ 7) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องตามแนวคิดของนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ งานวิจัย และหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน (2552); ไชยา ภาวะบุตร (2555); ทองคำ พิมพา (2556); อุทัย บุญประเสริฐ

(2557); เจริญพร คำจารย์ (2558); วิสัยวรรณ ปุธิรัตน์ (2558); ชวัลลักษณ์ รติวรภัทรกุล (2559); วิภาภรณ์ สร้อยคำ (2560); ชุตติกาญจน์ หลวงแสน (2564); ลีรดา สายมายา (2565)

1.2 ความสำเร็จการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกยึดตามแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2562, หน้า 34) ประกอบไปด้วย 1) ผู้เรียนมีความสุข 2) ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด 3) ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 4) ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง 5) ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 6) ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน 7) ผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์ และ 8) ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 ศึกษาการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2,042 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดโดยตาราง Krejcie and Morgan (Krejcie and Morgan, 1970, pp.607–610. อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) จำนวน 324 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 108 คน และครูผู้สอน จำนวน 216 คน วิธีสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้โรงเรียนแต่ละขนาดเป็นชั้น โดยใช้ครูผู้สอนในโรงเรียน

ระยะที่ 2 การศึกษาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ การบริหารวิชาการ จำนวน 7 องค์ประกอบ ดังนี้

- 3.1.1 การวัดผลและประเมินผลการศึกษา
- 3.1.2 การพัฒนาหลักสูตร
- 3.1.3 การนิเทศการศึกษา
- 3.1.4 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 3.1.5 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
- 3.1.6 การวิจัยและการพัฒนา
- 3.1.7 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

3.2 ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน จำนวน 8 องค์ประกอบ ดังนี้

- 3.2.1 ผู้เรียนมีความสุข
- 3.2.2 ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด
- 3.2.3 ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
- 3.2.4 ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง
- 3.2.5 ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- 3.2.6 ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน
- 3.2.7 ผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์
- 3.2.8 ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ

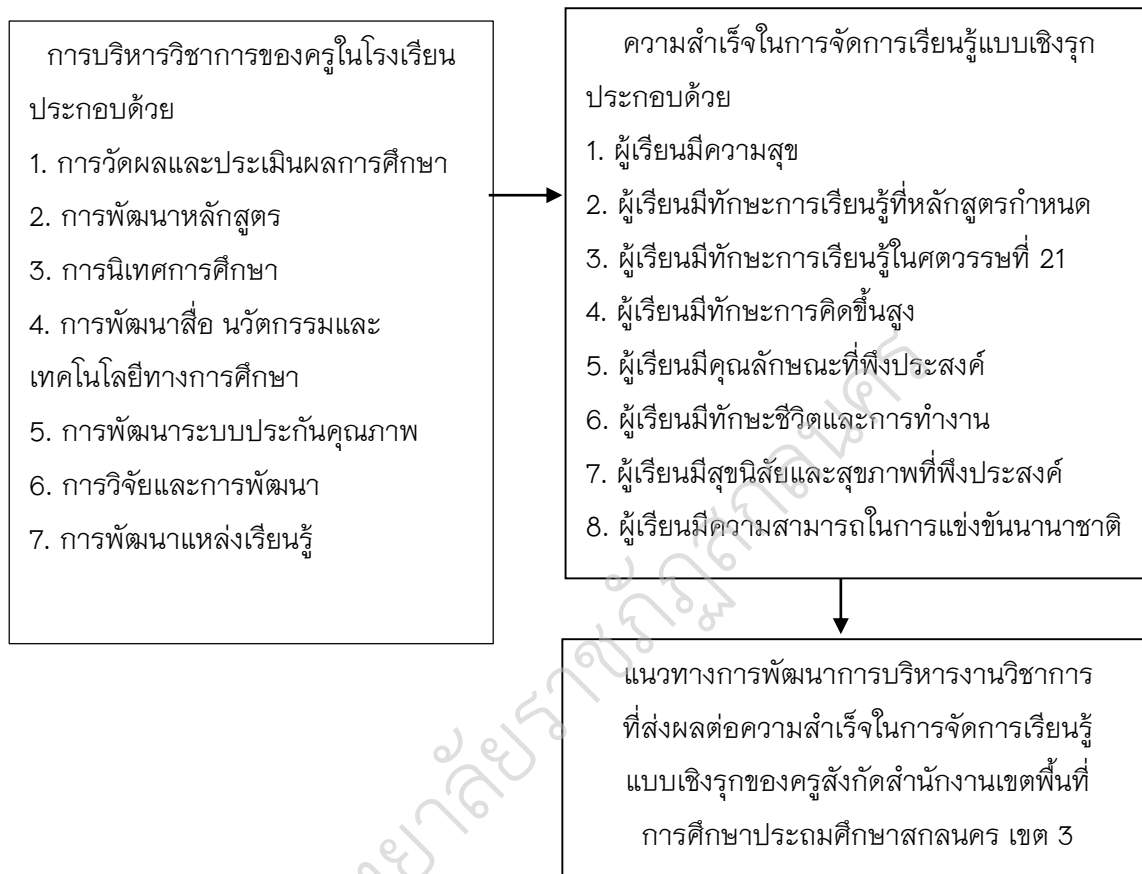
กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อศึกษาการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1. การบริหารงานวิชาการ ซึ่งได้จากการสังเคราะห์แนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552); ไซยา ภวະบุตร(2555); ทองคำ พิมพา (2556); อุทัย บุญประเสริฐ (2557); เจริญพร คำจารย์ (2558); วิสัยวรรณ ปุริรัตน์ (2558); ชวัลลักษณ์ รติวรภัทรกุล (2559); วิภากรณ์ สร้อยคำ (2560); ชุตติกาญจน์ หลวงแสน (2564); สิริดา สายมายา (2565); นำมาทำการสังเคราะห์โดยใช้การทำตารางสังเคราะห์องค์ประกอบ แล้วใช้เกณฑ์ความถี่ ได้นำการบริหารวิชาการดังกล่าวมาจัดกลุ่มวิชาการออกเป็น 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) การวัดผลและประเมินผลการศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การนิเทศการศึกษา 4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 6) การวิจัยและการพัฒนา และ 7) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
2. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกยึดตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2562, หน้า 4) นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย 8 ด้าน ประกอบด้วย 1) ผู้เรียนมีความสุข 2) ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด 3) ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 4) ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง 5) ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 6) ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน 7) ผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์ และ 8) ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขัน นานาชาติปรากฏ ดังภาพประกอบ 1 ดังนี้

ตัวแปรพยากรณ์

ตัวแปรเกณฑ์

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะ ไว้ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้กับผู้เรียนให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้มีคุณภาพ และผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุดในการพัฒนา ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

1.1. การวัดผลและประเมินผลการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่นำผลการเรียนการสอนมาพิจารณาตัดสินเป็นระบบอย่างครอบคลุม โดยใช้เครื่องมือที่

หลากหลาย ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวัดผลและประเมินนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.2. การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง วิจัยและพัฒนาหลักสูตรโดยให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ โดยทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโดยมุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

1.3. การนิเทศการศึกษา หมายถึง การดำเนินการใด ๆ ที่เป็นการร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในการ ช่วยเหลือ ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมาย เป็นการชี้แนะ แนะนำและให้ความช่วยเหลือ ที่เป็นการร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

1.4 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยี พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และมีวัสดุอุปกรณ์ สิ่งต่าง ๆ ที่ช่วยเหลือให้นักเรียนเกิดความสนใจและเกิดการเรียนรู้ในกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในกิจกรรมการเรียนการสอนของครูใช้สื่อเป็นตัวกลางให้ผู้สอนสามารถส่ง ความรู้ไปยังผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของรายวิชาต่าง ๆ ได้เร็วขึ้น

1.5 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ หมายถึง การดำเนินงานด้านการศึกษาให้มีระบบ เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องตามเงื่อนไขที่กำหนดเพื่อนำไปสู่ คุณภาพการศึกษาของผู้เรียนตามแผนงานที่ได้จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ที่ต้องปฏิบัติตามเพื่อให้มีระบบประกันคุณภาพที่มีความเสถียรและเป็นระบบ อย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการการศึกษาในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

1.6 การวิจัยและการพัฒนา หมายถึง การทำความเข้าใจและส่งเสริมให้ ครูมีการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการ ของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการร่วมกิจกรรม และการ

ทดสอบเพื่อหาคำตอบจากปัญหาและข้อสงสัยของครู วิเคราะห์ หาความกระจ่างและข้อสรุปของปัญหานั้น

1.7 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่เน้นให้ผู้เรียนมีแหล่งข้อมูล สารสนเทศ และประสบการณ์ที่สนับสนุนให้มีความกระตือรือร้นในการศึกษา และเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมความคิดเริ่มต้นและความต้องการค้นคว้าความรู้อย่างกว้างขวาง มุ่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและสนับสนุนเป้าหมายการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในผู้เรียน และมีกระบวนการประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเต็มที่

2. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น สนุก และมีความสุขกับการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยลงมือปฏิบัติ ค้นคว้าอ่าน คิด เขียน พูด และรู้จักประเมินค่า นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และเน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่จากการมีปฏิสัมพันธ์และเชื่อมโยงจากความรู้เดิมด้วยตนเองจากการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

2.1 ผู้เรียนมีความสุข หมายถึง พฤติกรรมการรับรู้ท่าทีหรือการแสดงออกของนักเรียนที่แสดงความรู้สึกที่ดี รักในการเรียน ไม่เกิดความเครียดหรือเบื่อหน่ายต่อการเรียน เป็นความพอใจของนักเรียนที่ได้รับจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ครูจัดให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน และมีการตอบสนองความใฝ่รู้

2.2 ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด หมายถึง พฤติกรรมของผู้เรียนในการใช้วิธีการ กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อแสวงหาความรู้ที่หลากหลายทั้งด้วยตนเองหรือการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น จนเกิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ส่งผลให้สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาบูรณาการอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงหรือตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้

2.3 ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง กระบวนการที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ซึ่งเกิดขึ้นโดยผลมาจากประสบการณ์และทำให้มีการเพิ่มสมรรถนะ(Performance) เพิ่มความสามารถของการเรียนรู้ในขนาดที่มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือการเรียนรู้เป็นกระบวนการไม่ใช่ผลผลิต (เป็นProcess ไม่ใช่Product) เป็นการเชื่อมโยงความรู้หรือแลกเปลี่ยนความรู้กับชุมชนและสังคมโดยรวม จัดการเรียนรู้ผ่าน

บริบทความเป็นจริง และการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงสื่อเทคโนโลยี เครื่องมือ และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

2.4 ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง หมายถึง การมีกระบวนการหรือขั้นตอนในการคิดมากและซับซ้อนขึ้น การคิดที่ผสมผสานทักษะการคิดหลายๆ ประการมารวมกัน เพื่อทำให้เกิดการคิดที่ซับซ้อนประกอบไปด้วยการคิดหลายประเภท มีการคิดอย่างเป็นระบบเป็น คิดตลอดตั้งแต่ต้นจนจบ มีความรอบคอบในการคิด ใช้ประจักษ์พยานหลักฐานประกอบการคิดอย่างมีเหตุผลและมีการตรวจสอบการคิดของตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้ได้คำตอบหรือบรรลุลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการ

2.5 ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการ ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึกสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองโลกและพลโลก ซึ่งสถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามสภาพปัญหาและสภาพการเปลี่ยนแปลงของชุมชนหรือสังคม

2.6 ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวและมีพฤติกรรมไปในทิศทางที่ถูกต้อง ในการที่จะเผชิญกับสิ่งท้าทายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะภายในที่จะช่วยให้วัยรุ่นสามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้สามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.7 ผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง ผู้เรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ ออกกำลังกายสม่ำเสมอ มีน้ำหนักส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกาย ตามเกณฑ์มาตรฐาน รู้จักป้องกันและหลีกเลี่ยงจากสิ่งเสพติดให้โทษ สภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรค ภัย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น

2.8 ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ หมายถึง ผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา สามารถแก้ปัญหา มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตนั้นสามารถส่งผลกระทบอย่างมากในการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และความสามารถที่ทำให้ได้เปรียบคู่แข่งซึ่งนำไปสู่การดำเนินงานที่เหนือกว่า

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน รวมทั้งรักษาการในตำแหน่งของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2567

4. ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่การสอนหรือครูผู้สอนดำรงตำแหน่งผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยสามารถสรุปสาระสำคัญตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

- 1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
- 1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
- 1.3 หลักการบริหารงานวิชาการ
- 1.4 การบริหารงานวิชาการ

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

- 2.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก
- 2.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก
- 2.3 รูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก
- 2.4 แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก
- 2.5 หลักการของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู

- 3.1 งานวิจัยในประเทศ
- 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ตอนที่ 4 แนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของโรงเรียน

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

กระบวนการบริหารงานในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนต้องดำเนินการจัดการศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์บรรลุดุ ประสงค์ของ

หลักสูตรที่ต้องการนั้น อยู่ภายใต้กระบวนการบริหารงานตามการบริหารงานวิชาการ มี 4 งาน คือ งานบริหารวิชาการ งานบริหาร งบประมาณ งานบริหารงานบุคคล งานบริหารทั่วไป โดยมีงานบริหารวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาและถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด สอดคล้องตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ให้สถานศึกษาคำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็ว (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, หน้า 10)

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 32) การบริหารงานวิชาการที่ถือว่าเป็นหัวใจหลักสำคัญของการบริหารการศึกษาหรือการบริหาร สถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับทุกงานในสถานศึกษา ได้มีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ซึ่งผู้วิจัยจะขอนำเสนอความหมายของการบริหารงานวิชาการดังนี้

พระมหาปริญญา เทวปญโญ (ปราบชมภู) (2556, หน้า 13) สรุปไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการปฏิบัติกิจกรรมในสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู และนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม เป็นส่วนหนึ่งในการจัดการให้งานวิชาการเป็นไปด้วยความต้องการของผู้บริหาร ที่ผู้บริหารได้กำหนดเอาไว้ตามหลักวิชาการโดยอาศัยกระบวนการ เพื่อให้เกิดการบริหารไปสู่เป้าหมายตามที่วางเอาไว้

ปราณี ท้าวกลาง (2557, หน้า 20) สรุปไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ คือ การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามบทบาทหน้าที่ ซึ่งผู้บริหารทุกคนจะต้องรับผิดชอบ และเป็นผู้นำครู โดยร่วมมือกับครู ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการบริหารงานวิชาการ คือ การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด และให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของปรัชญา หลักการ แนวคิดทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน ให้ได้รับการพัฒนารอบด้านจนเต็มศักยภาพ เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คือ เป็นคนดี เป็นคนเก่ง และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

กรปภา ศรีธิสาร (2558, หน้า 40) สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการพัฒนาองค์ความรู้ของผู้เรียนในรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน และวิธีการต่าง ๆ ตามความมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มี ความรู้ที่คงทนเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิด ประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

ดวงเดือน แก้วฝ้าย (2558, หน้า 24) สรุปไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานในภารกิจทุกอย่างของผู้บริหารโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม การปรับปรุงพัฒนาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน พัฒนา คุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม โดยผู้บริหารสถานศึกษาและ บุคลากรทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียน การสอนให้ได้ผลดีและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุดและให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ ปรัชญา หลักการ แนวคิดทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน ให้ได้รับการ พัฒนารอบด้านจนเต็มศักยภาพเพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คือ เป็นคนดี เป็นคนเก่ง และ อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

หทัยชนก ปัญญา (2558, หน้า 22) สรุปไว้ว่า การบริหารงานวิชาการคือ การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ ตามบทบาทหน้าที่ ซึ่งผู้บริหารทุกคนจะต้องรับผิดชอบ และเป็นผู้นำ ครู โดยร่วมมือกับครู ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกัน อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการบริหารงานวิชาการ คือ การบริหารกิจกรรมทุกชนิดใน

อมรรัตน์ อุปพงษ์ (2560, หน้า 24) สรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการที่สถานศึกษาครูผู้สอน ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนช่วยพัฒนาองค์ ความรู้ให้กับผู้เรียนให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในกระบวนการเรียนการสอน และผู้เรียนเป็น เป้าหมายสูงสุดในการพัฒนาคุณภาพ

กัลชญา ทองหัตถา (2565, หน้า 38) ได้สรุป การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทของ สถานศึกษาเพื่อสนับสนุน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้มีคุณภาพ และมีมาตรฐานสูงสุด เกิด ประโยชน์แก่ผู้เรียน ตลอดจนสนองความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น โดย

พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาของการศึกษา งานนิเทศภายใน และงานประกันคุณภาพการศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้กับผู้เรียนให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ในกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้มีคุณภาพ และผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุดในการพัฒนา

2. ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจในการบริหารสถานศึกษา เพราะเป็น การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งสิ้น ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

นิศารัตน์ เหลือผล (2550, หน้า 19) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษานั้นเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษาที่ป่งชี้ถึงความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนและความสามารถของผู้บริหาร ผู้บริหารจึงเป็นผู้ประสานความร่วมมือกับครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพต่อผู้เรียนให้มากที่สุด

ปิยนุช ทองพรม (2550, หน้า 17) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญยิ่ง และจัดว่าเป็นงานหลักในการบริหารการศึกษา ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษาเป็นการวางพื้นฐานในการพัฒนาคน ให้มีความรู้ความสามารถ ปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โรงเรียนจะสามารถจัดการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้ จะต้องสามารถบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

พระมหาปริญญา เทวชยญโญ (ปราบชมพู) (2556, หน้า 14) สรุปไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ เป็นงานใหญ่ เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาโรงเรียน เพราะจุดมุ่งหมายของโรงเรียนก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น การบริหารงานวิชาการนั้นกว้างขวาง ผู้บริหารโรงเรียนต้องกระจายอำนาจให้การบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน มีการวางแผนงานที่เป็นระบบ ต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมุ่งประโยชน์เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

เหมกัส เหลาแหลม (2565, หน้า 44) กล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารโรงเรียนและถือว่าเป็นหัวใจของโรงเรียน ที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษา นั่นคือนักเรียนมีความรู้ คู่คุณธรรม ดี เก่ง มีสุข มีคุณภาพและคุณสมบัติที่พึงประสงค์ตามที่ชาติต้องการ สามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ปราณี ท้าวกลาง (2557, หน้า 22) สรุปไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ เป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านวัดผลประเมินผล ด้านพัฒนาการสอน นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านนิเทศการศึกษา ด้านส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญ เนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียน ทั้งยังเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จของสถานศึกษาและความสามารถของผู้บริหาร ผู้บริหารจึงเป็นผู้ประสานความร่วมมือกับครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพต่อผู้เรียนให้มากที่สุด

3. หลักการบริหารงานวิชาการ

ในการบริหารงานเพื่อให้ประสบความสำเร็จ จะต้องอาศัยหลักการบริหาร ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551, หน้า 22) ได้สรุปหลักการบริหารงานวิชาการที่สำคัญไว้ดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหารเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ องค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัด คือ ผลผลิตและกระบวนการ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ พัฒนาศักยภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินผล

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการบริหารได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ โดยหลักการมีส่วนร่วม การเสนอแนะและการพัฒนาในงานวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย จึงอาจ

ดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการวิชาการโดยมีเป้าหมายนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วมต้องเกิดจากการร่วมคิด ร่วมทำและร่วมประเมินผล

3. หลักการ 3 องค์ประกอบ (3-Es) ได้แก่ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด

3.1 หลักการประสิทธิภาพ หมายถึง การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการ มีปัญหาและอุปสรรคขณะดำเนินการก็สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ การมีประสิทธิภาพเน้นไปที่กระบวนการการใช้กลยุทธ์และเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด

3.2 หลักประสิทธิผล หมายถึง ได้ผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถ มีทักษะเพิ่มขึ้น รวมทั้งคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับอย่างไรก็ตามมักใช้สองคำนี้ควบคู่กันคือ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.3 หลักประหยัด หมายถึง การใช้เวลาน้อย การลงทุนน้อย การใช้กำลังหรือแรงงานน้อย โดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากรการบริหาร แต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้นการลงทุนทางวิชาการจึงต้องคำนึงถึงหลักความประหยัดด้วยเช่นกัน

4. หลักความเป็นวิชาการ (Academics) หมายถึง ลักษณะที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้ หลักการสอน หลักการวัดผล ประเมินผลหลักการนิเทศการศึกษา และหลักการวิจัย เป็นต้น หลักการเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2552, หน้า 32) ได้กล่าวว่า สถานศึกษานั้นมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชน การบริหารจัดการของสถานศึกษาจึงต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในการจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง ซึ่งเรียกว่าธรรมาภิบาล มาบูรณาการให้กับการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ การบริหารงานวิชาการก็ต้องมีหลักธรรมาภิบาล คือ

1. หลักความคุ้มค่า คือ การให้ผลผลิตคุ้มค่าแก่การลงทุน นั่นคือ ผู้เรียนสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตร ไม่ลาออกกลางคัน ไม่เรียนเกินเวลา และช้ากว่ากำหนด

2. หลักนิติธรรม หมายถึง ความถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ทุกคนต้องปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ปราณี ท้าวกลาง (2557, หน้า 25) สรุปไว้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการ ต้องคำนึงถึงการพัฒนาลู่ความเป็นเลิศ ทำให้ดีที่สุด นำไปสู่คุณภาพที่คาดหวัง คำนึงถึง วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการศึกษา โดยใช้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับผิดชอบร่วมกัน ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพ คำนึงถึงประสิทธิภาพประสิทธิผล และความประหยัด การดำเนินงานทางวิชาการ โดยอาศัยหลักการดังกล่าว ย่อมจะสามารถบรรลุความสำเร็จ คือ ความเป็นเลิศทางวิชาการ

กรปภา ศรีธิสาร (2558, หน้า 46-47) สรุปได้ว่า ผู้บริหารต้องมีหลักการ และวิธีการดำเนินงานวิชาการ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารโดยใช้หลักการ กระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายเห็นความสำคัญถึงคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา หลักการบริหารจึงต้องมีข้อความชัดเจนในเรื่องราวต่าง ๆ โดยจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับ สภาพปัญหา และความต้องการของชุมชนตลอดจนสังคมอย่างแท้จริง อีกทั้งยังเป็นการ ส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้เรียนรวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมี ส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนสร้างเครือข่าย และแหล่งการเรียนรู้ และไม่ควรลืมติดตามประเมินผล หาแนวทางพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและ คุณภาพในการจัด และพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการจะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย มีการกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์ที่ชัดเจน โดยจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไป ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และมีการ ติดตามตรวจสอบ ประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

4. องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการถือเป็นงานที่มีการบริหารที่กว้างขวาง เนื่องจากเป็นการ บริหารงานหรือกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งมี ผู้เสนอการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 6-7) ได้กำหนดการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร

หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ไชยา ภาวะบุตร (2555, หน้า 423) ได้กล่าวถึงภารกิจงานวิชาการ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร

หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ทองคำ พิมพา (2556, หน้า 48) ได้กำหนดการบริหารงานวิชาการไว้

6 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
2. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
3. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
5. การนิเทศการศึกษา
6. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

อุทัย บุญประเสริฐ (2557, หน้า 35) กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการไว้

6 ประการ ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ
2. การบริหารงานวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอน
4. การพัฒนาส่งเสริมทางด้านวิชาการ
5. การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน
6. การประเมินผลงานวิชาการ

เจริญพร คำจารย์ (2558, หน้า 32) ได้สังเคราะห์การบริหารงานวิชาการ

ได้ 10 ด้าน คือ

1. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา
2. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
3. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา
4. การนิเทศการศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน
7. การพัฒนาและส่งเสริมให้มี แหล่งเรียนรู้
8. การส่งเสริมด้านวิชาการแก่ชุมชน
9. การประสานความร่วมมือในการ พัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาอื่น
10. วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา

วิสัยวรรณ ปุริรัตน์ (2558, หน้า 53) ได้สังเคราะห์การบริหารงานวิชาการ

6 ด้านดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
2. การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา
3. การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

5. การนิเทศการศึกษา

6. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

ชวัลลักษณ์ รติวรภัทรกุล (2559, หน้า 32) การบริหารงานวิชาการ 12 ด้าน

ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ

2. การบริหารหลักสูตร

3. การจัดกระบวนการเรียนรู้

4. การวัดผล และประเมินผลการศึกษา

5. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

6. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

7. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

8. การนิเทศการศึกษา

9. การแนะแนวการศึกษา

10. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

11. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการกับชุมชน

12. การสร้างเครือข่ายทางวิชาการ

วิภาภรณ์ สร้อยคำ (2560, หน้า 40) การบริหารงานวิชาการ ทั้งหมด 8

องค์ประกอบ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3. สื่อการเรียนการสอน

4. การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

5. การนิเทศการศึกษา

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

7. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและ

8. การวิจัยและการพัฒนา

ชุติกาญจน์ หลวงแสน (2564, หน้า 22) การบริหารงานวิชาการสรุปได้ว่า

งานวิชาการมีความคล้ายคลึงและสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ โดยครอบคลุมกิจกรรม

ต่าง ๆ ทั้งหมดที่เกี่ยวกับการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ทั้งการ

พัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอน
 การวิจัย การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศ
 การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน การส่งเสริมความรู้ด้าน
 วิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และ
 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบัน
 อื่นที่จัดการศึกษา

สิริดา สายมายา (2565, หน้า 43) ได้สังเคราะห์การบริหารงานวิชาการไว้

8 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
2. การนิเทศการศึกษา
3. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
4. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
5. การวัดผล และประเมินผล
6. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
7. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
8. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ดัง ดังตาราง 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(2552)	ไชยา ภาระบุตร (2555)	ทองคำ พิมพา (2556)	อุทัย บุญประเสริฐ (2557)	เจริญพร คำจารย์ (2558)	วิสัยวรรณ บุรีรัตน์ (2558)	ชวัลลักษณ์ รัตนภักตร์กุล (2559)	วิภาภรณ์ สร้อยคำ (2560)	ชุดิภาญจน์ หลวงแสน (2564)	สิริดา สกยมายา (2565)	ความถี่	ร้อยละ	การบริหารงานวิชาการที่มุ่งศึกษา
1. การวัดและประเมินผลทางการศึกษา											10	100	✓
การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	✓	✓	✓		✓	✓			✓				
การวัดผล และประเมินผลการศึกษา							✓	✓		✓			
การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน				✓									
การประเมินผลงานวิชาการ				✓									
2. การพัฒนาหลักสูตร											8	80	✓
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	✓	✓			✓	✓		✓	✓	✓			
การบริหารหลักสูตร						✓							
3. การนิเทศการศึกษา											10	100	✓
การนิเทศการศึกษา	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓			
การแนะแนวการศึกษา	✓	✓					✓		✓				
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้		✓				✓				✓			
การจัดการเรียนการสอน				✓		✓							
การจัดกระบวนการเรียนรู้							✓						
4. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา											9	90	✓
การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	✓	✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓			
สื่อการเรียนการสอน								✓					
5. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ											8	80	✓
การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	✓	✓	✓		✓		✓	✓	✓	✓			

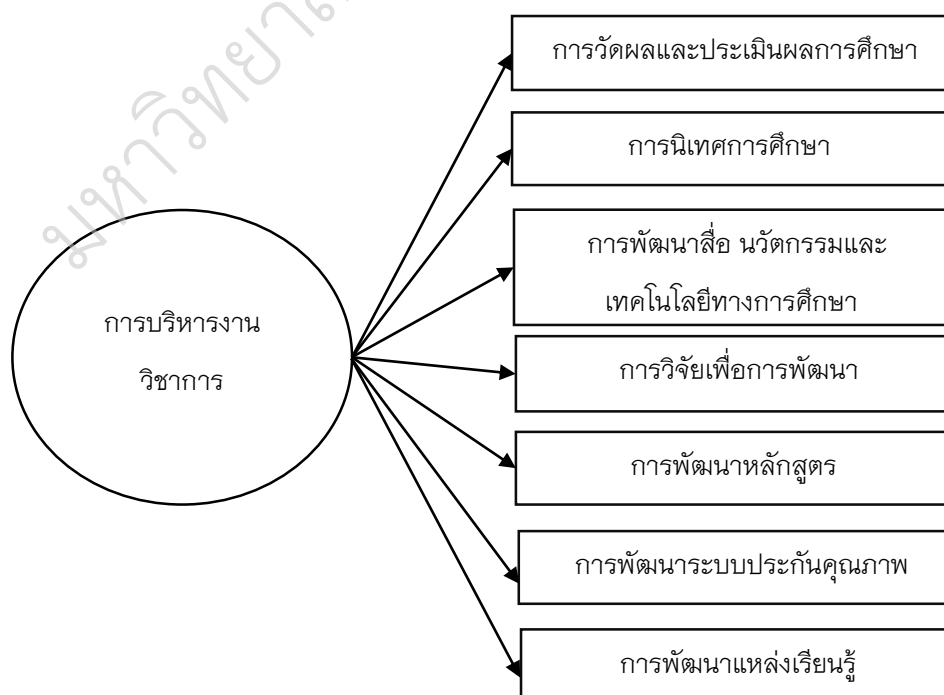
ตาราง 1 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552)	ไขยก ภาวะบุตร (2555)	ทองคำ พิมพ์ (2556)	อุทัย บุญประเสริฐ (2557)	เจริญพร คำจารย์ (2558)	วิไลวรรณ บุธิรัตน์ (2558)	ชวัลลักษณ์ รัตนภักตร์กุล (2559)	วิภาภรณ์ สร้อยคำ (2560)	ชุดิภาญจน์ หลวงแสง (2564)	ลลิตา สายมาษา (2565)	ความถี่	ร้อยละ	การบริหารงานวิชาการที่มุ่งศึกษา
6. การวิจัยเพื่อการพัฒนา											9	90	✓
การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	✓	✓	✓				✓			✓			
วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา					✓	✓							
การวิจัยเพื่อการพัฒนา								✓					
การวิจัย									✓				
7. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้											8	80	✓
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	✓		✓		✓			✓	✓				
การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	✓	✓			✓		✓	✓	✓	✓			
การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	✓												
การพัฒนาส่งเสริมทางด้านวิชาการ				✓									
การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น	✓	✓									2	20	
การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร	✓	✓							✓		3	30	
การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน		✓			✓		✓		✓		4	40	
การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาอื่น					✓				✓		2	20	
การสร้างเครือข่ายทางวิชาการ							✓				1	10	
รวม	12	12	6	6	10	6	12	8	12	8			

จากตาราง 1 ผลการสังเคราะห์การบริหารงานวิชาการ พบว่า นักวิชาการ มีความคิดเห็นด้านการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันออกไป ผู้วิจัย จึงสังเคราะห์และสรุป การบริหารงานวิชาการโดยคัดสรรด้านที่มีความถี่ร้อยละ 60 ขึ้นไป ทำให้ได้การบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน ดังนี้

1. การวัดผลและประเมินผลการศึกษา
2. การนิเทศการศึกษา
3. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
4. การวิจัยเพื่อการพัฒนา
5. การพัฒนาหลักสูตร
6. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
7. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ผลการสังเคราะห์การบริหารงานวิชาการ พบว่า นักวิชาการมีความคิดเห็นด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่ามี 7 องค์ประกอบ 1) การวัดผลและประเมินผลการศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การนิเทศการศึกษา 4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 6) การวิจัยเพื่อการพัฒนา และ 7) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 การบริหารงานวิชาการ

4.1 การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล ดังนี้

เจริญพร คำจารย์ (2558, หน้า 12) กล่าวว่า การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอน หมายถึง กระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ช่วยให้ได้ ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็ม ตามศักยภาพ

วิสัยวรรณ ปุริรัตน์ (2558, หน้า 10) กล่าวว่า การวัดผล การประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในงานนี้ศึกษา แล้วจึงต้องกำหนดเพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมิน ผลของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน จัดเตรียมเอกสารวัสดุวัดผลให้เพียงพอ ปริมาณการใช้งาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูปรับปรุงเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน พร้อมทั้งติดตามและตรวจสอบเอกสาร การวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้ง การนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการเทคนิคการสอน เพื่อให้สนองต่อความต้องการของผู้เรียน ควรมีการจัดส่งครูเข้ารับการอบรมในเรื่องการวัดและประเมินผล เพื่อเป็นการนำเทคนิคการวัดผลประเมินผลมาปรับใช้ในโรงเรียน เพื่อให้เครื่องมือการวัดผลและประเมินมีคุณภาพสูงสุด

ชวัลลักษณ์ รัตนรักษ์กุล (2559, หน้า 12) ได้กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งในระดับสถานศึกษา และระดับอื่น และการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ และอื่น ๆ

วิภาภรณ์ สร้อยคำ (2560, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของวัดผลและประเมินผล หมายถึง การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผล แต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สุชาติดา บรรณกิจ (2563, หน้า 8) กล่าวว่า งานวัดผลและประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่นำผลการเรียนการสอนมาพิจารณาตัดสินเป็นระบบอย่าง

ครอบคลุม โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวัดผลและประเมินนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

สิรดา สายมายา (2565, หน้า 57) การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา จัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมทั้งนำผลการเรียนการสอนมาพิจารณาตัดสินอย่างเป็นระบบและครอบคลุม โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การวัดผลและประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่นำผลการเรียนการสอนมาพิจารณาตัดสินเป็นระบบอย่างครอบคลุม โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวัดผลและประเมินนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพให้สอดคล้อง กับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4.2 การนิเทศการศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา ดังนี้

เจริญพร คำจารย์ (2558, หน้า 11) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การให้คำปรึกษา ชี้แนะ แนะนำและให้ความช่วยเหลือต่อกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อจะคงไว้หรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนในโรงเรียนมุ่งให้เกิดประสิทธิภาพด้านการสอน

วิสัยวรรณ ปุธิรัตน์ (2558, หน้า 10) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการระหว่างครูกับผู้บริหาร เพื่อการแนะชี้แนะแนวทางเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วยการจัดทำขั้นตอนและวิธีการนิเทศ การดำเนินการนิเทศโดยใช้กิจกรรมนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสม การปฏิบัติการ เพื่อให้ ผู้สอนสามารถนำไปใช้ได้การตรวจเยี่ยมสังเกตการณ์ชั้นเรียน เป็นการให้คำปรึกษา และให้ คำแนะนำเพื่อให้เกิดการช่วยเหลือการประเมินผลการนิเทศและสรุปผลการนิเทศ นำผล การนิเทศมาปรับปรุงแก้ไข พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูให้ดีขึ้น

ชวัลลักษณ์ รัตนทรัพย์กุล (2559, หน้า 13) ได้ให้ความหมายของ การนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดระบบการนิเทศ การดำเนินการนิเทศการประเมินผล การดำเนินงาน และการประสานด้านการนิเทศการศึกษา

สุชาติดา ถาวรชาติ (2559, หน้า 9) กล่าวว่า การนิเทศภายใน หมายถึง การดำเนินการใด ๆ ที่เป็นการร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในการช่วยเหลือ ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของโรงเรียนและหลักสูตร มุ่งสู่การปรับปรุง ประสิทธิภาพการสอนของครูให้มีความรู้ความสามารถ นำความรู้ความสามารถของตนเองมาใช้ ให้เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน สามารถทำงานด้วยความมั่นใจ มีขวัญ และกำลังใจ ที่จะพัฒนาการ จัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลสู่เป้าหมาย คือ ผู้เรียน ให้มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพ ดังจุดมุ่งหมายของการศึกษา

วิภาภรณ์ สร้อยคำ (2560, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษา หมายถึง การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในที่มีหลักการให้บุคลากรทุกคนร่วมกันรับผิดชอบเพื่อการนำสถานศึกษาไปสู่มาตรฐานการศึกษาร่วมกัน การกำหนดวิธีการและระยะเวลาการนิเทศภายใน การควบคุมและส่งเสริมให้มีการดำเนินการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอการร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากกระบวนการจัดการเรียนการสอน

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การดำเนินการใด ๆ ที่เป็นการร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในการช่วยเหลือ ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมาย เป็นการชี้แนะ แนะนำและให้ความช่วยเหลือ ที่เป็นการร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

4.3 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ดังนี้

เจริญพร คำจารย์ (2558, หน้า 11) กล่าวว่า การพัฒนานวัตกรรม และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง สิ่งที่น่าความรู้ไปสู่ผู้เรียนในรูปของสิ่งพิมพ์หรือไม่สิ่งพิมพ์ก็ได้เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเนื้อหาจากผู้สอนไปยังผู้เรียน ช่วยให้

นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น รวมทั้งให้ครูสามารถแบ่งเบาภาระการสอนและประหยัดเวลาได้โดยที่นักเรียนมีความรู้ความสามารถจากการสอนเร็วขึ้น

วิสัยวรรณ ปุริรัตน์ (2558, หน้า 10) กล่าวว่า การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือให้นักเรียนเกิดความสนใจและเกิดการเรียนรู้ในกิจกรรมการเรียนการสอนของครู โดยใช้สื่อเป็นตัวกลางให้ผู้สอนสามารถส่งความรู้ไปยังผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของรายวิชาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งในที่นี้รวมถึงคนวัสดุเครื่องมือเทคนิควิธีการและสถานที่

สุชาดา ถาวรชาติ (2559, หน้า 9) กล่าวว่า สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ สิ่งต่าง ๆ ที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในระบบการเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงวิธีการความคิด และการกระทำใหม่ ๆ ที่ใช้ในการแก้ปัญหาการจัดการศึกษาทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ชวัลลักษณ์ รติวรภัทรกุล (2559, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การจัดหาส่งเสริมและพัฒนาครูให้ผลิตและใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

วิภาภรณ์ สร้อยคำ (2560, หน้า 9) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยี พัฒนาคณาจารย์ในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยี พัฒนาคณาจารย์ในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และมีวัสดุอุปกรณ์ สิ่งต่าง ๆ ที่ช่วยเหลือให้นักเรียนเกิดความสนใจและเกิดการเรียนรู้ในกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในกิจกรรมการเรียน

การสอนของครูใช้สื่อเป็นตัวกลางให้ผู้สอนสามารถส่งความรู้ไปยังผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาขงรายวิชาต่าง ๆ ได้เร็วขึ้น

4.4 การวิจัยเพื่อการพัฒนา

นักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังนี้

เจริญพร คำจารย์(2558, หน้า 12) กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการค้นหาความจริง ความรู้ พัฒนาและทำความเข้าใจในความรู้อยู่โดยใช้วิธีทางวิทยาศาสตร์และการรวบรวมแนวความคิดหรือข้อสมมติฐาน การสังเกตข้อเท็จจริง การวิเคราะห์ การทำความเข้าใจและการสรุปขั้นสุดท้ายเป็นทฤษฎี

วิสัยวรรณ ปุริรัตน์ (2558, หน้า 10) กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดและในมาตรา 24 วรรค 5 ได้กำหนดให้ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษาและมาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนาและจัดทำหลักฐานให้เป็นปัจจุบันให้ครูนำผลมาวิเคราะห์และสรุปผลเป็นแผนภูมิ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงในปีการศึกษา อันเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวม ทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

สุชาติดา ถาวรชาติ (2559, หน้า 9) กล่าวว่า งานวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การดำเนินการที่ทำโดยครูผู้สอนในชั้นเรียน มีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การแสวงหาคำตอบจากปัญหาและข้อสงสัยของครูเป็นภารกิจที่สำคัญและจำเป็นต้องทำอย่างรวดเร็ว เป็นกระบวนการที่เป็นระบบน่าเชื่อถือ เป็นการพัฒนาแนวคิดเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนหรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

ชวัลลักษณ์ รัตนทรัพย์กุล (2559, หน้า 12) อธิบายว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมและพัฒนาให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้

วิภาภรณ์ สร้อยคำ (2560, หน้า 10) กล่าวว่า การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การทำความเข้าใจและส่งเสริมให้มีการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน การร่วมกันกำหนดประเด็นปัญหาที่เป็นข้อขัดข้องหรือข้อควรพัฒนาร่วมกันในสถานศึกษา การควบคุมดูแลและส่งเสริมการดำเนินการวิจัยที่กำหนดไว้

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การทำความเข้าใจและส่งเสริมให้ครูมีการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการร่วมกิจกรรม และการทดสอบเพื่อหาคำตอบจากปัญหาและข้อสงสัยของครู วิเคราะห์ หาความกระจ่างและข้อสรุปของปัญหานั้น

4.5 การพัฒนาหลักสูตร

นักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาดังนี้

เจริญพร คำจารย์ (2558, หน้า 11) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง การจัดเนื้อหาวิชา อุปกรณ์การสอน วิธีการสอน การวัดผลและประเมินผล การจัดมวลงประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านความรู้ คุณธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์บรรลุจุดหมายของการจัดการศึกษา

วิสัยวรรณ ปุธิรัตน์ (2558, หน้า 9) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จได้ จำเป็นที่ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันเกี่ยวกับหลักสูตร เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของตนเองที่ได้รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาผู้เรียน

สุชาดา ถาวรชาติ (2559, หน้า 8) กล่าวว่า งานหลักสูตรและการบริหารงานหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการ วางแผนจัดทำ ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร คู่มือการใช้และกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษาที่จัดเป็นรายวิชาหรือเนื้อหาวิชาให้กับผู้เรียน

เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งเป็นจุดหมายที่ผู้เรียนพึงบรรลุ

ชวัลลักษณ์ รัตนวัชรกุล (2559, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง การวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

วิภาภรณ์ สร้อยคำ (2560, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง วิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองโดยให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการและให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง วิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองโดยให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการโดยทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโดยมุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4.6 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ

นักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดังนี้

เจริญพร คำจารย์ (2558, หน้า 11) กล่าวว่า การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่กำหนดขึ้นเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและความสำเร็จในกระบวนการคุณภาพ โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์ การวางแผนหลักสูตร ทรัพยากร การตรวจสอบทบทวนความสามารถด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก

สุชาติ ถาวรชาติ (2559, หน้า 9) กล่าวว่า งานประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานด้านการศึกษาให้มีระบบ เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องตามเงื่อนไขที่กำหนดเพื่อนำไปสู่คุณภาพการศึกษาของผู้เรียนตามแผนงานที่ได้

จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ และเป็นกิจกรรมที่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้าโดยดำเนินการไปตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการประกาศกำหนด

วิภาภรณ์ สร้อยคำ (2560, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การจัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวงเป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพ หมายถึง การดำเนินงานด้านการศึกษาให้มีระบบ เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องตามเงื่อนไขที่กำหนดเพื่อนำไปสู่คุณภาพการศึกษาของผู้เรียนตามแผนงานที่ได้จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องปฏิบัติตามเพื่อให้มีระบบประกันคุณภาพที่มีความเสถียรและเป็นระบบอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการการศึกษาในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

4.7 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

นักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ดังนี้

เจริญพร คำจารย์ (2558, หน้า 12) กล่าวว่า การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หมายถึง แหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศและประสบการณ์ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้แสวงหาความรู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้

วิภาภรณ์ สร้อยคำ (2560, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การจัดแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ทั้งจัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาของตนเอง และส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และนิเทศกำกับติดตาม ประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่เน้นให้ผู้เรียนมีแหล่งข้อมูล สารสนเทศ และประสบการณ์ที่สนับสนุนให้มีความกระตือรือร้นในการศึกษาและเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมความคิด เริ่มต้นและความต้องการค้นคว้าความรู้อย่างกว้างขวาง มุ่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและสนับสนุนเป้าหมายการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในผู้เรียน และมีกระบวนการประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเต็มที่

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

การจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเป็นมีความรู้ความสามารถ มีสมรรถนะที่สำคัญ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพลเมืองที่ดีของชาติและโลกนั้น ต้องมีแนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุกเพื่อผู้เรียนเกิดทักษะที่สำคัญซึ่งจะนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายการศึกษาไทย

4.0

1. ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

Active Learning เป็นการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้ Constructivism ((Cooperstein S.E. and Kocavar-Weidinger E, 2004, p 21) ซึ่งเชื่อว่า ความรู้เดิมมีความสำคัญต่อการสร้างความรู้ใหม่ของผู้เรียน นักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า Active Learning เอาไว้โดยนักการศึกษาของประเทศไทยใช้คำภาษาไทยว่าการเรียนเชิงรุก แทน Active Learning ซึ่งมีการนิยามความหมายดังต่อไปนี้

Felder R. M. and Brent R (2009, p 6) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกหมายถึง กิจกรรมใด ๆ ก็ตามที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ผู้เรียนทุกคนได้ถูกเรียกให้ทำ สิ่งต่าง ๆ นอกเหนือจากการนั่งดู ฟัง และจดบันทึกอย่างเดียว

จรรยา ดาสา (2552) กล่าวว่า การเรียนเชิงรุก คือการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนจะได้เชื่อมโยงความรู้เดิมและความรู้ใหม่จากการได้คิด ได้ปฏิบัติระหว่างการเรียนการสอน

พนมพร เผ่าเจริญ และคณะ (2551, หน้า 10) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ทั้งทางด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติ บทบาทที่สำคัญของผู้เรียน

ขณะเรียนคงมิใช่การนั่งฟังนิ่ง ๆ จดบันทึกดาบรรยาย ท่องจำและตอบคำถามเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้น ผู้เรียนควรจะได้มีโอกาสที่จะแสดงออกบ้าง เช่น การพูด การเขียน การแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เรียน การได้ประยุกต์ใช้สิ่งที่เรียนในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนควรมีโอกาสที่ได้มีส่วนร่วมโดยตรงในกิจกรรมการเรียนรู้ของตน

ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ (2552, หน้า 32) การเรียนเชิงรุก หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ลดกระบวนการถ่ายทอดเนื้อหาให้กับผู้เรียนเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการพัฒนาความคิดระดับสูง เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติมากกว่าฟังบรรยาย และเน้นการให้ข้อมูลย้อนกลับกับผู้เรียนเป็นหลัก

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558, หน้า 14) อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก คือกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจลึกซึ้งซึ่งด้วยการเชื่อมโยงผู้เรียนกับเนื้อหาในองค์ความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริง แนวคิดและทักษะ ผ่านการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนแบบเชิงรุก หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น สนุก และมีความสุขกับการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยลงมือปฏิบัติ ค้นคว้าอ่าน คิด เขียน พูด และรู้จักประเมินค่า นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และเน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่จากการมีปฏิสัมพันธ์และเชื่อมโยงจากความรู้เดิมด้วยตนเองจากการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

2. ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

มีนักการศึกษาได้อธิบายถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ดังนี้

เชงเคอร์ กอส และเบิร์นสไตน์ ((Shenker J. I.; Goss S. A; and Bernstein D.A, 1996) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ Active Learning ดังนี้

- 1) เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งลดการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียนให้น้อยลง และพัฒนาทักษะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน
- 2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนโดยลงมือกระทำมากกว่านั่งฟังเพียงอย่างเดียว
- 3) ผู้เรียนมีส่วนในกิจกรรม เช่น อ่าน อภิปราย และเขียน
- 4) เน้นการสำรวจเจตคติและคุณค่าที่มีอยู่ในผู้เรียน

5) ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดระดับสูงในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และ ประเมินผล การนำไปใช้

6) ทั้งผู้เรียนและผู้สอนรับข้อมูลป้อนกลับจากการสะท้อนความคิดได้ อย่างรวดเร็ว

Silberman M (1996) กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบ เชิงรุก ดังนี้

1) มีปฏิสัมพันธ์ ผู้เรียนมีการพูดคุยกับเพื่อนร่วมชั้นและยังเป็นการ สร้างการร่วมมือกันและการมีการฟังพาดูซึ่งกันและกัน

2) มีการเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ของผู้เรียน

3) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน

Sheffield Hallam University (2000) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบเชิง รุก ในฐานะการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสรุปความแตกต่างระหว่างการเรียนรู้เชิง รุก กับการสอนที่ผู้สอนเป็นศูนย์กลางโดยผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้อย่างเดียว (Passive Learning) ไว้ดังนี้

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

- เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม
- เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
- เน้นการร่วมมือระหว่างผู้เรียน
- ผู้เรียนรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน
- ผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะประสบการณ์และ อำนวยความสะดวก

ในการเรียนรู้

- ผู้เรียนเป็นเจ้าของความคิดและการทำงาน
- เน้นทักษะ การวิเคราะห์และการแก้ปัญหา
- ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง
- ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนหลักสูตร
- ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- ใช้วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย

การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับข้อมูล

- เน้นการบรรยายจากผู้สอน

- เป็นการสอนที่ใช้แหล่งความรู้เดียว
- เน้นการแข่งขัน
- ผู้สอนรับผิดชอบการเรียนรู้ของผู้เรียน
- ผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะและจัดเนื้อหาเองทั้งหมด
- ผู้สอนเป็นผู้ใส่ความรู้ลงในสมองของผู้เรียน
- เน้นความรู้ในเนื้อหาวิชา
- ผู้สอนเป็นผู้วางกฎระเบียบวินัย
- ผู้สอนเป็นผู้วางแผนหลักสูตรแต่ผู้เดียว
- ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้ที่ผู้สอน ถ่ายทอดเพียงอย่างเดียว
- จำกัดวิธีการเรียนรู้และกิจกรรม

ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ (2551, หน้า 2) ได้เสนอรูปแบบการเรียนรู้แบบ
เชิงรุก ดังนี้

- 1) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดประสบการณ์
ตรงกับการแก้ปัญหาตามสภาพจริง (Authentic situation)
- 2) จัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้กำหนดแนวคิด การวางแผน
การยอมรับ การประเมินผลและการนำเสนอผลงาน
- 3) บูรณาการเนื้อหารายวิชา เพื่อเชื่อมโยงความเข้าใจวิชาต่าง ๆ
ที่แตกต่างกัน
- 4) จัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการทำงานร่วมกับผู้อื่น
(Collaboration)
- 5) ใช้กลวิธีของกระบวนการกลุ่ม (Group processing)
- 6) จัดให้มีการประเมินผลโดยกลุ่มเพื่อน (Peer assessment)

สัจญญา ภัทรากกร (2552, หน้า 17) ได้สรุปหลักการของการจัดการเรียนรู้
แบบเชิงรุก ควรมีลักษณะดังนี้

- 1) ผู้เรียนมีการทำงานเป็นกลุ่ม
- 2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้
- 3) ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
- 4) ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง
- 5) ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม

- 6) ผู้เรียนอ่าน พูด ฟัง คิด และเขียนอย่างกระตือรือร้น
- 7) ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน
- 8) ผู้เรียนมีการใช้วัสดุของจริงที่ผู้สอนจัดทำให้ เพื่อสร้างสรรค์

ผลงานหรือแก้ปัญหา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560) การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก นั้นสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียน อย่างหลากหลาย เช่น กระบวนการกลุ่ม การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน การเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ฝึกให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนทำเองจนสำเร็จตามเป้าหมาย มีการพัฒนาความคิดให้แก่ผู้เรียน ผู้สอนจะเป็นผู้กระตุ้น ชักถาม ระดมความคิด โดยคำนึงถึงหลักการสำคัญ ดังนี้

- 1) สิ่งที่กำหนดให้ผู้เรียนทำต้องเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง
- 2) กิจกรรมสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง
- 3) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียน
- 4) ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบงานกับชีวิตจริง
- 5) ผู้เรียนสามารถสร้างสถานการณ์ตามที่ผู้สอนกำหนด
- 6) ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า, 4) อธิบายถึงความสำคัญของ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ส่งเสริมการมีอิสระทางด้านความคิด และการกระทำของผู้เรียนการมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจะมีโอกาส มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงและมีการใช้วิจารณญาณในการคิดและตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมนั้น มุ่งสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้กำกับทิศทางการเรียนรู้ค้นหาสไตล์การเรียนรู้ของตนเอง ส่งการเป็นผู้รู้คิด รู้ตัดสินใจด้วยตนเอง (Metacognition) เพราะฉะนั้นActive Learning จึงเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดขั้นสูง (Higher order thinking) ในการมีวิจารณญาณ การวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การประเมินตัดสินใจ และการสร้างสรรค์

2. การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มจะนำไปสู่ความสำเร็จในภาพรวม

3. การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียน และทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความสามารถ เมื่อผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างกระตือรือร้นในสภาพแวดล้อม ที่เอื้ออำนวย ผ่านการใช้กิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้ให้อย่างหลากหลาย ผู้เรียนเลือกเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง เกิดความรับผิดชอบและทุ่มเทเพื่อบรรลุความสำเร็จ

4. การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงบวกทั้งตัวผู้เรียนและตัวครู เป็นการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ผู้เรียนจะมีโอกาสได้เลือกใช้ความถนัด ความสนใจความสามารถที่เป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Different) สอดรับกับแนวคิดพหุปัญญา (Multiple Intelligence) เพื่อแสดงออกถึงตัวตนและศักยภาพของตัวเอง ส่วนครูผู้สอนต้องมีความตระหนักที่จะปรับเปลี่ยนบทบาท แสวงหาวิธีการ กิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อช่วยเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน สิ่งเหล่านี้ จะทำให้ครูเกิดทักษะในการสอนและมีความเชี่ยวชาญในบทบาท หน้าที่ ที่รับผิดชอบ เป็นการพัฒนาตน พัฒนางาน และพัฒนาผู้เรียนไปพร้อมกัน

จากการศึกษาความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก สรุปได้ว่า หลักการของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นส่งเสริมการมีอิสระทางด้านการคิดและการกระทำของผู้เรียนการมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจะมีโอกาส มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงและมีการใช้วิจารณญาณในการคิดและตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมให้เกิดความร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงบวกทั้งตัวผู้เรียนและตัวครู เป็นการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน

3. รูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า, 7) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ในลักษณะการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก มีวิธีการจัดการเรียนรู้หลากหลายวิธี เช่น การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) ฯลฯ อย่างไรก็ตามรูปแบบ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหล่านี้ มีพื้นฐานมาจากแนวคิดเดียวกันคือ ให้ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทหลักในการเรียนรู้ของตนเอง

ข้อสังเกต

1. เนื่องจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีรากฐานมาจากแนวคิดทางการศึกษาที่เน้นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Constructivist) โดยผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้จากข้อมูลที่ได้รับมาใหม่ด้วยการนำไปประกอบกับประสบการณ์เดิมในอดีต นอกจากนี้ ยังมีมิติกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง 2 มิติได้แก่ กิจกรรมด้านการรู้คิด (Cognitive Activity) และกิจกรรมด้านพฤติกรรม (Behavioral Activity) ผู้นำไปใช้อาจเข้าใจคลาดเคลื่อน ว่าการเรียนรู้แบบนี้ คือรูปแบบที่เน้นความตื่นตัวในกิจกรรมด้านพฤติกรรม (Behavioral Active) โดยเข้าใจว่าความตื่นตัวในกิจกรรมด้านพฤติกรรมจะทำให้เกิดความตื่นตัวในกิจกรรมด้านการรู้คิด (Cognitively Active) ไปเอง จึงเป็นที่มาของการประยุกต์ใช้ผิด ๆ ว่าให้ผู้สอนลดบทบาทความเป็นผู้ให้ความรู้ลง เป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกและบริหารจัดการหลักสูตร โดยปล่อยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เองอย่างอิสระจากการทำกิจกรรมและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้เรียนด้วยตนเองตามยถากรรม โดยผู้เรียนไม่ได้เรียนรู้พัฒนามิติด้านการรู้คิด

2. ความตื่นตัวในกิจกรรมด้านพฤติกรรมอาจไม่ก่อให้เกิดความตื่นตัวในกิจกรรมด้านการรู้คิดเสมอไป การที่ผู้สอนให้ความสำคัญกับกิจกรรมด้านพฤติกรรมเพียงอย่างเดียว เช่น การฝึกปฏิบัติและการอภิปรายในกลุ่มของผู้เรียนเอง โดยไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมด้านการรู้คิด เช่น การลำดับความคิดและการจัดองค์ความรู้ จะทำให้ประสิทธิผลของการเรียนรู้ลดลง

3. กรณีการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบที่ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมและค้นพบความรู้ด้วยตนเองนี้ไปใช้กับการพัฒนาการเรียนรู้ตามลำดับขั้นการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) จะเหมาะกับการพัฒนาในขั้น การทำความเข้าใจ การนำไปประยุกต์ใช้ และการวิเคราะห์ ขึ้นไปมากกว่าขั้นให้ข้อมูลความรู้ เพราะเป็นการเสียเวลามาก และไม่บรรลุผลเท่าที่ควรโดยสรุป การจัดการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยการนำเอาวิธีการสอนเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคต และถือเป็นการจัดการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุค

ปัจจุบันในที่นี้ จึงเสนอรูปแบบวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ดังต่อไปนี้

รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning)

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562, หน้า 15). กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนามาจากแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่เผยแพร่ในปลายศตวรรษที่ 20 ที่เรียกว่า การเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน หรือ “การเรียนรู้เชิงรุก” (Active Learning) ซึ่งหมายถึง รูปแบบการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และบทบาทในการเรียนรู้ของผู้เรียน “ใช้กิจกรรมเป็นฐาน” หมายถึง นำกิจกรรมเป็นที่ตั้งเพื่อที่จะฝึกหรือพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนด

ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวและกระตือรือร้นด้านความรู้คิด
2. กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้จากตัวผู้เรียนเอง มากกว่าการฟังผู้สอนในห้องเรียน และการท่องจำ
3. พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องนอกห้องเรียนด้วย
4. ได้ผลลัพธ์ในการถ่ายทอดความรู้ใกล้เคียงกับการเรียนรู้รูปแบบอื่น แต่ได้ผลดีกว่าในการพัฒนาทักษะด้านการคิด และการเขียนของผู้เรียน
5. ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับการเรียนรู้แบบนี้มากกว่ารูปแบบที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้ซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบตั้งรับ (Passive Learning)
6. มุ่งเน้นความรับผิดชอบของผู้เรียนในการเรียนรู้โดยผ่านการอ่าน เขียน คิด อภิปราย และเข้าร่วมในการแก้ปัญหา และยังสัมพันธ์กับการเรียนรู้ตามลำดับขั้นการเรียนรู้ของบลูม ทั้งในด้านพุทธิพิสัยทักษะพิสัย และจิตพิสัย

หลักการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน

1. ให้ความสนใจที่ตัวผู้เรียน
2. เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติที่น่าสนใจ
3. ครูผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก
4. ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการเรียน

5. ไม่มีการสอบ แต่ประเมินผลจากพฤติกรรม ความเข้าใจ และผลงาน

6. เพื่อนในชั้นเรียนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้

7. มีการจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาความคิด และเสริมสร้างความมั่นใจในตนเองประเภทของกิจกรรมในการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน มีหลากหลายกิจกรรมการเลือกใช้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนั้น ๆ ว่ามุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ หรือพัฒนาในเรื่องใด

สามารถจำแนกออกเป็น 3 ประเภทหลัก คือ

1. กิจกรรมเชิงสำรวจ เสาะหา ค้นคว้า (Exploratory) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการรวบรวม สังสมความรู้ ความคิดรวบยอด และทักษะ

2. กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ (Constructive) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการรวบรวม สังสมประสบการณ์โดยผ่านการปฏิบัติ หรือการทำงานที่ริเริ่มสร้างสรรค์

3. กิจกรรมเชิงการแสดงออก (Expressional) ได้แก่ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอ การเสนอผลงาน

กิจกรรมการเรียนรู้ที่นิยมใช้จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน

– การอภิปรายในชั้นเรียน (class discussion) ที่ใช้ได้ทั้งในห้องเรียนปกติ และการอภิปรายออนไลน์

– การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion)

– กิจกรรม “คิด-จับคู่-แลกเปลี่ยน” (think-pair-share)

– เซลล์การเรียนรู้ (Learning Cell)

– การฝึกเขียนข้อความสั้น ๆ (One-minute Paper)

– การโต้เถียง (Debate)

– การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play)

– การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์ (Situational Learning)

– การเรียนแบบกลุ่มร่วมแรงร่วมใจ (Collaborative learning group)

– ปฏิกริยาจากการชมวิดีโอ (Reaction to a video)

– เกมในชั้นเรียน (Game)

– แกลเลอรี วอล์ค (Gallery Walk)

– การเรียนรู้โดยการสอน (Learning by Teaching) ฯลฯ

รูปแบบการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning)

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562, หน้า 20). กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) หรือการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์เชิงประจักษ์ เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมหรือการปฏิบัติ ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจเชิงนามธรรมโดยผ่านการสะท้อนประสบการณ์ การคิดวิเคราะห์ การสรุปเป็นหลักการ ความคิดรวบยอด และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง

ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

1. เป็นการเรียนรู้ที่ผ่านประสบการณ์เชิงประจักษ์จากกิจกรรม หรือ การปฏิบัติของผู้เรียน
2. ทำให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่ท้าทายอย่างต่อเนื่อง และเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้เรียน
3. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง และระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน
4. ปฏิสัมพันธ์ที่มีทำให้เกิดการขยายตัวของเครือข่ายความรู้ที่ทุกคนมี อยู่ออกไปอย่างกว้างขวาง
5. อาศัยกิจกรรมการสื่อสารทุกรูปแบบ เช่น การพูด การเขียน การ วาดรูป การแสดงบทบาทสมมติ การนำเสนอด้วยสื่อต่าง ๆ ซึ่งเอื้ออำนวยให้เกิดการ แลกเปลี่ยน การวิเคราะห์ และสังเคราะห์การเรียนรู้

รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning)

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562, หน้า 30). การเรียนรู้โดยใช้ ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็น ตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งสมมติฐาน สาเหตุและกลไกของการเกิดปัญหานั้น รวมถึงการ ค้นคว้าความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับปัญหา เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาต่อไป โดยผู้เรียนอาจ ไม่มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ มาก่อน แต่อาจใช้ความรู้ที่ผู้เรียนมีอยู่เดิมหรือเคยเรียนมา นอกจากนี้ยังมุ่งให้ผู้เรียนเฝ้าหาความรู้เพื่อแก้ไขปัญหา ได้คิดเป็น ทำเป็น มีการตัดสินใจที่ดี และสามารถเรียนรู้การทำงานเป็นทีม โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ สามารถนำทักษะจากการเรียนมาช่วยแก้ปัญหาในชีวิต การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ โดยเริ่มจากการได้ประสบการณ์ตรงจากโจทย์ปัญหา ผ่านกระบวนการคิดและการสะท้อนกลับ ไปสู่ความรู้และความคิดรวบยอด อันจะนำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ต่อไป การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานยังเป็นการตอบสนองต่อแนวคิด constructivism โดยให้ผู้เรียนวิเคราะห์หรือตั้งคำถามจากโจทย์ปัญหา ผ่านกระบวนการคิด และสะท้อนกลับ เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในกลุ่ม เน้นการเรียนรู้ที่มีส่วนร่วม นำไปสู่การค้นคว้าหาคำตอบหรือสร้างความรู้ใหม่ บนฐานความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีมาก่อนหน้านี้ นอกจากนี้ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานยังเป็นการสร้างเงื่อนไขสำคัญที่ส่งเสริมการเรียนรู้ กล่าวคือ

1. การเรียนรู้สิ่งใหม่จะได้ผลดีขึ้น ถ้าได้มีการเชื่อมโยงหรือกระตุ้นความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่
2. การเรียนรู้เนื้อหาที่ใกล้เคียงสถานการณ์จริงหรือมีประสบการณ์ตรงจากโจทย์ปัญหาจะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น
3. เนื่องจากการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการเรียนกลุ่มย่อย การได้แสดงออก แสดงความคิดเห็นหรือ อภิปรายถกเถียงกันจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้สิ่งนั้นได้ดีขึ้น การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากแนวคิดตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์นิยม (Constructivism) โดยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ จากการใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในโลก เป็นบริบทของการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์และคิดแก้ปัญหา รวมทั้งได้ความรู้ตามศาสตร์ในสาขาวิชาที่ตนศึกษาไปพร้อมกันด้วย การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานจึงเป็นผลมาจากกระบวนการทำงานที่ต้องอาศัยความเข้าใจและการแก้ไขปัญหาคือเป็นหลักสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน คือ ปัญหา เพราะปัญหาที่ดีจะเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจ ใฝ่แสวงหาความรู้ในการเลือกศึกษาปัญหาที่มีประสิทธิภาพ ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ความสามารถของผู้เรียน ประสบการณ์ความสนใจและภูมิหลังของผู้เรียน เพราะคนเรามีแนวโน้มที่จะสนใจเรื่องใกล้ตัวมากกว่าเรื่องไกลตัว สนใจสิ่งที่มีความหมายและความสำคัญต่อตนเองและเป็นเรื่องที่ตนเองสนใจใคร่รู้ ดังนั้น การกำหนดปัญหาจึงต้องคำนึงถึงตัวผู้เรียนเป็นหลักรวมถึงสภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบนี้จะเน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เผชิญหน้ากับปัญหาด้วย

ตนเองเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะในการคิดหลายรูปแบบ เช่น การคิดวิจารณ์ญาณ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

วัตถุประสงค์หรือผลลัพธ์ที่คาดหวังจากการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ได้แก่

1. ได้ความรู้ที่สอดคล้องกับบริบทจริงและสามารถนำไปใช้ได้
2. พัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การให้เหตุผล และนำไปสู่การแก้ปัญหา
3. ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่อง
4. ผู้เรียนสามารถทำงานและสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน
6. ความคงอยู่ (retention) ของความรู้จะนานขึ้น

รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562, หน้า 45).การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) หมายถึง การเรียนรู้ที่จัดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้เรียนเหมือนกับการทำงานในชีวิตจริงอย่างมีระบบ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง ได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา วิธีการหาความรู้ความจริงอย่างมีเหตุผล ได้ทำการทดลอง ได้พิสูจน์สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง รู้จักการวางแผนการทำงาน ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ตลอดจนได้พัฒนากระบวนการคิดโดยเฉพาะการคิดขั้นสูง และการประเมินตนเอง โดยมีครูเป็นผู้กระตุ้นเพื่อนำความสนใจที่เกิดจากตัวผู้เรียนมาใช้ในการทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเอง นำไปสู่การเพิ่มความรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ การฟัง และการสังเกตจากผู้รู้ โดยผู้เรียนมีการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มที่จะนำมาสู่การสรุปความรู้ใหม่ มีการเขียนกระบวนการจัดทำโครงงาน และได้ผลการจัดกิจกรรมเป็นผลงานแบบรูปธรรมนอกจากนี้การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ยังเน้นการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ชีวิตขณะที่เรียน ได้พัฒนาทักษะต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับหลักพัฒนาการตามลำดับขั้นความรู้ ความคิดของบลูมทั้ง 6 ขั้น คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่าและการคิดสร้างสรรค์ การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ถือได้ว่าเป็น การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะต่าง ๆ ด้วยตนเองทุกขั้นตอน โดยมีครูเป็นผู้ให้การส่งเสริม สนับสนุน

ลักษณะสำคัญของจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน

1. ยึดหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานตามระดับทักษะที่ตนเองมีอยู่
2. เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning)
3. เป็นเรื่องที่ผู้เรียนสนใจและรู้สึกสบายใจที่จะทำ
4. ผู้เรียนได้รับสิทธิในการเลือกว่าจะตั้งคำถามอะไร และต้องการผลิตอะไรจากการทำโครงงาน
5. ครูทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนอุปกรณ์และจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน สนับสนุนการแก้ไขปัญหาและสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน
6. ผู้เรียนกำหนดการเรียนรู้ของตนเอง
7. เชื่อมโยงกับชีวิตจริง สิ่งแวดล้อมจริง
8. มีฐานจากการวิจัย ศึกษา ค้นคว้า หรือองค์ความรู้ที่เคยมี
9. ใช้แหล่งข้อมูล หลายแหล่ง
10. ผังตรึงด้วยความรู้และทักษะต่าง ๆ
11. สามารถใช้เวลามากพอเพียงในการสร้างผลงาน
12. มีผลผลิต

4. แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

ในการจัดการเรียนการสอนหรือการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน เป็นไปตามแนวทางของ Active Learning นั้น สามารถทำได้หลากหลาย เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม การอภิปราย การสื่อสารระหว่างการแสดงบทบาทสมมติ การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การร่วมกันเขียนความสั้น

Brookfield S.D (2005, p. 19) ได้เสนอตัวอย่างการจัดกิจกรรม Active Learning พอสรุปได้ดังนี้

- 1) Class discussion มีการสนทนากันแบบตัวต่อตัว หรือทาง Online เมื่อจบการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ผู้สอนจะกำหนดหัวข้อเพื่ออภิปรายร่วมกัน และอาจจะช่วยกันกำหนดหน้าที่ของแต่ละคน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องเรียนมากขึ้น เป็นการฝึกทักษะการคิดและพัฒนาความคิดสังเคราะห์ โดยการหลอมรวมสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

2) Thinking–Pair–Share หลังจากผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งจบแล้ว จะใช้เวลาในการจับคู่อภิปราย หรืออภิปรายร่วมกัน ทุกคนจะได้ทำกิจกรรม สนุกสนานในการอภิปรายร่วมกัน กิจกรรมนี้จะประหยัดเวลา ผู้เรียนสามารถสรุปเนื้อหาสาระได้อย่างรวดเร็ว แต่อาจจะเหมาะสมกับห้องเรียนที่มีผู้เรียนจำนวนน้อย ๆ

3) Short writing exercise กิจกรรมนี้เป็นการทบทวนเรื่องที่เรียนรู้มาแล้ว ผู้สอนจะให้ผู้เรียนเขียนข้อความ/บทความ สั้นๆ ภายใน 1 นาที (a one minute paper) หรืออาจจะใช้เวลา 10 นาที ขึ้นอยู่กับความพร้อมของผู้เรียนและเนื้อหาสาระ

4) Collaborative Learning group เป็นการทำงานกลุ่ม ๆ ละ 3-6 คน ในการทำงาน จะมีการแบ่งหน้าที่ เป็นผู้นำ และผู้จดบันทึกข้อมูล ผู้สอนอาจจะกำหนด เรื่องที่ให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้า แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียนหรือจัดทำเป็นลักษณะของโครงการ

5) Student debate ผู้สอนกำหนดเรื่องให้ผู้เรียน ผู้เรียนทำหน้าที่นำ ข้อมูลที่ได้รับมาอภิปรายร่วมกัน

6) Reaction to a Video เป็นการแบ่งให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นคู่ เป็นการให้ผู้เรียนดู Video เนื้อหาตรงตามเรื่องที่เรียน และแจกคำถาม 2-3 คำถาม ก่อนดู Video เมื่อดู Video จบ แล้วอภิปรายและเขียนสรุปแสดงความคิดเห็นตามประเด็น คำถามที่ผู้สอนมอบให้

7) Small group discussion เป็นการจัดกลุ่มเล็ก ๆ ในห้องเรียนที่มี ผู้เรียนจำนวนมาก ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเกม หรือการแข่งขัน เพื่อให้ผู้เรียน ทำงานร่วมกัน มีการแสดงความคิดเห็น และแสดงออกถึงการได้รับความรู้ในกลุ่มของตนเอง

8) Class game เป็นการทบทวนความรู้ความเข้าใจก่อนการเรียน ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนได้เล่นเกมอักษรไขว้ (Crossword puzzles) หรือเกมต่าง ๆ จะทำให้ ผู้เรียนสนุกสนานและเป็นการทบทวนความรู้

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560, หน้า 22) ได้อธิบาย เกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก Active Learning ไว้ดังนี้

1. มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้

1) ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการตั้งคำถาม หาคำตอบ และนำเสนอ

2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็น

3) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเสนอรูปแบบการจัดกิจกรรมและ
ชิ้นงาน

4) ผู้เรียนมีโอกาสได้ทำงานกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ และเป็นผู้

2. คิดวิเคราะห์ ประเมินค่า สังเคราะห์

1) ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์

2) ผู้เรียนได้สังเคราะห์

3) ผู้เรียนได้คิดอย่างมีวิจารณญาณ

4) ผู้เรียนได้ประเมินค่า

3. สร้างการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1) ผู้เรียนออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed)

2) ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ชิ้นงาน/ผลงาน (Creation or innovative

task)

3) ผู้เรียนได้ประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (self-

evaluation)

4) ผู้เรียนกำกับความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเอง

(self-management)

4. นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และเชื่อมโยงสภาพแวดล้อมใกล้ตัว

ปัญหาชุมชน สังคมหรือประเทศชาติ

1) นำความรู้ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่

2) เชื่อมโยงความรู้กับสภาพแวดล้อมใกล้ตัว ปัญหาของชุมชน

สังคม หรือประเทศชาติ

5. หลักการของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2562, หน้า 4) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยการความสะดวก (Facilitator) สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษาดูแล แนะนำ ทำหน้าที่เป็นโค้ชและพี่เลี้ยง (Coach and Mentor) แสวงหาเทคนิควิธีการ

จัดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย (Meaningful learning) ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ มีความเข้าใจในตนเองใช้สติปัญญา คิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่บ่งบอกถึงการมีสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21 มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะวิชาชีพ บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย

สำนักงาน ก.ค.ศ. กระทรวงศึกษาธิการ (2564, หน้า 72) สำหรับรูปแบบ การสอนแบบเชิงรุกได้มีการเริ่มสอนมานานเพียงแต่ว่าวิธีการสอนของแต่ละคนจะมีวิธีการ ของตนเอง ทาง ก.ค.ศ. จึงได้นำกระบวนการเหล่านี้มาใช้ในการประเมินวิทยฐานะของครู เพื่อเป็นแนวทางถ้าครูอยากพัฒนาตนเองให้มีวิทยฐานะสูงขึ้นควรจะทำแบบใด ในรูปแบบ ที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อที่ครูจะได้รู้ตนเองในการออกแบบกระบวนการสอนที่จะตอบ โจทย์และเป็น Active Learning ที่แท้จริง และสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาตนเองและ วิทยฐานะในอนาคต ทั้งนี้ การออกแบบการเรียนรู้แบบ Active ตาม 8 องค์ประกอบ เริ่มจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี โดยครูต้องเริ่มจากการนำประสบการณ์ของครู ความเข้าใจในเรื่องของ Active Learning, Passive Learning และ Action Learning มาสร้าง แผนแบบ Active Learning แล้วนำ 8 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

1. ผู้เรียนสามารถเข้าถึงสิ่งที่เรียนและเข้าใจบทเรียน
2. ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือประสบการณ์เดิมกับการเรียนรู้ใหม่
3. ผู้เรียนได้สร้างความรู้เอง หรือได้สร้างประสบการณ์ใหม่จากการเรียนรู้
4. ผู้เรียนได้รับการกระตุ้นและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้
5. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญจากการเรียนรู้
6. ผู้เรียนได้รับข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้
7. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ในบรรยากาศชั้นเรียนที่เหมาะสม
8. ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้และมีการเรียนรู้แบบนำตนเอง และ องค์ประกอบย่อยมาจัดแผนการเรียนรู้

ซึ่งในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก Active Learning, Passive Learning และ Action Learning มีความเหมือนหรือต่างกันดังนี้ Active Learning เป็นการเน้นให้นักเรียนฝึก การคิดวิเคราะห์ หรือแนวคิดต่าง ๆ การระดมความคิด การที่นักเรียนได้ใช้ทักษะการคิด เป็นหลักในการนำเสนอความคิดต่าง ๆ Passive Learning เป็นการเรียนบรรยายผ่านครู

และ Action Learning เป็นการที่ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน การทดลอง การประดิษฐ์ การทำกิจกรรม บทบาทสมมติ ซึ่งเกิดจากการกระทำ โดยแผนของครูจะต้องมีทั้ง 3 ส่วนนี้ เนื่องจากมีตัวชี้วัดว่าครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องของสหวิชาของครู กล่าวคือ Active Learning ประกอบด้วย Passive Learning และ Action Learning ฉะนั้น หากครูต้องการขอประเมินในการขอเลื่อนหรือขอมีวิทยฐานะ สิ่งที่จะต้องจัดเตรียมประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ คลิปวิดีโอทัศนการสอน และคลิปที่แสดงถึงปัญหา ที่มา และแรงบันดาลใจ ประกอบการประเมิน สำหรับผลลัพธ์จากการจัดการเรียนการสอนแบบ Active ตาม 8 องค์ประกอบที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ก่อให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ มีความสามารถในการดำเนินการต่าง ๆ และนำความรู้ไปใช้แก้ไขปัญหาในอนาคตได้

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้เพื่อตอบโจทย์ ครูจะต้องมีการตรวจสอบความรู้เดิม เข้าถึงนักเรียนที่ยังไม่พร้อม และให้การช่วยเหลือ ครูจะต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำงานกลุ่ม ใช้ทักษะที่ตรงกับวิชาเอกที่ครูสอน และทักษะอื่น ๆ แบบบูรณาการ ให้นักเรียนได้สะท้อนคิด ให้นักเรียนได้นำเสนอ ครูมีการสังเกตระหว่างสอนและนำสิ่งเหล่านั้นสะท้อนกลับในภาพรวม ครูจะต้องให้นักเรียนประเมินตนเองหรือเพื่อนประเมินเพื่อน รวมถึงการมอบหมายงานให้นักเรียนศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม และใช้คำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน

6. ความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

ปราวินยา สุวรรณณัฐโชติ (2551, หน้า 1) กล่าวว่า ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการเรียน ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้ในระดับลึก ผู้เรียนจะสร้างความเข้าใจและค้นหาความหมายของเนื้อหาสาระ โดยเชื่อมกับประสบการณ์เดิมที่มี แยกแยะความรู้ใหม่ที่ได้รับกับความรู้เก่าที่มี สามารถประเมินต่อเติม และสร้างแนวคิดของตนเอง ซึ่งเรียกว่ามีการเรียนรู้เกิดขึ้น ซึ่งแตกต่างจากวิธีการเรียนรู้ในระดับผิวเผิน ซึ่งเน้นการรับข้อมูลและจดจำข้อมูลเท่านั้น ผู้เรียนลักษณะนี้จะเป็นผู้เรียนที่เรียนรู้วิธีการเรียน (Learning how to learn) เป็นผู้เรียนที่กระตือรือร้นและมีทักษะที่สามารถเลือกรับข้อมูลวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ข้อมูลได้อย่างมีระบบ

ไพรัช เจริญตรีเพชร (2556, หน้า 10) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ เป็นการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ตลอดจนให้ความสำคัญกับบทบาทของครูผู้สอนซึ่งถือเป็นปัจจัยแวดล้อมที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อผู้เรียน เน้นสร้างองค์ความรู้ ผ่านความเข้าใจที่ได้รับจากประสบการณ์ ค้นหาความคิดใหม่ ๆ ด้วยตนเอง ตลอดจนถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อนได้ มีการแสดงความคิดเห็นและเสนอผลงานอย่างเหมาะสม จัดกิจกรรมตามประสบการณ์ของนักเรียน ใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดการสื่อสาร การอภิปราย การวิพากษ์ระหว่างนักเรียนใช้สื่อการเรียนการสอน ยกตัวอย่างและอธิบายให้สมกับวัย ประสบการณ์นักเรียน ช่วยเหลือนักเรียนให้สร้างความรู้ด้วยตนเอง เน้นการใช้ทักษะการวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการคิดระดับสูง มีการตรวจสอบการคิดจากการทำงานของนักเรียนยิ่งไปกว่านั้น ผู้สอนต้องสอนให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้า ข้อมูลหาคำตอบได้ด้วยตนเอง อีกทั้งครูผู้สอนยังต้องปรับวิธีการสอนและหาแนวคิดหรือทฤษฎีใหม่ ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในด้านสื่อการเรียน ดังนั้นครูผู้สอนและผู้เรียนต้องร่วมมือให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนให้มากขึ้น เพื่อเสริมสร้างศักยภาพที่มีอยู่เพื่อพัฒนาศักยภาพการศึกษาของไทย

ปริญญช พรหมภาสิต (2559, หน้า 17) กล่าวว่า ความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนแบบใฝ่รู้ (Active Learning : AL) มีหลักการสำคัญคือการลดบทบาทการถ่ายทอดความรู้ของผู้สอนลง เพื่อเพิ่มบทบาทให้กับผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนนั้นจะต้องสามารถส่งเสริมหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและระหว่างผู้เรียนด้วยกันเองผู้สอนต้องมีเทคนิคหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย โดยเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบใฝ่รู้นี้ ก็เพื่อให้นักศึกษาเกิดทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ที่จะต้องเป็นผู้มีความรู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองสามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองและพลโลกตามที่สังคมคาดหวัง แต่ทั้งนี้ผู้สอนจะต้องมีความร่วมมือกันในการนำองค์ความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ดีของคณะในภาพรวมเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ในขณะเดียวกันผู้บริหารระดับคณะและมหาวิทยาลัย มีความจำเป็นต้องกำหนดนโยบายและจัดทรัพยากรต่าง ๆ

รวมถึงจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้แบบเฝัรู้ (Active Learning) นี้ ขยับเคลื่อนไปได้อย่างเหมาะสมและนำไปสู่ความสำเร็จในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

สุภทรา ภูษิตรัตนาวลี (2560, หน้า 17) ได้สรุป ความสำเร็จในการเรียน ซึ่งรุกเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนของตนเองมากกว่ารับ ความรู้ฝ่ายเดียว ให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดระดับสูง ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และ ประเมินค่า มีองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมี 3 ประการคือ ปัจจัยพื้นฐานที่จะ ช่วยในการเรียนรู้เชิงรุกทั้งการพูด ฟัง เขียนอ่าน สะท้อนความคิด ร่วมกับการใช้กลวิธีใน การสอนต่าง ๆ และทรัพยากรทางการสอนที่หลากหลาย

สำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2562, หน้า 34) ได้กล่าวว่าความสำเร็จหรือผลลัพธ์ของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ประกอบไปด้วย 8 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ผู้เรียนมีความสุข
2. ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด
3. ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
4. ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง
5. ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
6. ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน
7. ผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์
8. ผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์

ภริมา วิธิตาสถิตยกุล (2565, หน้า 928) อธิบายว่า ความสำเร็จในการ จัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้เชิงรุกถือได้ว่ามีคุณค่าและเกิดประโยชน์ ในการช่วยให้ผู้เรียน และผู้สอน เนื่องจากการเรียนรู้เชิงรุกให้ประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้มากขึ้น มีความอดทนในการเรียนฝึกคิดและแก้ปัญหา และที่ สำคัญคือช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life long learning)

ผู้วิจัยได้ยึดความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก 8 องค์ประกอบ สำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ใช้ในงานวิจัย

1. ผู้เรียนมีความสุข

มีนักวิชาการได้อธิบายให้ความหมายดังนี้

ตะณณะ อ่อนนาง (2556, หน้า 42) ผู้เรียนมีความสุข หมายถึง การเรียนรู้ที่นักเรียนมีความสุขจากการที่ได้ร่วมทำกิจกรรม มีส่วนร่วม การตอบคำถาม ถูกต้อง ทำงานสำเร็จ มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ ได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เขาอยากรู้และ สามารถหาคำตอบได้ถูกต้องได้ทำงานร่วมกับคนอื่น ตลอดจนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

อรรณณ มากสุข (2556, หน้า 21) กล่าวว่า เป็นความรู้สึกของ นักเรียนที่แสดงออกถึงความพึงพอใจ ประทับใจ สนใจ กระตือรือร้นในการเรียนรู้ โดยวัด ผ่านตัวแปรที่สังเกตได้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การเข้าชั้นเรียนการตั้งคำถาม ตอบคำถามในห้องเรียน การแสดงความคิดเห็น การทำแบบฝึกหัด การทำการบ้าน การค้นหาความรู้เพิ่มเติม ด้านสัมพันธ์ ภายกับผู้อื่น เช่น การช่วยเหลือ ยกย่องผู้อื่น การทำกิจกรรมกลุ่มความสามารถในการปรับตัว และด้านสภาพแวดล้อม เช่น ความพร้อมของอุปกรณ์ ความสะอาดความมีระเบียบ

นพพร พันธุ์เสือ (2554, หน้า 38) ได้กล่าวว่า ความสุขในการเรียน หมายถึง ความสบายกายและสบายใจ ความพอใจของนักเรียนที่ได้รับจากการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ครูจัดให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน รักการเรียน ไม่เกิดความเครียดหรือเบื่อหน่ายต่อการเรียนมีความตื่นเต้นและมุ่งมั่น อยากรู้ในสิ่งที่ยังไม่รู้ อยากทำให้สิ่งที่ไม่เคยทำ อยากเป็นในสิ่งที่ไม่เคยเป็นเข้าใจคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ และมีการตอบสนองความใฝ่รู้

พินพนธ์ คงวิจิตต์ (2556, หน้า 56) กล่าวว่าความสุขในการเรียน หมายถึง ความรู้สึกดีที่เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งเปิด โอกาสให้นักเรียนได้คิด ลงมือปฏิบัติ และนำเสนอผลการเรียนรู้ตามความสนใจของตนเอง โดยได้รับการส่งเสริมจากครูด้วยความเอาใจใส่จนสามารถนำความรู้ ทักษะและคุณค่าที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริง

ปัปมา แป้นพุดเย็น (2557, หน้า 67) ผู้เรียนมีความสุข หมายถึง พฤติกรรมการรับรู้เท่าที่หรือการแสดงออกของนักเรียนที่แสดงความรู้สึกที่ดี รู้สึกสนุก รักในการเรียน ไม่เกิดความเครียดหรือเบื่อหน่ายต่อการเรียน มีความพึงพอใจ ความตั้งใจ กระตือรือร้นในการเรียน และมีกำลังใจในการแสวงหาความรู้ มีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งที่เรียนรู้ ตลอดจนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้และการมีความรู้ ความเข้าใจใน

เนื้อหาสาระที่เรียนนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการเรียนรู้อย่างมีความสุข

สรุปจากนักวิชาการว่า ผู้เรียนมีความสุข หมายถึง พฤติกรรมการเรียนรู้ ทำที่หรือการแสดงออกของนักเรียนที่แสดงความรู้สึกที่ดี รักในการเรียน ไม่เกิดความเครียดหรือเบื่อหน่ายต่อการเรียน เป็นความพอใจของนักเรียนที่ได้รับจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ครูจัดให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน และมีการตอบสนองความใฝ่รู้

2. ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด

มีนักวิชาการได้อธิบายให้ความหมายดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2555, หน้า 57) กล่าวว่า “การเรียนรู้ (Learning)” ผู้เขียนขอเสนอนิยามคำว่า “การเรียนรู้” ตามพจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ เนื่องจากเข้าใจง่ายและเป็นการบัญญัติคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตรง ซึ่งกล่าวว่า การเรียนรู้หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการเรียนรู้ที่บุคคลใช้ในการสร้างความหมายของข้อมูลและสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่รับเข้ามาทางประสาทสัมผัส ให้เกิดเป็นความรู้ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติความรู้สึก และพฤติกรรมที่พึงประสงค์การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ จากประสบการณ์และการฝึกหัดอบรมบ่มนิสัย ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2556, หน้า 1) อธิบายว่า ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ประสบการณ์การปฏิบัติเป็นองค์ความรู้เชิงลึก (Deep knowledge) ที่อิงอยู่กับบริบทเชิงพื้นที่และนำไปใช้สำหรับการพัฒนาตนเองตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2558, หน้า 189) ที่กล่าวว่า ทักษะ เป็นความสามารถในการกระทำหรือการปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างชำนาญ ซึ่งการที่เราจะมีทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเราจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ ในเรื่องนั้น รวมทั้งต้องมีการลงมือปฏิบัติและฝึกฝนทำบ่อย ๆ จนสามารถปฏิบัติได้อย่างชำนาญ

ประทีป คงเจริญ (2564, หน้า 168) อธิบายว่า “ทักษะ (Skill)” เป็นคำที่แสดงถึงระดับการกระทำหรือความสามารถขั้นสูงสุดหรือทำได้อย่างชำนาญ ที่คนจะปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งการที่คน ๆ หนึ่งจะมีทักษะในเรื่องต่าง ๆ นั้นได้บุคคลเหล่านั้นจะต้องมีความรู้ในเรื่องที่จะทำเกี่ยวกับวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ ในเรื่องนั้นที่จะทำให้ได้ดีมี

คุณภาพและประสิทธิภาพก่อน จากนั้นจึงลงมือปฏิบัติและฝึกฝนทำบ่อย ๆ จนสามารถกระทำหรือปฏิบัติเรื่องนั้น ๆ ได้อย่างชำนาญ ดังนั้นผู้เขียนจึงขอสรุปว่า ทักษะ หมายถึงความสามารถในการปฏิบัติหรือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างชำนาญ ดังพจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย พ.ศ.2558

สรุป ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถของผู้เรียนในการใช้วิธีการ กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อแสวงหาความรู้ที่หลากหลายทั้งด้วยตนเองหรือการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น

จนเกิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ส่งผลให้สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาบูรณาการอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงหรือตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้

3. ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

มีนักวิชาการอธิบายความหมายไว้ดังนี้

ระพีพัฒน์ หาญโสภณ (2564, หน้า 165) กล่าวว่า ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง กระบวนการที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ซึ่งเกิดขึ้นโดยผลมาจากประสบการณ์และทำให้มีการเพิ่มสมรรถนะ(Performance) เพิ่มความสามารถของการเรียนรู้ในอนาคตมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือการเรียนรู้เป็นกระบวนการไม่ใช่ผลผลิต (เป็น Process ไม่ใช่ Product) เกิดการเรียนรู้ที่ผลหรือสมรรถนะการเรียนรู้เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงความรู้ความเชื่อพฤติกรรมหรือเจตคติและมีผลระยะยาวต่อการคิดและพฤติกรรมของนักเรียนการเรียนรู้ไม่ใช่สิ่งที่ให้นักเรียน แต่เป็นสิ่งที่นักเรียนลงมือทำให้แก่ตนเองเป็นผลโดยตรงจากสิ่งที่นักเรียนตีความและตอบสนองต่อประสบการณ์ของตน ทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัวทั้งในอดีตและในปัจจุบัน

ชูเกียรติ ไชยทวีวัฒน์กุล (2566, ออนไลน์) อธิบายว่า ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มิใช่การจดจำเนื้อหาวิชา เน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริงและลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงและต่อยอดความรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้สอนต้องสามารถสร้างและออกแบบสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศเกื้อหนุนและเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย การเชื่อมโยงความรู้หรือแลกเปลี่ยนความรู้กับชุมชนและสังคมโดยรวม จัดการเรียนรู้ผ่านบริบทความเป็นจริง และการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงสื่อเทคโนโลยี เครื่องมือ และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

Ignite Thailand (2566, ออนไลน์) อธิบายว่าผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การเรียนรู้หลายทางหรือการบูรณาการความรู้ต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ผู้เรียนสามารถโต้ตอบกับผู้สอน สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ได้โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มาช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ควบคู่ไปกับการเรียนรู้ทักษะชีวิตและอื่น ๆ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง กระบวนการที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ซึ่งเกิดขึ้นโดยผลมาจากการประสบการณ์และทำให้มีการเพิ่มสมรรถนะ(Performance) เพิ่มความสามารถของการเรียนรู้ในอนาคตมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือการเรียนรู้เป็นกระบวนการไม่ใช่ผลผลิต (เป็นProcess ไม่ใช่Product) เป็นการเชื่อมโยงความรู้หรือแลกเปลี่ยนความรู้กับชุมชนและสังคมโดยรวม จัดการเรียนรู้ผ่านบริบทความเป็นจริง และการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงสื่อเทคโนโลยี เครื่องมือ และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

4. ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายดังนี้

ราชบัณฑิตยสภา (2558, หน้า 238) กล่าวว่า ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง หมายถึง การมีทักษะการคิดที่มีความซับซ้อน มีกระบวนการหรือขั้นตอนในการคิดมากและซับซ้อนขึ้น เพื่อให้ได้คำตอบหรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เช่น การตัดสินใจ การแก้ปัญหาต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะต้องใช้ทักษะการคิดทั่วไปหลายทักษะผสมผสานกัน เป็นทักษะที่ส่งผลต่อความสามารถในการกระทำ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ ทักษะการคิดขั้นสูงมีหลายทักษะ เช่น การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดสร้างสรรค์ การคิดแก้ปัญหา การคิดเชิงระบบ ทักษะการนิยาม การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประยุกต์ การสร้าง การจัดระบบ การหาแบบแผน การพิสูจน์ การทำนาย เป็นต้น

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2559, หน้า 18) การคิดขั้นสูง หมายถึง การคิดที่ผสมผสานทักษะการคิดหลายๆ ประการมารวมกันเพื่อทำให้เกิดการคิดที่ซับซ้อนประกอบไปด้วยการคิดหลายประเภท เช่น การคิดแบบมีวิจารณญาณ การคิดเชิงสร้างสรรค์ เป็นต้น โดยคุณลักษณะของผู้ที่มีการคิดขั้นสูงจะต้องมีคุณลักษณะสำคัญ 7 ประการได้แก่ เปิดใจกว้างยอมรับความเสี่ยง อยากรู้อยากเห็น แสวงหาความ

เข้าใจที่ชัดเจน วางแผนและกำหนดกลวิธี มีความรอบคอบ แสวงหาเหตุผลและประเมิน ด้วยเหตุผล คิดถึงการคิด โดยมีพื้นฐานปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการคิดที่ต้องคำนึงถึง รวมถึงอุปสรรค

Tishman Jay and Perkins (1995, p. 45) กล่าวว่า ผู้เรียนมีทักษะการ คิดขั้นสูง หมายถึง ผู้ที่มีความอยากรู้อยากเห็น ใจกว้าง มีการคิดอย่างเป็นระบบเป็น คิด ตลอดตั้งแต่ต้นจนจบ มีความรอบคอบในการคิด ใช้ประจักษ์พยานหลักฐานประกอบการ คิดอย่างมีเหตุผลและมีการตรวจสอบการคิดของตนเองอยู่เสมอ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ผู้เรียนมีทักษะการคิด ขั้นสูง หมายถึง การมีกระบวนการหรือขั้นตอนในการคิดมากและซับซ้อนขึ้น การคิดที่ ผสมผสานทักษะการคิดหลายๆ ประการมารวมกันเพื่อทำให้เกิดการคิดที่ซับซ้อนประกอบ ไปด้วยการคิดหลายประเภท มีการคิดอย่างเป็นระบบเป็น คิดตลอดตั้งแต่ต้นจนจบ มีความ รอบคอบในการคิด ใช้ประจักษ์พยานหลักฐานประกอบการคิดอย่างมีเหตุผลและมีการ ตรวจสอบการคิดของตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้ได้คำตอบหรือบรรลุมิติวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

5. ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 53) ให้ความหมายของผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐานพุทธศักราช 2551 ว่าลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เป็นคุณลักษณะที่สังคม ต้องการ ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมจิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองโลกและพลโลก

อัศรา ประเสริฐสิน (2558, หน้า 3) อธิบายว่า ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคม ต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในสังคมได้ อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 8 ประการ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการ ทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

อภิชาติ อ่อนอม (2559, หน้า 26) สรุปความหมายไว้ว่า ผู้เรียนมี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ดีที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม

ค่านิยม จิตสำนึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุขที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามสภาพปัญหาและสภาพการเปลี่ยนแปลงของชุมชนหรือสังคม

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการ ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมจิตสำนึกสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองโลกและพลโลก ซึ่งสถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามสภาพปัญหาและสภาพการเปลี่ยนแปลงของชุมชนหรือสังคม

6. ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ประเสริฐ ตันสกุล และคณะ (2558, หน้า 51) ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน หมายถึง ความชัดเจน และความชำนาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งบุคคลสามารถสร้างขึ้นได้ จากการเรียนรู้ ได้แก่ ทักษะการอาชีพ การกีฬา การทำงานร่วมกับผู้อื่น การอ่าน การสอน การจัดการ ทักษะทางคณิตศาสตร์ ทักษะทางภาษา ทักษะทางการใช้เทคโนโลยี ฯลฯ ซึ่งเป็นทักษะภายนอกที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน จากการกระทำ หรือจากการปฏิบัติ ซึ่งทักษะดังกล่าวนี้ เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตที่จะทำให้ผู้มีทักษะเหล่านั้น มีชีวิตที่ดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้

มูลนิธิยุวพัฒน์ (2566, ออนไลน์) กล่าวว่า ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน หมายถึง ทักษะภายในที่จะช่วยให้วัยรุ่นสามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการดูแลสุขภาพ ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม คุณธรรมจริยธรรม ฯลฯ เพื่อให้สามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หรืออาจกล่าวได้ว่าทักษะชีวิต คือความสามารถในการแก้ปัญหาที่ต้องเผชิญในชีวิตประจำวันเพื่อให้สามารถดูแลตนเองได้อย่างปลอดภัย

WHO (1997, ออนไลน์) อธิบายว่า ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวและมีพฤติกรรมไปในทิศทางที่ถูกต้อง ในการที่จะเผชิญกับสิ่งท้าทายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังเป็นสิ่งที่จรรโลงให้เกิดการดำรงไว้ซึ่งสภาวะสุขภาพจิตที่ดี สามารถปรับตัวและมีพฤติกรรมไป

ในทางที่ถูกต้องในขณะที่เผชิญแรงกดดัน หรือกระทบกับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว ความสามารถนี้ประกอบด้วย ความรู้ ความเข้าใจ เจตคติและทักษะในการจัดการกับปัญหาที่อยู่รอบตัวภายใต้สังคมปัจจุบัน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวและมีพฤติกรรมไปในทิศทางที่ถูกต้องในการที่จะเผชิญกับสิ่งท้าทายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะภายในที่จะช่วยให้วัยรุ่นสามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้สามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

7. ผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

กรมอนามัย (2548, หน้า 30) กล่าวว่า ผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง ความสมบูรณ์ของร่างกายและจิตใจ รวมทั้งการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมด้วยดี ส่วนคำว่าอนามัย หมายถึง ความไม่มีโรค

กรมสุขภาพจิต (2550, หน้า 57) กล่าวว่า ผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติทางด้านสุขภาพ เช่น การกิน การอยู่ การทำงาน การหลับ การนอน เมื่อทำแล้วทำให้เรามีสุขภาพดีทั้งกายและใจ มีคุณภาพชีวิตดี มีความปลอดภัย ไม่เป็นโรค การปฏิบัติเป็นการประจำ จะกลายเป็นความเคยชินที่เราคุ้นปากกันว่า นิสัย อย่างไรก็ตามกรมสุขภาพจิต ได้เร่งดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้แก่ประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาจิตใจโดยเน้นหนักให้ประชาชนตื่นตัวและตระหนักแต่ไม่ตระหนก

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง ผู้เรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ ออกกำลังกายสม่ำเสมอ มีน้ำหนักส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน รู้จักป้องกันและหลีกเลี่ยงจากสิ่งเสพติดให้โทษ สภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น

8. ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

Wiggins and Ruefli (2002, p.81) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการแข่งขันคือ ความสามารถหรือกลุ่มของความสามารถหรือทรัพยากรที่ทำให้ได้เปรียบคู่แข่งซึ่งนำไปสู่การดำเนินงานที่เหนือกว่า

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม (2560, หน้า 3) อธิบายว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ หมายถึง ผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา สามารถแก้ปัญหา ปรับตัวสื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความรู้ความสามารถระดับนานาชาติ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ หมายถึง ผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา สามารถแก้ปัญหา มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตนั้นสามารถส่งผลกระทบต่ออย่างมากในการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และความสามารถที่ทำให้ได้เปรียบคู่แข่งซึ่งนำไปสู่การดำเนินงานที่เหนือกว่า

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้

1. งานวิจัยในประเทศ

รลิตา รักสกุล สุวรรณ สมบุญสุข และก้องกาญจน์ วชิรพจน์ (2558) ได้ศึกษาเรื่องสัมฤทธิ์ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยใช้ Active Learning ของนักศึกษาในรายวิชาการบริหารจัดการยุคใหม่และภาวะผู้นำมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสัมฤทธิ์ผล และ 2) ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อสัมฤทธิ์ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ Active Learning ของนักศึกษาในรายวิชาการบริหารจัดการยุคใหม่และภาวะผู้นำมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา GEN 351 การบริหารจัดการยุคใหม่และภาวะผู้นำ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 407 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 2) แบบทดสอบหาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจ

ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ Active Learning หลังการจัดการเรียนการสอนมีคะแนนจากการทดสอบสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 2) ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ Active Learning อยู่ในระดับมาก

อริสสา สะอาดนัก (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะจากการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) การบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรีมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .054) การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี

เบญจมาศ ชาตศักดิ์ยุทธ (2566, หน้า 7) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูมีความเห็นต่อสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณีมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูโดยกระบวนการสร้างของการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ 1) ผู้นำการบริหารและวิชาการ 2) ทำงานเป็นทีม 3) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4) การวิจัยและพัฒนา 5) การวัดและประเมินผล 4) กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นวิเคราะห์ (Analyze) ขั้นวางแผนการจัดการเรียนรู้ (Plan) ขั้นเปิดชั้นเรียนและการสังเกตชั้นเรียน (Teaching and Observation) ขั้นสะท้อนคิดเพื่อการพัฒนา (Reflect) และขั้นสรุป แก้ไขปรับปรุง และพัฒนาต่อเนื่อง (Revise) 5) เงื่อนไขความสำเร็จ มีผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี ด้านความเหมาะสมด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ มีผลประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ณัฏฐริยา ภาธรธนฤต (2566, หน้า 75) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (ACTIVE LEARNING) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา พบว่า ผลการศึกษาวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวัดและประเมินผล ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (ACTIVE LEARNING) จำแนกตามอายุระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า บุคลากรที่มีอายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (ACTIVE LEARNING) ไม่แตกต่างกัน แต่บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (ACTIVE LEARNING) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Bonwell Charles C. and Eison James A (1991, p 31) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้เชิงรุกไว้ดังนี้ (1) เป็นการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะความคิดระดับสูงอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนวิเคราะห์สังเคราะห์ และประเมินข้อมูลในสถานการณ์ใหม่ได้ดี ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจจนสามารถขี้น่าตลอดชีวิต (2) ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในโมทัศน์ที่สอนอย่างลึกซึ้งและถูกต้อง เกิดความคงทนและการถ่ายโยงความรู้ได้ดี เพราะการเรียนรู้เชิงรุกทำให้ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรม มีโอกาสคิดในงานที่ลงมือทำมากขึ้น สามารถใช้โมทัศน์ที่สำคัญในการแก้ปัญหา พัฒนาคำตอบของตนเองอย่างเป็นระบบ (3) ผู้เรียนสามารถแก้ไขและปรับความเข้าใจโมทัศน์ที่คลาดเคลื่อนได้ทันทีจากการเรียนรู้เชิงรุก เพราะได้ข้อมูลป้อนกลับจากการพูดคุยและเขียนสื่อสารซึ่งกันและกัน วิจาร์ณ ได้แย่งระหว่างเพื่อนและผู้สอน (4) การใช้วิธีการสอนที่หลากหลายทำให้ผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ และประสบการณ์ที่แตกต่างกันเกิดความเข้าใจในเนื้อหา และสามารถมอบหมายให้ผู้เรียนที่เรียนได้เร็วกว่าอธิบายความเข้าใจให้เพื่อนฟังเป็นการสอนโดยเพื่อนช่วยเพื่อน (5) การเรียนรู้เชิงรุกช่วยปรับเจตคติผู้เรียนต่อการเรียนรู้ได้ถึงแม้จะสอนในชั้นเรียนขนาดใหญ่ เนื่องจากผู้เรียนได้รับความพอใจจากเนื้อหาและแบบฝึกหัดที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ทำให้เห็นความสำคัญ เกิดความพยายามและความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้มากขึ้น อันเนื่องจากการเห็นคุณค่าของการลงมือปฏิบัติจริง (6) เพิ่มแรงจูงใจต่อการเรียนรู้ ลดการแข่งขันและการแยกตัวจากชั้นเรียนของนักศึกษา เรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกัน ช่วยให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจในการชี้นำตัวเองตลอดชีวิต

Wambugu Jackline Kagendo (2013) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือการศึกษาผลของการชมชู้ ยาเสพติดและนักเรียนก่อความไม่สงบในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไนจีเรีย วิธีการสำรวจเชิงพรรณนา ถูกนำมาใช้ในการรวบรวมข้อมูลระหว่างครูและโรงเรียนที่เกี่ยวกับความเชื่อมั่นของโรงเรียนมัธยม ศึกษาการจัดการของโรงเรียน ครูและการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการมีส่วนร่วมในการสนทนากลุ่ม ข้อมูลการวิเคราะห์ที่จัดทำเป็นตารางและวิเคราะห์เพื่ออธิบายตัวแปรของการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ผลการวิจัยพบว่า ความไว้วางใจและความไม่สงบของโรงเรียนเป็นผลกระทบในเชิงลบในการดำเนินงานของโรงเรียน สาเหตุของการเกิดความไม่สงบทางโรงเรียนได้รับการ บันทึกให้เพิ่มภาระงานทางวิชาการให้ข้อเสนอแนะและให้คำปรึกษา ครูผู้สอนในโรงเรียนทุกโรงเรียนควรจะได้รับกรอบเกี่ยวกับ วิธีการอย่างถูกต้องการให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำนักเรียนข้อเสนอแนะอีกประการหนึ่งควรอบรมให้นักเรียนรู้และเข้าใจถึงผลกระทบของยาเสพติดและการเรียนรู้จากการเข้าค่าย และดำเนินการอย่างกว้างขวางในทุกโรงเรียน

Buzzi (2014, p 84) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของโรงเรียนกับการเลือกมิติความเป็น ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา รัฐคอนเนตทิคัต ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของ โรงเรียนเป็นตัวทำนายความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนด้วยบอนเวลล์และไอสัน (Bonwell; and Eison. 1991) เมเยอร์และโจนส์ (Mayers; and Jonh. 1993)แคมป์เบลล์และพิคคินิน (Campbell; and Piccinin. 1999) ซาเลมิ (Salemi. 2001) และมหาวิทยาลัย Buffalo State (Buffalo State University. 200 1: Online) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้เชิงรุกไว้ดังนี้ (1) เป็นการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะความคิดระดับสูงอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนวิเคราะห์สังเคราะห์ และประเมินข้อมูลในสถานการณ์ใหม่ได้ดี ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจจนสามารถชี้นำตลอดชีวิต (2) ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในโมโนทัศน์ที่สอนอย่างลึกซึ้งและถูกต้อง เกิดความคงทนและการถ่ายโยงความรู้ได้ดี เพราะการเรียนรู้เชิงรุกทำให้ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรม มีโอกาสคิดในงานที่ลงมือทำมากขึ้น สามารถใช้โมโนทัศน์ที่สำคัญในการแก้ปัญหา พัฒนาคำตอบของตนเองอย่างเป็นระบบ (3) ผู้เรียนสามารถแก้ไขและปรับความเข้าใจโมโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนได้ทันทีจากการเรียนรู้เชิงรุก เพราะได้ข้อมูลป้อนกลับจากการพูดคุยและ

เขียนสื่อสารซึ่งกันและกัน วิจารณ์ ได้แย่งระหว่างเพื่อนและผู้สอน (4) การใช้วิธีการสอนที่หลากหลายทำให้ผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกันเกิดความเข้าใจในเนื้อหา และสามารถอธิบายให้ผู้เรียนที่เรียนได้เร็วกว่าอธิบายความเข้าใจให้เพื่อนฟังเป็นการสอนโดยเพื่อนช่วยเพื่อน (5) การเรียนรู้เชิงรุกช่วยปรับเจตคติผู้เรียนต่อการเรียนรู้ได้ถึงแม้จะสอนในชั้นเรียนขนาดใหญ่ เนื่องจากผู้เรียนได้รับความพอใจจากเนื้อหาและแบบฝึกหัดที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ทำให้เห็นความสำคัญ เกิดความพยายามและความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้มากขึ้น อันเนื่องจากการเห็นคุณค่าของการลงมือปฏิบัติจริง (6) เพิ่มแรงจูงใจต่อการเรียนรู้ ลดการแข่งขันและการแยกตัวจากชั้นเรียนของนักศึกษา เรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกัน ช่วยให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจในการชี้นำตัวเองตลอดชีวิต

Michel Carter and Otmar (2014, pp. 397–416) ได้ทำการศึกษา

เปรียบเทียบผลองค์ความรู้ของนักศึกษา (Cognitive Outcomes) จากรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกและรูปแบบดั้งเดิม (Passive leaning) โดยศึกษากับนักศึกษาที่เรียนรายวิชาธุรกิจเบื้องต้น แบ่งนักศึกษาออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรกได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ที่มีความหลากหลายของกิจกรรมที่จะให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ กลุ่มที่สองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบดั้งเดิม เน้นการบรรยาย มีสมมติฐาน 2 ข้อ คือ (1) ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกดีกว่านักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบดั้งเดิม (2) ผลการเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจง (Class specie learning outcomes) ของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกดีกว่านักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบดั้งเดิม ผลการวิจัยแม้ไม่ปรากฏว่าวิธีการเรียนรู้เชิงรุกช่วยปรับปรุงการเรียนรู้โดยรวม แต่พบว่าการเรียนรู้เชิงรุกสามารถนำไปสู่การปรับปรุงผลองค์ความรู้ในเนื้อหาในระดับที่เฉพาะเจาะจงตามสาระเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการ ทฤษฎี และวิธีการของกลุ่มสาระนั้น ๆ โดยเฉพาะ

Kumla (2015, p 25) ได้ศึกษาการตรวจสอบสิ่งที่แสดงถึงการใช้ระบบการจัดการความรู้ด้วยวิธีการ ตรวจสอบจากสังคมวิชาการ พบว่ามีความแตกต่างบางประการระหว่างปัจจัยทางสังคมเทคนิคการใช้และ เผยแพร่ความรู้ ปัจจัยการใช้ความรู้ได้แก่ คุณภาพของความรู้ความน่าเชื่อถือของความรู้การสนับสนุนการ จัดการและรางวัลจากการใช้ประโยชน์ โดยที่ปัจจัยของการเผยแพร่ความรู้คือรางวัลจากการเผยแพร่ การสนับสนุนการจัดการและการเผยแพร่ระบบ

แพนทีไลด์ส์ Pantelides (2016, p 77) ได้ศึกษาความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีองค์ประกอบ

ใดของพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนที่สามารถอธิบายความแปรปรวนคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้

Sibanda, Lucky (2017, p 269) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยสู่ความสำเร็จทางวิชาการผลกระทบของการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ พบว่ากลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่สองในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเพื่อให้เกิดการรับรู้ของพวกเขาจากปัจจัยหลักที่นำไปสู่ความสำเร็จและความล้มเหลวทางวิชาการของพวกเขา การศึกษาเชิงสำรวจครั้งนี้ใช้วิธีการสำรวจเพื่อรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สะดวกของประชากรเป้าหมายซึ่งประกอบด้วยนักเรียนชั้นปีที่สอง ที่เสนอการจัดการทางการเงิน การศึกษานี้ไม่ต้องสงสัยเลยว่ามีคุณค่าเพราะหากระบบปัจจัยความสำเร็จและความล้มเหลว นักเรียนจะมีแนวโน้มที่จะปรับพฤติกรรมของพวกเขาเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่เป็นบวก นอกเหนือจากนี้มันจะต้องได้รับการยอมรับว่าผู้ประกอบการได้รับการพิจารณาว่าเป็นหนึ่งในวิธีที่จะกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศใด ๆ ดังนั้นการค้นหาวิธีการดึงดูดและรักษานักเรียนในโปรแกรมจะช่วยเพิ่มการเข้าถึงการศึกษาของผู้ประกอบการและการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่รวดเร็วเมื่อผู้สำเร็จการศึกษาสามารถเพิ่มคุณค่าให้กับชุมชนของตน

Watamura (2000, p 63) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน มีการอภิปรายสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยยืนยันว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดี เมื่อมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีการวิจัยด้านสติปัญญาของผู้เรียน และสรุปว่านักเรียนมีความสามารถเพิ่มพูนความคิดในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองมากขึ้นเมื่อใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นักเรียนที่ถูกสอนโดยครูเป็นผู้ชี้แนะจะได้ความรู้ที่แยกเป็นส่วน ๆ นักเรียนไม่สามารถบูรณาการเป็นองค์ความรู้ได้ จากการศึกษาเปรียบเทียบชั้นเรียนที่สอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจะเป็นผู้นำที่มีพื้นฐานความรู้ที่กว้างกว่า และสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า การบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ที่ใช้ในการบริหารเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ได้แก่ 1. การวัดผลและประเมินผล การศึกษา 2. การพัฒนาหลักสูตร 3. การนิเทศการศึกษา 4. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 5. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 6. การวิจัยเพื่อการพัฒนา และ 7. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ พบว่าความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

ประกอบด้วย 1. ผู้เรียนมีความสุข 2. ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด
3. ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 4. ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง
5. ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 6. ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน 7. ผู้เรียนมีสุข
นิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์ และ 8. ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ

แนวทางการพัฒนาแนวทางการพัฒนาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้
แบบเชิงรุก สุริภา เตียงนิล (2565) กล่าวว่า การพัฒนาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้
แบบเชิงรุก (Active Learning) ของครูสามารถทำได้หลายวิธี โดยมีแนวทางหลัก ๆ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ผู้เรียน (Learner Analysis): ศึกษาความต้องการและ
ความสามารถของผู้เรียน เพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม
2. การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objectives): กำหนด
เป้าหมายที่ชัดเจนและสามารถวัดผลได้
3. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ (Design Learning Activities): สร้าง
กิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เช่น การทำงานกลุ่ม การอภิปราย และการทดลอง
4. การเลือกวิธีการประเมินผล (Assessment Methods): ใช้วิธีการ
ประเมินที่หลากหลาย เช่น การประเมินจากผลงาน การสอบ และการสังเกตพฤติกรรม
5. การจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ (Prepare Learning Materials): จัดเตรียม
สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมและทันสมัย เช่น วิดีโอ สไลด์ และเอกสารประกอบการเรียน
6. การบริหารจัดการเวลา (Time Management): วางแผนการใช้เวลาใน
การสอนและการทำกิจกรรมให้เหมาะสม

ภริมา วิธาสถิตย์กุล (2565) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกช่วยให้
ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการ
ทำงานร่วมกันนอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้
มากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอถึงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาการบริหารวิชาการใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

- 1.1. การศึกษาและวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.2. การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อยืนยันการบริหารวิชาการ

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประกอบด้วย

- 2.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ
 - 2.2.2 การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
- 2.3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2.4. การวิเคราะห์ข้อมูล
- 2.5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

- 3.1 การศึกษาและวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3.2. การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อยืนยันแนวทางการพัฒนาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ระยะที่ 1 ศึกษาการบริหารวิชาการใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

การดำเนินงานในระยะนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1. การศึกษาและวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาหลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องของการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนจากตำรา เอกสารวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แจกแจงประเด็นสรุป สังเคราะห์ และเรียบเรียงเนื้อหา เพื่อนำไปสังเคราะห์กรอบแนวคิดของการวิจัย

1.2. การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อยืนยันองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียน เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย

1.2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามคุณสมบัติที่กำหนด (ภาคผนวก ข) ดังนี้

1.2.1.1 อาจารย์ผู้สอนทางการศึกษาที่มีตำแหน่งวิชาการตั้งแต่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน

1.2.1.2 ศึกษานิเทศก์ที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ มีคุณวุฒิระดับปริญญาโท และมีประสบการณ์ในด้านการปฏิบัติงานไม่น้อย กว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน

1.2.1.3 ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทด้านการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์บริหารไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 คน

1.2.1.4 ครูที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีทางการศึกษา และมีประสบการณ์การสอนแบบเชิงรุกไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

ระยะที่ 2 ศึกษาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2567 ซึ่งจำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 194 คน ครู 1,848 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 2,042 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2567, ออนไลน์)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 322 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 324 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) โดยมีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่ม และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 191) วิธีการวิจัยได้มาของกลุ่มตัวอย่างมีขั้นตอนดังนี้

2.1 เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3 ซึ่งมีทั้งหมด 4 อำเภอ จะใช้อำเภอเป็นหน่วยสุ่ม ใช้การสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลาก ได้แก่ อำเภอคำตากล้า อำเภอบ้านม่วง อำเภอดอนจาน และอำเภออากาศอำนวย โดยมีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่ม ดังนี้โรงเรียนขนาดเล็ก 79 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 101 โรงเรียน และ โรงเรียนขนาดใหญ่ 2 โรงเรียน

2.2 ผู้วิจัยสุ่มโรงเรียนเพื่อกำหนดเป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 60 ของโรงเรียนแต่ละขนาด ใช้การสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีจับสลาก ซึ่งจะได้โรงเรียนจำนวน 108 โรงเรียน แบ่งตามขนาดดังนี้

2.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 47 โรงเรียน

2.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 60 โรงเรียน

2.2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 1 โรงเรียน

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยศึกษาทุกโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างใน
ข้อ 2.2 โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งจะได้จำนวนผู้บริหาร
สถานศึกษา จำนวน 108 คน

2.4 ครูผู้วิจัยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้
ครูในโรงเรียนที่สุ่มได้จากข้อ 2.2 เป็นหน่วยสุ่มโดยสุ่มอย่างง่าย กำหนดกลุ่มตัวอย่างแต่ละ
โรงเรียนที่สุ่มได้ตามข้อ 2.2 ด้วยวิธีการเทียบบัญชีไตรยางศ์ ซึ่งจะได้จำนวนครู จำนวน
216 คน รวมกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 324 คน รายละเอียดดัง
แสดงในตาราง 2-3

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอและขนาดของโรงเรียน

อำเภอ	ประชากร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน							รวม	กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน							รวม
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่			ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่				
	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน					
คำตา กล้า	4	17	18	184	-	-	223	2	4	9	18	-	-	33		
บ้านม่วง	22	118	25	339	-	-	504	14	28	12	24	-	-	78		
วานร นิวาส	34	181	45	526	4	60	850	22	44	24	48	-	1	139		
อากาศ อำนวย	11	50	27	310	4	63	465	9	18	15	30	1	1	74		
รวม	71	366	115	1359	8	123		47	94	60	120	1	2			
	437		1474		131			141		180		3				
	2042								324							

(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. 2567, ออนไลน์)

ตาราง 3 โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามอำเภอและขนาด
ของโรงเรียน

อำเภอ	ขนาดของโรงเรียน		
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
1. คำตากล้า	1. บ้านดอนคำ 2. บ้านนาถ่อน 3. บ้านผาคักดีทรัพย์ เจริญ 4. บ้านแสนสุขสามัคคี	1. ชุมชนพอกใหญ่ไทย สมบูรณ์ 2. บ้านกุดจาน 3. บ้านดงบัง 4. บ้านดงอีต้อย 5. บ้านตาด 6. บ้านท่างาม 7. บ้านนาแต่ 8. บ้านสันติสุขสระแก้ว 9. บ้านหนองบัวลิม 10. บ้านหนองพอกน้อย 11. บ้านหนองแสงดงอี ป่าง 12. บ้านหนองเหมือด เมียง 13. เพี้ยพิทยาพัฒนา 14. แพนพิทยารัตน์ 15. อุบลาคำตากล้า	
2. บ้านม่วง	1. คำปลาฟานาทวี 2. ชุมชนนาเต่าสุข สวรรค์ 3. นาข่าวิทยา 4. นาจานกล้วยน้อย 5. บ้านคำภูทอง 6. บ้านคำยาง	1. ชาวสง่าเจริญวิทย์ 2. ชุมชนบ้านมาย 3. ชุมชนบ้านห้วยหลัว 4. ป่อแก้วดงมะไฟ 5. มิตรภาพที่ 81 (พระเทพ ญาณวิศิษฐ์ “ชัยทวี” อุปถัมภ์)	

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ขนาดของโรงเรียน		
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
2. บ้านม่วง (ต่อ)	7. บ้านजार 8. บ้านซ่อมคู 9. บ้านดงเหนือ 10. บ้านดอนแดงคำอ้อ 11. บ้านด่านสมบูรณ์ 12. บ้านท่าช้างเจริญ ไพศาล 13. บ้านนาตุนนาดี 14. บ้านน้ำจั้น 15. บ้านโนนไทย 16. บ้านโนนแสง 17. บ้านบ่อแดง 18. บ้านสระศรี 19. บ้านสามแยก พัทธักษ์ 20. บ้านหนองบ่อโนน สว่าง 21. ประชานาดอกไม้ 22. พระเทพญาณ วิศิษฐ์ลีมบองวิทย์ 23. สร้างแก้วอ่างคำ ค้ออำนวยวิทย์	5. บ้านขี้เหล็กเหล่า สมบูรณ์ 6. บ้านคำลอดพื้น 7. บ้านดงยาง 8. บ้านดงหม้อทอง 9. บ้านดงห้วยเปือย 10. บ้านโนนสะอาดนา เหมือด 11. บ้านพุทธรักษา 12. บ้านโพธิ์ชัย 13. บ้านหนองกั้ง หนองกรุงศรี 14. บ้านหนองท่ม ท่ากระด้น 15. บ้านหนองลาด 16. บ้านหนองแอกดอน สวรรค์ 17. บ้านห้วยทราย 18. บ้านห้วยสนธิวิทยา 19. บ้านเหล่าผักไล่ 20. อนุบาลบ้านม่วง	

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ขนาดของโรงเรียน		
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
3. วารินเวส	1. บ้านกุดจิก 2. บ้านขุนภูมิ 3. บ้านคอนศรีปะสะแบง 4. บ้านคำเจริญ 5. บ้านคูสะคาม 6. บ้านโคกกลาง 7. บ้านโคกก่องคูสะคาม 8. บ้านโคกก่องหนองแขว 9. บ้านโคกถาวร 10. บ้านโคกสว่าง 11. บ้านโคกสะอาด 12. บ้านโคกแสง 13. บ้านเชียงเพ็ง 14. บ้านดอนแดง 15. บ้านดอนมยุหนองแฝก 16. บ้านดอนยานาง 17. บ้านท่าเยี่ยมโนนคอม 18. บ้านนาคอย 19. บ้านนาง่ามเล้า 20. บ้านนาบัว 21. บ้านนาโพธิ์ 22. บ้านนายม 23. บ้านน้ำบูน 24. บ้านโนนเจริญศิลป์	1. ชุมชนข้าวสูงสวรรค์ 2. ชุมชนบ้านโพธิ์ตาก 3. ท่าศรีไคลวิทยาคม 4. บ้านก่อ 5. บ้านกุดเรือ 6. บ้านกุดเรือคำ 7. บ้านแก้ง 8. บ้านขัวก่าย 9. บ้านขาม 10. บ้านจำปาดง 11. บ้านเดื่อศรีคันไชย 12. บ้านตาตโตน 13. บ้านทุ่งโพธิ์ 14. บ้านธาตุตาลเดี่ยว 15. บ้านนาจาร 16. บ้านนาซอ 17. บ้านนาอวนน้อย 18. บ้านโนนทับช้าง 19. บ้านโนนอุดม 20. บ้านบะนกทา 21. บ้านปลาหลาย 22. บ้านโพนแพง 23. บ้านยางคำ 24. บ้านวังบง	1. อนุบาลวาริน

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ขนาดของโรงเรียน		
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
3. วานรนิวาส (ต่อ)	25. บ้านโนนชนะสงคราม 26. บ้านโนนแต่ 27. บ้านโนนแพง 28. บ้านปะปาคา 29. บ้านโพธิ์ชัยแหลมทอง 30. บ้านโพนสว่าง 31. บ้านวังโพน 32. บ้านหนองขุ่นนาคำ 33. บ้านหนองตากวย 34. บ้านหนองนาแซงโนนงิ้ว 35. บ้านหนองสนม 36. บ้านห้วยโถงดอน สวรรค์ 37. บ้านห้วยแสง	25. บ้านวังเยี่ยม 26. บ้านวังเวิน 27. บ้านวังหว่า 28. บ้านศรีวิชัย 29. บ้านสังเปือย 30. บ้านสุวรรณคีรี 31. บ้านหนองนาหาร สมสนุกวิทยา 32. บ้านหนองปลาหมัด บัวงาม 33. บ้านหนองม่วง 34. บ้านหนองแวง 35. บ้านหนองแสงคำ 36. บ้านหนองฮาง 37. บ้านห้วยน้ำเที่ยง 38. บ้านห้วยหิน 39. บ้านห้วยหินลาด 40. บ้านห้วยหินเหิบ 41. บ้านหินเหิบ 42. บ้านอินทร์แปลง	

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ขนาดของโรงเรียน		
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
4. อากาศ อำนาจ	1. บ้านกุดจอก 2. บ้านกุดจอกน้อย 3. บ้านดงมะกุ่ม 4. บ้านดอนทอย 5. บ้านท่าแร่แดงปลาปาก 6. บ้านนายอ 7. บ้านนาหวาย 8. บ้านแพงน้อย 9. บ้านโพนก่อ 10. บ้านเม่นน้อย 11. บ้านวังม่วง 12. บ้านวาน้อย 13. บ้านหนองตาไก้ 14. บ้านหนองฝือ 15. บ้านหนองสามขา	1. ชุมชนบ้านกลางนาโน 2. ชุมชนบ้านโพนงาม 3. บ้านข้าวแป้ง 4. บ้านคิม 5. บ้านโคกไม้ล้ม 6. บ้านเชือก 7. บ้านดงสาร 8. บ้านดงเสียว 9. บ้านดอนแดง 10. บ้านดอนแดงเม่นใหญ่ 11. บ้านถ้ำเต่า 12. บ้านท่าก้อน 13. บ้านท่าควาย 14. บ้านนากะทาด 15. บ้านนาดอกไม้ 16. บ้านนาเมือง 17. บ้านนาฮี 18. บ้านโนนสวรรค์ 19. บ้านบะยาว 20. บ้านบะหว้า 21. บ้านแพงใหญ่ 22. บ้านวาใหญ่ 23. บ้านสงเปือย 24. บ้านเสาวัด 25. บ้านหนองบัวแดง	1. บ้านอากาศ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น เรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เพื่อสำรวจข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการ จัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน ประกอบด้วยข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) จำแนกตามปัจจัยทางการบริหารวิชาการ 7 องค์ประกอบ ซึ่ง จัดลำดับคุณภาพเป็น 5 ระดับ

โดยตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 กำหนดเกณฑ์น้ำหนักคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามระดับการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

2. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามด้วยตนเองโดยอาศัยข้อมูลจาก การศึกษาตามข้อ 1 ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จใน การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนแล้ว

กำหนดคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของ เรนซิสไลเคอร์ท (RensisLikert Method)

3. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของการวิจัย

4. ปรับปรุงแก้ไขร่างแบบสอบถามตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5. นำร่างแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความถูกต้องทั้งความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และด้านเนื้อหา (Content Validity) ด้านรูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ด้านการใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่น ๆ ของข้อคำถามแต่ละข้อที่เห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดความ สมบูรณ์ ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

5.1 อาจารย์ผู้สอน ทางการบริหารการศึกษา ที่มีตำแหน่งวิชาการ ตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก และมีประสบการณ์ในด้านการ ปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษมีคุณวุฒิ ระดับปริญญาโทด้านการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์บริหารไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน

5.3 ครูผู้สอน ที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษมีคุณวุฒิ ระดับปริญญาโททางการศึกษา และมีประสบการณ์การสอน ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 คน

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายบริหารงานทั่วไปหรือหัวหน้างาน บริหารทั่วไปกลุ่มครูผู้สอนหรือครูที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาและประธาน คณะกรรมการสถานศึกษาที่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด แล้วนำแบบสอบถามที่ ทดลองใช้ไปคำนวณหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ด้วยการหาความสอดคล้องของข้อความกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด หรือดัชนี ความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 0.8–1.00 และนำข้อมูลมา วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของ

แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

6.1 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้วิธีการหา

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม และคัดเลือกข้อคำถามที่มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 485) ได้ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตั้งแต่ 0.43–0.70 โดยแยกเป็นด้านการบริหารงานวิชาการ 0.28– 0.72 และด้านความสำเร็จการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก 0.33–0.85

6.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

ทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α -Coefficient) โดยค่าความเชื่อมั่นต้องไม่ต่ำกว่า 0.70 ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เท่ากับ 0.95 โดยแยกเป็นด้านการบริหารงานวิชาการ 0.95 และด้านความสำเร็จการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก 0.96

7. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

8. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองการทำวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์จากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

2. ขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยไปยังผู้บริหาร

สถานศึกษาและครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม ดำเนินการส่งและเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ โดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างเป็นรายสถานศึกษา ตามจำนวนที่กำหนด
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จำนวน 324 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในการหาค่าทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ซึ่งถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) และการหาร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ซึ่งถามเกี่ยวกับการบริหารวิชาการของครูในโรงเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์แปลผลคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 , หน้า 121)
 - 4.51 – 5.00 หมายถึง ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก อยู่ในระดับมากที่สุด
 - 3.51 – 4.50 หมายถึง ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก อยู่ในระดับมากที่สุด
 - 2.51 – 3.50 หมายถึง ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก อยู่ในระดับมากที่สุด
 - 1.51 – 2.50 หมายถึง ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก อยู่ในระดับมากที่สุด
 - 0.51 – 1.50 หมายถึง ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก อยู่ในระดับมากที่สุด
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณตศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) แล้วนำค่าที่คำนวณได้มาทำการแปลงผลในรูปความสัมพันธ์โดยมีหลักการ ดังนี้ (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 307)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ความหมาย

0.71 – 1.00 ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง

0.41 – 0.70 ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับ

ปานกลาง

0.10 – 0.40 ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับต่ำ

หากค่า r มีค่าเป็น (+) หมายความว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์ในลักษณะ คล้อยตามกัน

หากค่า r มีค่าเป็น (-) หมายความว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์ในลักษณะ ผกผันกัน

5. การวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประณตศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ระยะ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประณตศึกษาสกลนคร เขต 3

ผู้วิจัยได้หาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประณตศึกษาสกลนคร เขต 3 ซึ่งนำผลการวิจัยการบริหารวิชาการด้านที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกที่ได้ ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ 1. ผู้เรียนมีความสุข 2. ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด 3. ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 4. ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง 5. ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 6. ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน 7. ผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์ และ 8. ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ มากำหนดเป็นแนวทางพัฒนา โดยทำร่าง

เป็นแบบสอบถาม แล้วนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พิจารณาให้ความเห็นชอบ และให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นจึงจะเสนอในรูปตารางแจกแจงความถี่ต่อไปและแบบสอบถาม

ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแนวทางการพัฒนา จำนวน 5 คน (รายละเอียดในภาคผนวก ก) มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. อาจารย์ผู้สอน ทางการบริหารการศึกษา ที่มีตำแหน่งวิชาการตั้งแต่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก และมีประสบการณ์ในด้านการปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและมีคุณวุฒิระดับปริญญาโททางด้านการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์บริหารไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน
3. รองผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโททางด้านการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์บริหารไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 1 คน
4. ครูผู้สอน ที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและมีคุณวุฒิระดับปริญญาโททางการศึกษาและมีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 คน

จากการดำเนินการวิจัยทั้ง 2 ระยะ สามารถสรุปดังภาพประกอบ 3

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาการบริหารงานวิชาการใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3

3.1 การศึกษาและวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2. การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อยืนยันแนวทางการพัฒนาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบเอฟ (F-test)

SS	แทน ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
df	แทน ความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
*	แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
rx _y	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับระดับความสำเร็จการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
b	แทน สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์อยู่ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน
R	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R ₂	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (ค่าอำนาจพยากรณ์)
Adj R ₂	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่เปลี่ยนจากเดิมเมื่อเพิ่มตัวแปรอิสระทีละตัว (ค่าอำนาจพยากรณ์ที่ปรับแก้แล้ว)
S.E.	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การ ถดถอยของการพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
S.E. _{est}	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์
Z'	แทน คะแนนการพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูโรงเรียนในรูปคะแนนมาตรฐาน
X	แทน การบริหารงานวิชาการ
X ₁	แทน การวัดผลและประเมินผลการศึกษา
X ₂	แทน การพัฒนาหลักสูตร
X ₃	แทน การนิเทศการศึกษา
X ₄	แทน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
X ₅	แทน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
X ₆	แทน การวิจัยเพื่อการพัฒนา
X ₇	แทน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

Y แทน การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้
แบบเชิงรุกของครูโรงเรียน

- Y₁ แทน ผู้เรียนมีความสุข
- Y₂ แทน ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด
- Y₃ แทน ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
- Y₄ แทน ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง
- Y₅ แทน ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- Y₆ แทน ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน
- Y₇ แทน ผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์
- Y₈ แทน ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

**ระยะที่ 1 การศึกษาการบริหารวิชาการใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์การ
จัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3**

1.1. ผลการสังเคราะห์องค์และวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาสรุปดังตาราง 4

ตาราง 4 สรุปผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จากการวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ผลการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ	สรุปผลการวิเคราะห์
1.1 การวัดผลและ ประเมินผลการศึกษา	1.1 การวัดผลและ ประเมินผลการศึกษา	1.1 การวัดผลและ ประเมินผลการศึกษา
1.2 การพัฒนาหลักสูตร	1.2 การพัฒนาหลักสูตร	1.2 การพัฒนาหลักสูตร
1.3 การนิเทศการศึกษา	1.3 การนิเทศการศึกษา	1.3 การนิเทศการศึกษา
1.4 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษา	1.4 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษา	1.4 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษา
1.5 การพัฒนาระบบประกัน คุณภาพ	1.5 การพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพ	1.5 การพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพ
1.6 การวิจัยและการพัฒนา	1.6 การวิจัยและการ พัฒนา	1.6 การวิจัยและการ พัฒนา
1.7 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	1.7 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	1.7 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

จากตาราง 4 พบว่า ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จากการวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ 1) การวัดผลและประเมินผลการศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตรของครูผู้สอน 3) การนิเทศการศึกษา 4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 6) การวิจัยและการพัฒนา และ 7) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

**ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อ
ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3**

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับกลับคืนมา จำนวน 324 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ความถี่และร้อยละ เพื่อแสดงสถานภาพของผู้ตอบตาราง 5 ความถี่และร้อยละของสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ดังตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน

สถานภาพ	ความถี่	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
1. ผู้อำนวยการสถานศึกษา	108	33.30
2. ครู	216	66.70
รวม	324	100.00
2. วุฒิการศึกษา		
1. ปริญญาตรี	191	59.00
2. ปริญญาโท	132	40.70
3. ปริญญาเอก	1	0.30
รวม	324	100.00
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
1. ไม่เกิน 5 ปี	115	35.50
2. 6-10 ปี	124	38.30
3. 11-15 ปี	57	17.60
4. 16 ปีขึ้นไป	28	8.60
รวม	324	100.00

ตาราง 5 (ต่อ)

สถานภาพ	ความถี่	ร้อยละ
4. ขนาดโรงเรียน		
1. เล็ก	141	43.50
2. กลาง	180	55.60
3. ใหญ่	3	0.90
รวม	324	100.00

จากตาราง 5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 324 คน ส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 66.70 เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 เมื่อพิจารณาวุฒิการศึกษาพบว่า มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 59.00 รองลงมาคือปริญญาโทจำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 40.70 และปริญญาเอก จำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 0.30 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ในการทำงานพบว่าส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 38.30 รองลงมาคือ ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 35.50 รองลงมาคือ 11-15 ปี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 17.60 และ 16 ปีขึ้นไป จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.60 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

2.2.1 การวิเคราะห์การบริหารวิชาการ และความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 โดยรวมและรายด้าน ดังตาราง 6

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียน

ที่	การบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1) การวัดผลและประเมินผลการศึกษา				
1	ครูผู้สอนมีกระบวนการที่นำผลการเรียนการสอนมาพิจารณาตัดสินเป็นระบบ	4.69	0.55	มากที่สุด
2	ครูผู้สอนมีการวัดผลและประเมินผลโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย	4.73	0.63	มากที่สุด
3	ครูผู้สอนได้นำผลจากการวัดผลและประเมินมาพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มประสิทธิภาพ	4.31	0.63	มาก
4	ครูผู้สอนมีการประเมินผล แต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้	4.57	0.62	มากที่สุด
5	ครูผู้สอนนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน	4.31	0.66	มาก
รวมเฉลี่ย		4.52	0.43	มากที่สุด
2) การพัฒนาหลักสูตร				
1.	โรงเรียนจัดทำ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง วิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เอง	4.56	0.66	มากที่สุด
2.	สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ	4.70	0.46	มากที่สุด
3.	ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันเกี่ยวกับหลักสูตร	4.41	0.62	มาก
4.	ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโดยมุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา	4.83	0.38	มากที่สุด
5.	มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้มีความรู้และคุณธรรมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.27	0.73	มาก
รวมเฉลี่ย		4.55	0.40	มากที่สุด
3) การนิเทศการศึกษา				
1.	โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศภายใน	4.80	0.53	มากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

ที่	การบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
2.	โรงเรียนมีการดำเนินการนิเทศในการช่วยเหลือปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน	4.68	0.61	มากที่สุด
3.	โรงเรียนมีการดำเนินการนิเทศโดยใช้กิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายเหมาะสมและทั่วถึง	4.80	0.45	มากที่สุด
4.	ครูผู้สอนนำผลการประเมินผลการนิเทศมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น	4.64	0.64	มากที่สุด
5.	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำผลการนิเทศมาพัฒนาปรับปรุงพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	4.58	0.69	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.70	0.51	มากที่สุด
4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา				
1.	การร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยี	4.35	0.63	มาก
2.	พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้	4.72	0.45	มากที่สุด
3.	วัสดุอุปกรณ์ สิ่งต่าง ๆ ที่ช่วยเหลือให้นักเรียนเกิดความสนใจ	4.72	0.51	มากที่สุด
4.	เกิดการเรียนรู้ในกิจกรรมการเรียนการสอนของครู	4.44	0.67	มาก
5.	ครูใช้สื่อเป็นตัวกลางให้ผู้สอนสามารถส่งความรู้ไปยังผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา	4.33	0.66	มาก
รวมเฉลี่ย		4.51	0.35	มากที่สุด
5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ				
1.	การดำเนินงานด้านการศึกษาให้มีระบบ เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง	4.81	0.43	มากที่สุด
2.	โรงเรียนดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนตามแผนงานที่ได้จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ	4.46	0.67	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ที่	การบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
3.	โรงเรียนวางแผนการพัฒนาคณาภพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมาย	4.49	0.58	มาก
4.	มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องปฏิบัติตามเพื่อให้มีระบบประกันคุณภาพที่มีความเสถียร	4.54	0.47	มากที่สุด
5.	โรงเรียนมีระบบประกันคุณภาพที่เป็นระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการการศึกษาในสถานศึกษาให้ดีขึ้น	4.45	0.61	มาก
รวมเฉลี่ย		4.54	0.47	มากที่สุด
6) การวิจัยเพื่อการพัฒนา				
1.	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูมีการวิจัยในชั้นเรียน	4.48	0.56	มาก
2.	พัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน	4.52	0.58	มากที่สุด
3.	มีการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้การร่วมกิจกรรม และการทดสอบเพื่อหาคำตอบจากปัญหา	4.48	0.58	มาก
4.	ครูผู้สอนนำผลการวิจัยไปปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	4.45	0.55	มาก
5.	ครูวิเคราะห์หาความกระจ่างและข้อสรุปของปัญหานั้น	4.33	0.66	มาก
รวมเฉลี่ย		4.45	0.46	มาก
7) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้				
1.	โรงเรียนมีเน้นให้ผู้เรียนมีแหล่งข้อมูล สารสนเทศ และประสบการณ์	4.13	0.79	มาก
2.	โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีแหล่งข้อมูล สารสนเทศ และมีความกระตือรือร้นในการศึกษาและเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.33	0.64	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ที่	การบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3.	ครูผู้สอนมุ่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและสนับสนุนเป้าหมายการเรียนรู้แก่ผู้เรียน	4.26	0.67	มาก
4.	ครูผู้สอนมีกระบวนการประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเต็มที่	4.45	0.55	มาก
5.	ครูผู้สอนมุ่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและสนับสนุนเป้าหมายการเรียนรู้แก่ผู้เรียน	4.33	0.66	มาก
รวมเฉลี่ย		4.30	0.50	มาก
รวมเฉลี่ยทั้งหมด		4.51	0.28	มากที่สุด

จากตาราง 6 ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมและรายด้าน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$, S.D.=4.15) เมื่อพิจารณาทั้ง 5 องค์ประกอบย่อย โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การนิเทศการศึกษา ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.51) การพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.40) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ($\bar{X}=4.54$ S.D.=0.47) การวัดผลและประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 4.52$ S.D.=0.43) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.51$ S.D.=0.38) การวิจัยเพื่อการพัฒนา ($\bar{X} = 4.45$ S.D.=0.46) และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.30$ S.D.=0.50)

ตาราง 7 ระดับความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน

ที่	ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1) ผู้เรียนมีความสุข				
1.	ผู้เรียนมีพฤติกรรมการแสดงออกที่แสดงความรู้สึกที่ดี รู้สึกสนุก รักในการเรียน	4.55	0.51	มากที่สุด
2.	ผู้เรียนไม่เกิดความเครียดหรือเบื่อหน่ายต่อการเรียน	4.85	0.36	มากที่สุด
3.	ผู้เรียนมีความพอใจที่ได้รับจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ครูจัดให้	4.61	0.54	มากที่สุด
4.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้	4.75	0.43	มากที่สุด
5.	ผู้เรียนมีการตอบสนองความใฝ่รู้	4.77	0.42	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.68	0.32	มากที่สุด
2) ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด				
1.	ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการใช้วิธีการ กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อแสวงหาความรู้	4.82	0.38	มากที่สุด
2.	ผู้เรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์	4.56	0.76	มากที่สุด
3.	ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้สำหรับการพัฒนาตนเอง	4.55	0.74	มากที่สุด
4.	ผู้เรียนมีกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อแสวงหาความรู้ที่หลากหลาย	4.57	0.50	มากที่สุด
5.	ผู้เรียนนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาบูรณาการอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหา	4.78	0.43	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.66	0.36	มากที่สุด
3) ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21				
1.	ผู้เรียนมีกระบวนการที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นโดยผลมาจากประสบการณ์	4.61	0.55	มากที่สุด
2.	ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช้การจดจำเนื้อหาวิชา	4.56	0.56	มากที่สุด

ตาราง 7 (ต่อ)

ที่	ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
3.	ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ในภาคเพิ่มเติมขึ้น	4.55	0.51	มากที่สุด
4.	ผู้เรียนลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงและต่อยอดความรู้ได้ด้วยตนเอง	4.85	0.36	มากที่สุด
5.	ผู้เรียนมีการเชื่อมโยงความรู้หรือแลกเปลี่ยนความรู้กับชุมชนและสังคม	4.61	0.54	มากที่สุด
6.	โรงเรียนมีการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงสื่อเทคโนโลยี เครื่องมือ และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ	4.75	0.43	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.65	0.32	มากที่สุด
4) ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง				
1.	ผู้เรียนมีทักษะการคิดที่มีความซับซ้อน เพื่อให้ได้คำตอบหรือบรรลุลักษณะประสงค์	4.77	0.42	มากที่สุด
2.	ผู้เรียนมีการคิดที่ผสมผสานทักษะการคิดหลายๆ ประการมารวมกันเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่	4.56	0.82	มากที่สุด
3.	ผู้เรียนมีการคิดสร้างสรรค์	4.82	0.38	มากที่สุด
4.	ผู้เรียนมีการคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	4.56	0.76	มากที่สุด
5.	ผู้เรียนมีการคิดอย่างมีเหตุผลและมีการตรวจสอบการคิดของตนเองอยู่เสมอ	4.55	0.74	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.65	0.44	มากที่สุด
5) ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์				
1.	ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่สังคมต้องการ ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมจิตสำนึก	4.57	0.50	มากที่สุด
2.	ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะพลเมืองโลก	4.78	0.43	มากที่สุด
3.	ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานมีจิตสาธารณะ	4.61	0.55	มากที่สุด
4.	ผู้เรียนมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง	4.56	0.56	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.63	0.38	มากที่สุด

ตาราง 7 (ต่อ)

ที่	ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
6) ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน				
1.	ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.57	0.50	มากที่สุด
2.	ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวและมีพฤติกรรม ไปในทิศทางที่ถูกต้อง	4.56	0.50	มากที่สุด
3.	ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้	4.56	0.82	มากที่สุด
4.	ผู้เรียนมีทักษะที่สามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.82	0.38	มากที่สุด
5.	ผู้เรียนมีความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต	4.56	0.76	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.62	0.40	มากที่สุด
7) ผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์				
1.	ผู้เรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ	4.55	0.74	มากที่สุด
2.	ผู้เรียนมีออกกำลังกายสม่ำเสมอ มีน้ำหนักส่วนสูง และ มีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน	4.57	0.50	มากที่สุด
3.	ผู้เรียนรู้จักป้องกันและหลีกเลี่ยงจากสิ่งเสพติดให้โทษ สภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง	4.78	0.43	มากที่สุด
4.	ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้า แสดงออกอย่างเหมาะสม	4.61	0.55	มากที่สุด
5.	ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น	4.56	0.56	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.61	0.33	มากที่สุด
8) ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ				
1.	ผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ ตลอดเวลา	4.55	0.51	มากที่สุด
2.	ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหา มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต	4.85	0.36	มากที่สุด

ตาราง 7 (ต่อ)

ที่	ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
3.	ผู้เรียนมีการปรับตัวสื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.61	0.54	มากที่สุด
4.	ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการแข่งขันระดับ นานาชาติ	4.75	0.43	มากที่สุด
5.	ผู้เรียนมีความสามารถที่ทำให้ได้เปรียบคู่แข่ง	4.77	0.42	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.70	0.29	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยทั้งหมด		4.65	0.29	มากที่สุด

จากตาราง 7 ระดับความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.70$) เมื่อพิจารณาทั้ง 8 องค์ประกอบโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.29) ผู้เรียนมีความสุข ($\bar{X}=4.68$, S.D.=0.32) ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด ($\bar{X}=4.66$, S.D.=0.36) ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.32) ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.44) ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.38) ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.40) และผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์ ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.33) ตามลำดับ

2.2.2 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับ

ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ตาราง 8 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ตัวแปร	X	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y ₇	Y ₈
X ₁	1																
X ₂	.570**	1															
X ₃	.372**	.146**	1														
X ₄	.367**	.190**	.135*	1													
X ₅	.833**	.465**	.380**	.114*	1												
X ₆	.801**	.290**	.064	.123*	.605**	1											
X ₇	.826**	.333**	.065	.014	.697**	.799**	1										
Y	.742**	.207**	.042	.027	.597**	.676**	.790**	1									
Y ₁	.573**	.286**	.385**	.134*	.614**	.431**	.483**	.321**	1								
Y ₂	.530**	.236**	.503**	.147**	.551**	.352**	.381**	.295**	.870**	1							
Y ₃	.379**	.184**	.392**	.160**	.417**	.266**	.240**	.116**	.864**	.647**	1						
Y ₄	.586**	.265**	.274**	.084	.600**	.452**	.571**	.439**	.804**	.800**	.457**	1					
Y ₅	.363**	.176**	.512**	.162**	.392**	.201**	.187**	.092	.815**	.735**	.910**	.408**	1				
Y ₆	.549**	.309**	.029	.021	.581**	.517**	.644**	.442**	.725**	.443**	.465**	.722**	.275**	1			
Y ₇	.333**	.202**	.250**	.099	.393**	.258**	.254**	.104	.867**	.682**	.869**	.462**	.826**	.576**	1		
Y ₈	.571**	.303**	.231**	.056	.613**	.467**	.574**	.381**	.885**	.594**	.751**	.747**	.594**	.896**	.718**	.505**	1

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 พบว่า การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .742$)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ การวิจัยและการพัฒนา (X₆) กับ ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน (Y₆) ($r = .644$) และ คู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (X₇) กับผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Y₃) ($r = .116$)

2.2.4 การหาอำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลตาราง 9

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ₂	Adj R ₂	B	S. E.	β	t	Sig.
1. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X ₄)	.614	.377	.375	.346	.055	.419	6.279	.000
2.การพัฒนาหลักสูตร (X ₂)	.636	.404	.400	.156	.035	.212	4.449	.000
3. การวิจัยเพื่อการพัฒนา (X ₆)	.649	.422	.416	.218	.050	.323	4.377	.000
4. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (X ₇)	.662	.438	.431	.123	.041	.210	3.043	.000
ค่าคงที่	-	-	-	1.936	.185	-	10.454	.000

ค่าคงที่ = 1.936 S.E.est = .185

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 พบว่า มี 4 ตัวแปรที่การบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 7 ด้าน พบว่า มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X₄) การพัฒนาหลักสูตร (X₂) การวิจัยเพื่อการพัฒนา (X₆) และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (X₇) โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 61.40 สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .431 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error) เท่ากับ .185

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = 1.936 + .346X_4 + .156X_2 + .218X_6 + .123X_7$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'y = .419Z_4 + .212Z_2 + .323Z_6 + .210Z_7$$

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียนมีความสุข

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ₂	Adj R ₂	B	S.E.	β	t	Sig.
1. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X ₄)	.551	.303	.301	.300	0.53	.335	5.626	.000
2.การพัฒนาหลักสูตร (X ₂)	.636	.404	.401	.294	0.38	.368	7.748	.000
3. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ (X ₅)	.643	.414	.408	.085	.037	.126	2.289	.023
ค่าคงที่	-	-	-	1.601	.207	-	7.743	

จากตาราง 10 พบว่า การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 7 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียนมีความสุข โดยทั้ง 3 ด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X₄) การพัฒนาหลักสูตร (X₂) และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ (X₅) โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 55.10 สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .408 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error) เท่ากับ .207

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = 1.601 + .300X_4 + .294X_2 - .085X_5$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'1 = .335Z_4 + .368Z_2 + .126Z_5$$

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ₂	Adj R ₂	B	S.E.	β	t	Sig.
1. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X ₄)	.417	.174	.171	.334	.072	.331	4.645	.000
2.การพัฒนาหลักสูตร (X ₂)	.488	.238	.233	.236	.048	.263	4.890	.000
3. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (X ₇)	.499	.249	.242	-.166	.050	-.232	-3.340	
4. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ (X ₅)	.519	.269	.260	.157	.053	.207	2.969	.003
ค่าคงที่	-	-	-	2.079	.261	-	7.963	

จากตาราง 11 พบว่า การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 7 ด้าน พบว่า มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ ที่หลักสูตรกำหนด โดยทั้ง 4 ด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X₄) การพัฒนาหลักสูตร (X₂) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (X₇) และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ (X₅) โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 41.70 สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .260 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error) เท่ากับ .261

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = 2.079 + .334X_4 + .263X_2 - .166X_7 + .157X_5$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z' = .331Z_4 + .263Z_2 - .232Z_7 + .207Z_5$$

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adj R ²	B	S.E.	β	t	Sig.
1. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X ₄)	.600	.360	.358	.272	.060	.304	4.519	.000
2. การวิจัยและการพัฒนา (X ₆)	.637	.405	.401	.242	.043	.351	5.627	.000
3. การพัฒนาหลักสูตร (X ₂)	.648	.420	.414	.108	.039	.136	2.811	.005
ค่าคงที่	-	-	-	1.855	.203	-	9.133	

จากตาราง 12 พบว่า การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 7 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยทั้ง 3 ด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X₄) การวิจัยและการพัฒนา (X₆) และการพัฒนาหลักสูตร (X₂) โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 60.00 สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .414 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error) เท่ากับ .203

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = 1.855 + .272X_4 + .242X_6 + .108X_2$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z' = .304Z_4 + .351Z_6 + .136Z_2$$

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ₂	Adj R ₂	B	S.E.	β	t	Sig.
1. การพัฒนาหลักสูตร (X ₂)	.512	.263	.260	.467	.055	.425	8.466	.000
2. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา (X ₄)	.555	.308	.304	.285	.062	.230	4.586	.000
ค่าคงที่	–	–	–	1.241	.297	–	4.171	

จากตาราง 13 พบว่า การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 7 ด้าน พบว่า มีจำนวน 2 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง โดยทั้ง 2 ด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร (X₂) และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X₄) โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 51.20 สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .304 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error) เท่ากับ .297

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = 1.241 + .467X_2 + .285X_4$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z' = .425Z_2 + .230Z_4$$

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ₂	Adj R ₂	B	S. E.	β	t	Sig.
1. การวิจัยเพื่อการพัฒนา (X ₆)	.644	.415	.413	.463	.062	.553	7.487	.000
2. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X ₄)	.670	.449	.446	.455	.068	.418	6.641	.000
3. การพัฒนาหลักสูตร (X ₂)	.693	.481	.476	-.207	.044	-.214	-4.750	.000
4. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (X ₇)	.708	.501	.495	-.182	.050	-.236	-3.625	.000
ค่าคงที่	-	-	-	2.241	.230	-	9.754	

จากตาราง 14 พบว่า การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 7 ด้าน พบว่า มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยทั้ง 4 ด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การวิจัยเพื่อการพัฒนา (X₆) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X₄) การพัฒนาหลักสูตร (X₂) และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (X₇) โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 64.40 สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .495 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error) เท่ากับ .230

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = 2.241 + .463X_6 + .455X_4 - .207X_2 - .182X_7$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z' = .553Z_6 + .418Z_4 - .214Z_2 - .236Z_7$$

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ₂	Adj R ₂	B	S.E.	β	t	Sig.
1. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X ₄)	.393	.155	.152	.524	.076	.460	6.198	.000
2. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (X ₇)	.425	.181	.176	-.233	.058	-.288	-4.009	.000
3. การวิจัยเพื่อการพัฒนา (X ₆)	.442	.196	.188	.150	.062	.174	2.411	.016
ค่าคงที่	-	-	-	2.573	.263	-	9.769	

จากตาราง 15 พบว่า การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 7 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน โดยทั้ง 3 ด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X₄) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (X₇) และการวิจัยเพื่อการพัฒนา (X₆) โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 39.30 สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .188 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error) เท่ากับ .263

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = 2.573 + .524X_4 - .233X_7 + .150X_6$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z' = .460Z_4 - .288Z_7 + .174Z_6$$

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ₂	Adj R ₂	B	S.E.	β	t	Sig.
1. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X ₄)	.613	.376	.374	.410	0.55	.437	7.445	.000
2. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (X ₇)	.646	.418	.414	.336	.055	.465	6.060	.000
3. การวิจัยเพื่อการพัฒนา (X ₆)	.664	.441	.435	-.165	.046	-.247	-3.597	.000
ค่าคงที่	-	-	-	1.976	.179	-	11.062	

จากตาราง 16 พบว่า การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 7 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์ โดยทั้ง 3 ด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X₄) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (X₇) และการวิจัยเพื่อการพัฒนา (X₆) โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 61.30 สมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .435 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error) เท่ากับ .179

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = 1.976 + .410X_4 + .336X_7 - .165X_6$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z' = .437Z_4 + .465Z_7 - .247Z_6$$

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ₂	Adj R ₂	B	S.E.	β	t	Sig.
1. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X ₄)	.557	.310	.308	.313	0.51	.376	6.099	.000
2. การพัฒนาหลักสูตร (X ₂)	.600	.360	.356	.197	.036	.266	5.142	.000
3. การวิจัยเพื่อการพัฒนา (X ₆)	.609	.370	.364	.082	.036	.132	2.305	.022
ค่าคงที่	-	-	-	2.019	.199	-	10.159	

จากตาราง 17 พบว่า การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 7 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ โดยทั้ง 3 ด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X₄) การพัฒนาหลักสูตร (X₂) และการวิจัยเพื่อการพัฒนา (X₆) โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 55.70 สมประสิทธิในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .364 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error) เท่ากับ .199

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = 2.019 + .313X_4 + .197X_2 - .82X_6$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z' = .376Z_4 + .266Z_2 - .132Z_6$$

ตอนที่ 3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้วิจัยนำปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ดังตาราง 18

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อหาแนวทางพัฒนา

ตัวแปร	การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	ตัวแปรที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	สรุปผล
X ₁	การวัดผลและประเมินผลการศึกษา	×	
X ₂	การพัฒนาหลักสูตร	✓	ควรพัฒนา
X ₃	การนิเทศการศึกษา	×	
X ₄	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	✓	ควรพัฒนา
X ₅	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ	×	
X ₆	การวิจัยเพื่อการพัฒนา	✓	ควรพัฒนา
X ₇	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	✓	ควรพัฒนา

หมายเหตุ ✓ หมายถึง มีอำนาจในการพยากรณ์การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

× หมายถึง ไม่มีอำนาจในการพยากรณ์การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

จากตาราง 18 พบว่า การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การวิจัยเพื่อการพัฒนา และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ดังนั้น จึงต้องหาแนวทางในการพัฒนา การหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 นั้นผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ดังกล่าวไปร่างแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หลังจากนั้นนำไปเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในภาคผนวก ข) ประกอบด้วย อาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน และครู จำนวน 2 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีหาความถี่และสังเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผู้วิจัยนำเสนอแนวทางพัฒนาพัฒนาการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ดังตาราง 19-20

ตาราง 19 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการหาแนวทางการพัฒนาการพัฒนาหลักสูตร
ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู	ความถี่
การพัฒนาหลักสูตร	
1. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา และคณะทำงาน	5
2. ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรอบหลักสูตร ระดับท้องถิ่นและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา จุดเน้น ความต้องการของสถานศึกษา ผู้เรียน และชุมชน	5
3. จัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ ส่วนนำ โครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษา คำอธิบายรายวิชา เกณฑ์การวัดและประเมินผล และเกณฑ์การจบการศึกษา	5
4. ตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษาโดยพิจารณาคุณภาพ ความถูกต้องและความเหมาะสม	5
5. นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากมีข้อเสนอแนะ จากคณะกรรมการ ให้ นำข้อเสนอแนะไปพิจารณาปรับปรุงก่อนการอนุมัติใช้หลักสูตร	5

จากตาราง 19 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยทุกข้อกับแนวทางการพัฒนาการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 แนวทางการพัฒนาหลักสูตร มี 5 แนวทาง ได้แก่ 1. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา และคณะทำงาน 2. ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรอบหลักสูตร ระดับท้องถิ่นและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา จุดเน้น ความต้องการของสถานศึกษา ผู้เรียน และชุมชน 3. จัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ ส่วนนำ โครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษา คำอธิบายรายวิชา เกณฑ์การวัดและ

ประเมินผล และเกณฑ์การจบการศึกษา 4. ตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา โดยพิจารณาคุณภาพ ความถูกต้องและความเหมาะสม และ 5. นำเสนอคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากมีข้อเสนอแนะ จากคณะกรรมการ ให้นำข้อเสนอแนะไปพิจารณาปรับปรุงก่อนการอนุมัติใช้หลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับคำ สัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

คำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

“หลักสูตรเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา เป็นแก่นสำคัญในการวางแผน ทางการจัด การศึกษา เป็นตัวกำหนดทิศทางของการศึกษาในการที่จะให้ความรู้ การเสริมสร้าง เจตคติ ตลอดจนการฝึกฝนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนารอบ ด้าน หลักสูตรเป็นหลักและหัวใจของ การจัดการเรียนการสอน ทำให้การศึกษาดำเนินไปสู่ เป้าหมายที่วางไว้และทำให้การศึกษา มีประสิทธิภาพ หลักสูตรเป็นเสมือนเป้าหมาย พลเมืองที่ดีและมีคุณภาพ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ สัมภาษณ์ 2 มิถุนายน 2566)

“การพัฒนาหลักสูตรมีสิ่งที่จะต้องกระทำเป็นประจำแรก คือการกำหนด ความมุ่งหมายของหลักสูตร ในการกำหนดความมุ่งหมายจะต้องศึกษา วิเคราะห์หลักสูตร แกนกลางการศึกษาชั้นพื้นฐาน รวมถึงจุดเน้น ความต้องการของสถานศึกษา ผู้เรียน และชุมชน และความต้องการของผู้เรียน ข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาปัจจัย ดังกล่าวจะนำมาใช้เป็นรากฐานในการเลือกเนื้อหาวิชา และประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่จะ นำเข้ามาบรรจุในหลักสูตร เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปในทิศทางที่ได้กำหนดไว้ในความ มุ่งหมาย”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ สัมภาษณ์ 4 มิถุนายน 2566)

“การพัฒนาหลักสูตรต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ ตามกระบวนการมีการ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา และคณะทำงาน จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และตรวจสอบความถูกต้อง”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ สัมภาษณ์ 5 มิถุนายน 2566)

“หลักสูตรควรได้มาจากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านต่าง ๆ อย่างรอบคอบ หลักสูตรควรพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน และสังคม หลักสูตรควรเกิดจากความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา จุดเน้น ความต้องการของสถานศึกษา ผู้เรียน และชุมชน”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ สัมภาษณ์ 8 มิถุนายน 2566)

“การพัฒนาหลักสูตรเป็นงานที่จะต้องมีการดำเนินงาน ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และมีการวางแผนการดำเนินงานเป็นอย่างดีจึงจะทำให้ได้หลักสูตรที่มีคุณค่า สอดคล้องต่อการแก้ไขปัญหาและตรงตามความต้องการของผู้เรียน สังคม และการพัฒนาแบบยั่งยืน และนำหลักสูตรที่ได้มานำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนใช้งาน”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ สัมภาษณ์ 10 มิถุนายน 2566)

ตาราง 201 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการหาแนวทางการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการ จัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพของครู	ความถี่
การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	
1. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ เช่น ระบบการจัดการ เรียนรู้ สื่อมัลติมีเดีย, และแอปพลิเคชันการศึกษา	5
2. การพัฒนาสื่ออินเตอร์แอคทีฟ สื่อที่สามารถมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนได้	5
3. การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะครู การพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีและ นวัตกรรมของครูอย่าง ต่อเนื่องจะเป็นสิ่งสำคัญ	5
4. การบูรณาการการเรียนรู้อ่านสื่อสังคมออนไลน์	5
5. การใช้ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงการสอน	5

จากตาราง 20 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยทุกข้อกับแนวทางการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิง รุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มี 5 แนวทาง ได้แก่ 1. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ เช่น ระบบการจัดการเรียนรู้ สื่อมัลติมีเดีย, และแอปพลิเคชันการศึกษา 2. การพัฒนาสื่อ อินเทอร์เน็ตที่ฟ สื่อที่สามารถมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนได้ 3. การฝึกอบรมและ พัฒนาทักษะครู การพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมของครูอย่างต่อเนื่องจะเป็น สิ่งสำคัญ 4. การบูรณาการการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ 5. การใช้ข้อมูลเพื่อการ ปรับปรุงการสอน ซึ่งสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

คำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

“การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ เช่น ระบบการจัดการเรียนรู้ (Learning Management Systems – LMS), สื่อมัลติมีเดีย, และแอปพลิเคชันการศึกษา จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารและการมีส่วนร่วมของ นักเรียน ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีชีวิตชีวาและสนุกสนาน ครูสามารถออกแบบสื่อที่ เหมาะสมเพื่อกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้เชิงลึก”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ สัมภาษณ์ 2 มิถุนายน 2566)

“การพัฒนาสื่ออินเทอร์เน็ตที่ฟ สื่อที่สามารถมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและ นักเรียนได้ เช่น โปรแกรมจำลองสถานการณ์, เกมการศึกษา, หรือแบบฝึกหัดที่สามารถ ตอบสนองได้ทันที จะส่งเสริมให้การเรียนรู้มีความหมายและน่าสนใจมากขึ้น ช่วยเพิ่มการมี ส่วนร่วมของนักเรียนในการเรียนรู้เชิงรุก”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ สัมภาษณ์ 4 มิถุนายน 2566)

“การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะครูการพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีและ นวัตกรรมของครูอย่างต่อเนื่องจะเป็นสิ่งสำคัญ ครูควรได้รับการฝึกอบรมและสนับสนุนใน การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อให้มีความพร้อมในการนำสื่อที่เหมาะสมมาใช้ในชั้นเรียน และ สร้างสรรค์การเรียนรู้แบบเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ สัมภาษณ์ 5 มิถุนายน 2566)

“การบูรณาการการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ สื่อสังคมออนไลน์สามารถเป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างนักเรียน ครูสามารถสร้างกลุ่มเรียนรู้หรือชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็น สร้างการเรียนรู้ที่ไม่จำกัดเฉพาะในห้องเรียน”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ สัมภาษณ์ 8 มิถุนายน 2566)

“การใช้ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงการสอนการใช้ข้อมูลจากการวัดผลและการประเมินผลในชั้นเรียน เช่น การทดสอบออนไลน์หรือการติดตามผลการเรียนรู้แบบเรียลไทม์ จะช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงการสอนให้ตรงกับความต้องการของนักเรียนมากขึ้น ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้แบบเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ สัมภาษณ์ 10 มิถุนายน 2566)

ตาราง 21 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการหาแนวการวิจัยเพื่อการพัฒนาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู	ความถี่
การวิจัยเพื่อการพัฒนา	
1. จำเป็นต้องมีข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ที่จำเป็นที่ทำให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการทางการศึกษา	5
2. ใช้เป็นเครื่องมือที่ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับนำมาใช้ในการแสวงหาความรู้ หรือวิธีการที่ทำให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ	5
3. ครูผู้สอนนำสิ่งที่คิดค้นขึ้นเข้าสู่การพัฒนาแล้วติดตามผลการใช้สิ่งที่คิดค้นขึ้นใหม่ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา	5
4. นำสิ่งที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยไปใช้พัฒนางานด้านการสอนต่อไป	5
5. เป็นการวิจัยที่มีกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่	5

จากตาราง 21 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยทุกข้อกับแนวการวิจัยเพื่อการพัฒนาที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มี 5 แนวทาง ได้แก่ 1. จำเป็น

ต้องมีข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ที่จำเป็นที่ทำให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการทางการศึกษา 2. ใช้เป็นเครื่องมือที่ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับนำมาใช้ในการแสวงหาความรู้ หรือวิธีการที่ทำให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ 3. ครูผู้สอนนำสิ่งที่คิดค้นขึ้นเข้าสู่การพัฒนาแล้วติดตามผลการใช้สิ่งที่คิดค้นขึ้นใหม่ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา 4. นำสิ่งที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยไปใช้พัฒนางานด้านการสอนต่อไป 5. เป็นการวิจัยที่มีกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

คำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

“การวิจัยเพื่อการพัฒนาเป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้า คิดค้น อย่างเป็นระบบ นำเชื่อถือ มีเป้าหมายในการพัฒนาทางการศึกษา ดังนั้นครูจำเป็นต้องมีข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ที่จำเป็นที่ทำให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการทางการศึกษา”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ สัมภาษณ์ 2 มิถุนายน 2566)

“การวิจัยที่เริ่มจากความคิดที่จะสร้างผลิตภัณฑ์ขึ้นมาหนึ่งชิ้น แล้วดำเนินการออกแบบและพัฒนา เพื่อครูผู้สอนนำสิ่งที่คิดค้นขึ้นเข้าสู่การพัฒนาแล้วติดตามผลการใช้สิ่งที่คิดค้นขึ้นใหม่ ให้ประโยชน์ทางการศึกษา นำสิ่งที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยไปใช้พัฒนางานด้านการสอนต่อไป”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ สัมภาษณ์ 4 มิถุนายน 2566)

“กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ครูจำเป็นต้องมีองค์ความรู้ที่จำเป็นที่ในการบริหารจัดการทางการศึกษา ใช้เป็นเครื่องมือที่ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับนำมาใช้ในการแสวงหาความรู้ และนำมาถ่ายทอดแก่นักเรียนได้”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ สัมภาษณ์ 5 มิถุนายน 2566)

“การวิจัยที่มุ่งนำเอาความรู้จาก การวิจัยวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ไปวิจัยต่อโดยพัฒนาเป็นเทคนิคหรือวิธีการที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและทดลองใช้จนได้ผล ครูผู้สอนนำสิ่งที่คิดค้นขึ้นเข้าสู่การพัฒนาแล้วติดตามผลการใช้สิ่งที่คิดค้นขึ้นใหม่ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ สัมภาษณ์ 8 มิถุนายน 2566)

“การวิจัยและพัฒนา เป็นวิจัยที่มุ่งพัฒนาทางเลือก หรือวิธีการใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการยกระดับคุณภาพงานหรือคุณภาพชีวิต และผลที่ได้จากการวิจัยและพัฒนา คือ นวัตกรรม ที่ครูสามารถใช้เป็นเครื่องมือที่ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับนำมาใช้ในการแสวงหาความรู้ หรือวิธีการที่ทำให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ สัมภาษณ์ 10 มิถุนายน 2566)

ตาราง 22 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการหาแนวการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู	ความถี่
การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	
1. โรงเรียนมีแหล่งการเรียนรู้ดิจิทัล	5
2. ครูผู้สอนมีขั้นตอนในออกแบบและวางแผน วิธีการในการจัดกระบวนการเรียนรู้	5
3. ครูผู้สอนนำสิ่งที่คิดค้นขึ้นเข้าสู่การพัฒนาแล้วติดตามผลการใช้สิ่งที่คิดค้นขึ้นใหม่ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา	5
4. แหล่งเรียนรู้จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	5
5. ความร่วมมือจากบุคลากรทุกคนในโรงเรียนในการออกแบบและวางแผนการทำแหล่งการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียน	5

จากตาราง 22 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยทุกข้อกับแนวการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มี 5 แนวทางดังนี้ 1. โรงเรียนมีแหล่งการเรียนรู้ดิจิทัล 2. ครูผู้สอนมีขั้นตอนในออกแบบและวางแผน วิธีการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ 3. ครูผู้สอนนำสิ่งที่คิดค้นขึ้นเข้าสู่การพัฒนาแล้วติดตามผลการใช้สิ่งที่คิดค้นขึ้นใหม่ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา 4. แหล่งเรียนรู้จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 5. ความร่วมมือจาก

บุคลากรทุกคนในโรงเรียนในการออกแบบและวางแผนการทำแหล่งการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

คำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

“แหล่งที่มีข้อมูลข่าวสารความรู้ ประสบการณ์ สารสนเทศและเทคโนโลยี สำหรับผู้เรียนใช้ในการแสวงหาความรู้ ซึ่งมีอยู่ตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น โรงเรียนที่มีแหล่งการเรียนรู้ดิจิทัลเป็นแหล่งเรียนรู้ชั้นเยี่ยม ทำให้ครูผู้สอนมีขั้นตอนในการออกแบบและวางแผน วิธีการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ สัมภาษณ์ 2 มิถุนายน 2566)

“แหล่งเรียนรู้จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยความร่วมมือจากบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ร่วมด้วยช่วยกันออกแบบและวางแผนการทำแหล่งการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียน ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ สัมภาษณ์ 4 มิถุนายน 2566)

“แหล่งการเรียนรู้ที่มีความสำคัญอย่างมาก สำหรับการส่งเสริมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน ครูผู้สอนนำสิ่งที่คิดค้นขึ้นเข้าสู่การพัฒนาแล้วติดตามผลการใช้สิ่งที่คิดค้นขึ้นใหม่ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ สัมภาษณ์ 5 มิถุนายน 2566)

“แหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศและประสบการณ์ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ แสวงหาความรู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยความร่วมมือจากบุคลากรทุกคนในโรงเรียนในการออกแบบและวางแผนการทำแหล่งการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียน”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ สัมภาษณ์ 8 มิถุนายน 2566)

“แหล่งการเรียนรู้ดิจิทัล ก็นับว่าเป็นแหล่งการเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่กำลังได้รับการสนับสนุนจากหลายภาคส่วน เพราะเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย สามารถเรียนรู้ได้กว้างขวางและมีความทันสมัย และแหล่งเรียนรู้จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ สัมภาษณ์ 10 มิถุนายน 2566)

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน มาสรุปเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาการพัฒนาลำดับที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา และคณะทำงาน

2. ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรอบหลักสูตร ระดับท้องถิ่นและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา จุดเน้น ความต้องการของสถานศึกษา ผู้เรียน และชุมชน

3. จัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ ส่วนนำ โครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษา คำอธิบายรายวิชา เกณฑ์การวัดและประเมินผล และเกณฑ์การจบการศึกษา

4. ตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษาโดยพิจารณาคุณภาพ ความถูกต้องและความเหมาะสม

5. นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากมีข้อเสนอแนะ จากคณะกรรมการ ให้ นำข้อเสนอแนะไปพิจารณาปรับปรุง ก่อนการอนุมัติใช้หลักสูตร

2. แนวทางการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ เช่น ระบบการจัดการเรียนรู้ สื่อมัลติมีเดีย, และแอปพลิเคชันการศึกษา
2. การพัฒนาสื่ออินเทอร์เน็ตที่ฟ สื่อที่สามารถมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนได้
3. การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะครู การพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมของครูอย่าง ต่อเนื่องจะเป็นสิ่งสำคัญ

4. การบูรณาการการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์
5. การใช้ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงการสอน

3. แนวการวิจัยเพื่อการพัฒนาที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1. จำเป็นต้องมีข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ที่จำเป็นที่ทำให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการทางการศึกษา
2. ใช้เป็นเครื่องมือที่ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับนำมาใช้ในการแสวงหาความรู้หรือวิธีการที่ทำให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ
3. ครูผู้สอนนำสิ่งที่คิดค้นขึ้นเข้าสู่การพัฒนาแล้วติดตามผลการใช้สิ่งที่คิดค้นขึ้นใหม่ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา
4. นำสิ่งที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยไปใช้พัฒนางานด้านการสอนต่อไป
5. เป็นการวิจัยที่มีกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่

4. แนวการวิจัยเพื่อการพัฒนาที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1. โรงเรียนมีแหล่งการเรียนรู้ดิจิทัล
2. ครูผู้สอนมีขั้นตอนในออกแบบและวางแผน วิธีการในการจัดกระบวนการเรียนรู้
3. ครูผู้สอนนำสิ่งที่คิดค้นขึ้นเข้าสู่การพัฒนาแล้วติดตามผลการใช้สิ่งที่คิดค้นขึ้นใหม่ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

4. แหล่งเรียนรู้จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ความร่วมมือจากบุคลากรทุกคนในโรงเรียนในการออกแบบและวางแผนการทำแหล่งการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 324 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 108 คน และครูผู้สอน จำนวน 216 คน สุ่มตัวอย่างได้มาโดยการใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) โดยมีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่ม ดังนี้โดยใช้โรงเรียนแต่ละขนาดเป็นชั้น (Strata) โดยใช้ครูผู้สอนในโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.80–1.00 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.43–0.70 และ ค่าความเชื่อมั่น 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สมมติฐานของการวิจัยกำหนดไว้ ดังนี้ 1. การบริหารวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3. การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความสัมพันธ์กันทางบวก และ 4. การบริหารวิชาการสามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาการบริหารวิชาการใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เพื่อทำหน้าที่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการสังเคราะห์

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการบริหารวิชาการไต่ถามที่มีอำนาจพยากรณ์การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2,042 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดโดยตาราง Krejcie and Morgan (ประสพชัย พสุนนท์, 2553. หน้า 113-119) จำนวน 324 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 108 คน และครูผู้สอน จำนวน 216 คน วิธีสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้โรงเรียนแต่ละขนาดเป็นชั้น โดยใช้ครูผู้สอนในโรงเรียน

ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เพื่อทำหน้าที่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการศึกษาแนวทางการพัฒนาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย ตามลำดับต่อไปนี้

1. การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมและรายด้าน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$, S.D.=4.15) เมื่อพิจารณาทั้ง 5 องค์ประกอบย่อย โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การนิเทศการศึกษา ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.51) การพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.40) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.47) การวัดผลและประเมินผลการศึกษา ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.43) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X}=4.51$,

S.D.=0.38) การวิจัยเพื่อการพัฒนา ($\bar{X}$ = 4.45, S.D.=0.46) และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X}$ =4.30, S.D.=0.50)

2. ระดับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 พบว่า ($\bar{X}$ =4.70) เมื่อพิจารณาทั้ง 8 องค์ประกอบโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ ($\bar{X}$ =4.70, S.D.=0.29) ผู้เรียนมีความสุข ($\bar{X}$ =4.68, S.D.=0.32) ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด ($\bar{X}$ =4.66, S.D.=0.36) ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ($\bar{X}$ =4.65, S.D.=0.32) ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง ($\bar{X}$ =4.65, S.D.=0.44) ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ($\bar{X}$ =4.63, S.D.=0.38) ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน ($\bar{X}$ =4.62, S.D.=0.40) และผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์ ($\bar{X}$ =4.61, S.D.=0.33) ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับระดับความสำเร็จการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 พบว่าโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (r_{xy} = .742) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ การวิจัยและการพัฒนา (X_6) กับ ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน (Y_6) (r = .644) และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (X_7) กับผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Y_3) (r = .116)

4. อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 พบว่า มี 4 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X_4) การพัฒนาหลักสูตร (X_2) การวิจัยเพื่อการพัฒนา (X_6) และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (X_7) โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 61.40 สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .431 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error) เท่ากับ .185

ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = 1.936 + .346X_4 + .156X_2 + .218X_6 + .123X_7$$

และสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z \cdot y = .419Z_4 + .212Z_2 + .323Z_6 + .210Z_7$$

5. แนวทางการพัฒนาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

5.1. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการ
เรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 3

5.2. แนวทางการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่
ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

5.3. แนวการวิจัยเพื่อการพัฒนาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการ
เรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 3

5.4. แนวการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบ
เชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
โดยรวมและรายด้าน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$, S.D.=4.15) เมื่อ
พิจารณาทั้ง 5 องค์ประกอบย่อย โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การนิเทศ
การศึกษา ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.51) การพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.40) การพัฒนา
ระบบประกันคุณภาพ ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.47) การวัดผลและประเมินผลการศึกษา ($\bar{X}=4.52$,
S.D.=0.43) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X}=4.51$ S.D.=0.38)
การวิจัยเพื่อการพัฒนา ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.46) และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X}=4.30$,
S.D.=0.50) ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยการศึกษา

แนวคิด หลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้ดำเนินการหลายขั้นตอนเพื่อให้ได้ระดับการบริหารวิชาการ ระดับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับระดับความสำเร็จการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก และอำนาจพยากรณ์การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก เช่น การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำข้อมูลมาร่างและสร้างแบบสอบถาม ทั้งนี้ อาจเพราะในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู เพื่อให้เกิดประสิทธิผล มีปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องหลายปัจจัยทั้งในด้านของบทบาทผู้บริหารโรงเรียนซึ่งจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู สามารถสร้างศรัทธา และแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน มีความสามารถในการประสานการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ด้านความพร้อมของทรัพยากรในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นอาคาร สถานที่ ห้องเรียน ตลอดจนมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก มีสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่เพียงพอในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ครูที่จัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกจำเป็นที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาแบบเชิงรุก และมีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน โดยโรงเรียนต้องเตรียมความพร้อมของครูและบุคลากรให้เข้ารับการอบรมในด้านจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ที่เหมาะสมกับนักเรียน ด้วยเหตุดังกล่าว จึงทำให้การบริหารวิชาการและระดับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญพร คำจารย์ (2558, หน้า 32) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า องค์ประกอบของการบริหารวิชาการ มี 10 ด้าน คือ 1) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา 4) การนิเทศการศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน 7) การพัฒนาและส่งเสริมให้มี แหล่งเรียนรู้ 8) การส่งเสริมด้านวิชาการแก่ชุมชน 9) การประสานความร่วมมือในการ พัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาอื่น และ 10) วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา สอดคล้องกับ วิสัยวรรณ ปุริรัตน์ (2558,

หน้า 53) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 4 พบว่า องค์ประกอบของการบริหารวิชาการมี 6 ด้าน ได้แก่ 1) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 3) การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา และ 6) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา สอดคล้องกับ ชูติกาญจน์ หลวงแสน (2564, หน้า 22) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดอุดรดิตถ์ สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความคล้ายคลึงและสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ โดยครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมดที่เกี่ยวกับการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาทั้งการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนการวิจัย การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศ การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน การส่งเสริมความรู้ด้าน วิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา สอดคล้องกับ สิริดา สายมาษา (2565, หน้า 43) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนในโครงการ “การพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” (โรงเรียน กพด.) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า การบริหารงานวิชาการไว้ 8 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 2) การนิเทศการศึกษา 3) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 4) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 5) การวัดผล และประเมินผล 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 7) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 8) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

2. ระดับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 พบว่า ($\bar{X}$ =4.70) เมื่อพิจารณาทั้ง 8 องค์ประกอบโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ ($\bar{X}$ =4.70, S.D.=0.29) ผู้เรียนมีความสุข ($\bar{X}$ =4.68, S.D.=0.32) ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด ($\bar{X}$ =4.66, S.D.=0.36) ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ใน

ศตวรรษที่ 21 ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.32) ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.44) ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.38) ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.40) และผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์ ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.33) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย และสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้เพราะผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเชิงรุก ย่อมสามารถสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดีให้กับบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน อีกทั้งยังส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน ตลอดจนมีการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่ชัดเจนประกอบกับการที่โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการศึกษาแบบเชิงรุก ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติเพราะได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน จนเกิดทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดครบทั้งเป้าหมายของการจัดการศึกษาเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีทักษะชีวิตและการทำงานอย่างมีคุณภาพ และผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์ เพราะการบริหารงานวิชาการที่มีคุณภาพและเกิดประสิทธิผล จึงทำให้ระดับการบริหารวิชาการ และระดับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พลอยไพลิน นิลกรรณ (2565, หน้า 2) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบเชิงรุกเป็นส่งเสริมการมีอิสระทางด้านความคิด และการกระทำของผู้เรียน การมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจะมีโอกาส มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง และมีการใช้วิจารณญาณในการคิด และตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมนั้น มุ่งสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้กำกับทิศทางการเรียนรู้ ค้นหาสไตล์การเรียนรู้ของตนเอง สู่การเป็นผู้รู้คิด รู้ตัดสินใจด้วยตนเอง (Metacognition) เพราะฉะนั้น การเรียนรู้แบบเชิงรุก จึงเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking) ในการมีวิจารณญาณ การวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การประเมิน ตัดสินใจ และการสร้างสรรค์ สอดคล้องกับ ไพศาล เครือแสง (2566, หน้า 7) ได้ศึกษา เทคนิคการสอนเชิงรุกเรียนรู้ประสบการณ์จาก Shelton College International ประเทศสิงคโปร์ กล่าวว่าความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกดูได้จากผู้เรียนจะได้รับในการเรียนรู้ คือ การลงมือทำผู้เรียนจะเกิดประสบการณ์ตรง แล้วใช้ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นเป็นบทเรียนสำคัญในการแก้ปัญหาและปรับปรุงให้ดีขึ้นผู้เรียนมีการปฏิบัติสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ อย่างหลากหลายทำ

ให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ มากมายผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้เมื่อได้ลงมือปฏิบัติผู้เรียนจะต้องจำความรู้ได้แม่นและนานกว่าการท่องจำเกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ จากการทำกิจกรรมจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้ 1) ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 2) ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน ซึ่งแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน 3) ผู้เรียนมีความสุขด้วยความเพลิดเพลิน ไม่เกิดความรู้สึกลำบากหน่ายในการเรียน 4) ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดได้คิดเป็น ทำเป็นแก้ปัญหาเป็น นำไปสู่การเกิดทักษะกระบวนการให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุขและมีความเป็นไทย 5) ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง สอดคล้องกับ Silberman (1996, p 125) ได้กล่าวใน Active Learning ว่าความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกดูได้จาก 1) ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีปฏิสัมพันธ์ ผู้เรียนมีการพูดคุยกับเพื่อนร่วมชั้นและยังเป็นการสร้างการ ร่วมมือกันและการมีการฟังพาดำเนินซึ่งกันและกัน 2) ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง มีการเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ของผู้เรียน และ 3) ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน และมีความสุขในการเรียน เมื่อพิจารณาการบริหารวิชาการ และระดับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญ ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากร และผู้เรียนมีส่วนร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ให้ผู้เรียนมีอุปนิสัยรักการอ่าน การใฝ่รู้ หัดคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลเป็น รู้จักคิดอย่างสร้างสรรค์ พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ และความฉลาดทางสังคม และเน้นการจัดการศึกษาที่ดี มีประสิทธิภาพ จะช่วยเพิ่มความรู้ ทักษะ ประสิทธิภาพในการเรียนที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนานักเรียน ทำให้ผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา สามารถแก้ปัญหา มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต จนมีความสามารถในการแข่งขันทำให้ได้เปรียบคู่แข่ง

2.2 ผู้เรียนมีความสุข โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเพราะว่า ครูการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาสาระทางอารมณ์ร่วมกัน ทำให้ครูและนักเรียนมีความสุข ห้องเรียนก็มีความสุข ครูจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุขตามความสามารถความถนัดของนักเรียน ไม่ได้มุ่งเน้นแค่เพียงความรู้สึกละเอียดจิตใจ และทัศนคติในการเรียนรู้ของนักเรียน และการเปิดพื้นที่ให้นักเรียนได้แสดงออก และมีส่วนร่วมในการสร้างข้อตกลงและนำเอารูปแบบกิจกรรมที่สร้างสรรค์มาประยุกต์ใช้กับการเรียนรู้

บูรณาการควบคู่กับการจัดการพฤติกรรม และอารมณ์ของนักเรียนแสดงความรู้สึกที่ดี รักในการเรียน ไม่เกิดความเครียดหรือเบื่อหน่ายต่อการเรียน เป็นความพอใจของนักเรียนที่ได้รับจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ครูจัดให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน และมีการตอบสนองความใฝ่รู้

2.3 ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเพราะว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ครูผู้สอนยึดประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม ผู้สอนต้องพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ การออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของผู้เรียน การกำหนดบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน การใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย และการออกแบบการวัดและประเมินผล เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.4 ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเพราะว่า การจัดการศึกษาและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มิใช่การจดจำเนื้อหาวิชา เน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริงและลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง และต่อยอดความรู้ที่ได้ด้วยตนเอง ผู้สอนต้องสามารถสร้างและออกแบบสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศเกื้อหนุนและเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ การเชื่อมโยงความรู้หรือแลกเปลี่ยนความรู้กับชุมชนและสังคมโดยรวม จัดการเรียนรู้ผ่านบริบทความเป็นจริง และการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงสื่อเทคโนโลยี เครื่องมือ และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

2.5 ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเพราะว่า ครูผู้สอนเน้นการใช้ทักษะการคิดเป็นเนื้อหาสาระของการสอน โดยการช่วยเหลือให้ผู้เรียนได้รู้และเข้าใจกระบวนการคิดของตนเองเพื่อให้เกิดทักษะการคิด โดยการจัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการคิด โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนคิด ไม่ปิดกั้นความคิด ให้กำลังใจ เสริมแรงเมื่อผู้เรียนคิดได้ด้วยตนเอง ใช้รูปแบบวิธีการสอนหรือเทคนิคการสอนต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดเชื่อมโยงจากความคิด

เดิมในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง รวมไปถึงจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด และกระบวนการคิดต่าง ๆ ตามความเหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน

2.6 ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน ร่วมมือกันปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษากำหนดให้จัดขึ้น แล้วส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้แบบ 8 กลุ่มสาระ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน

2.7 ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเพราะว่า ผู้เรียนเรียนรู้จนเกิดความสามารถอันประกอบด้วย ความรู้ เจตคติ (ทัศนคติ) และทักษะซึ่งสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ตัวให้บุคคลอยู่รอดในสภาพสังคม และวัฒนธรรมยุคปัจจุบันได้อย่างมีความสุขและเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต กิจกรรมพัฒนาตนเองโดยการใช้ความคิด การปรับตัว การตัดสินใจ การสื่อสาร การจัดการกับอารมณ์และความเครียดในการแก้ไขปัญหาให้กับตนเองอย่างเหมาะสม พร้อมทั้งจะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.8 ผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเพราะว่า ผู้เรียนมีภาวะที่ สมบูรณ์ทั้งกาย จิตใจ สังคม และปัญญา เชื่อมโยงเป็นองค์รวมอย่างสมดุล มีสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีกิจกรรมในห้องเรียนที่หลากหลาย ได้ผ่อนคลายและได้เรียนรู้อย่างมีความสุข ผู้เรียนรู้จักและทำความเข้าใจตัวเองให้ดีที่สุด รู้จุดเด่นและยอมรับจุดด้อย และจัดการด้านอารมณ์ และความรู้สึกของตนเองได้ตามที่ได้เรียนมา และมีทัศนคติที่ดี มีความคิดที่มีเหตุและผล คิดอย่างมีสติ ทำให้มองเห็นความเป็นจริงมากกว่าความรู้สึกที่เกิดขึ้น

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับระดับความสำเร็จการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 พบว่าโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .742$) ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนมีการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการบริหารวิชาการและการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกแก่บุคลากรในโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของโรงเรียน ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องตามความต้องการของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เสนอกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะตามความรู้และความสนใจของนักเรียน และมีการวางแผน กำหนดเป้าหมายในแผนงาน/โครงการอย่างชัดเจนตามระยะเวลาที่กำหนดผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนมีความรู้สึกเชิงบวกต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก และทำงานตามหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ ตลอดจนผู้ปกครองมีการติดตามผลการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนในชั้นเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมสนับสนุน และยกย่องนักเรียนในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ และผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการให้บริการและความช่วยเหลือนักเรียนเป็นอย่างดี สอดคล้องกับ อมรรัตน์ อุพงษ์ (2560, หน้า 110) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการสอนของครู ($\bar{X}=4.29$) และด้านการเรียนของนักเรียน ($\bar{X}=4.13$) ตามลำดับ สอดคล้องกับ นฤกร บันพุ่มโพธิ์ (2561, หน้า 81) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า ระดับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้แก่ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรด้านการบริหารและสนับสนุนและด้านการบริหารสถานศึกษา ตามลำดับ (3) ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัวแปรโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.602–0.814 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกมากที่สุดคือด้านวัฒนธรรมสถานศึกษา และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกต่ำที่สุดคือด้านคุณภาพการสอนของครู และ (4) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาพบว่า ตัวแปรด้านวัฒนธรรมสถานศึกษาด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครูและด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาสามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการ

บริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 74 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับ กิตติพันธ์ วิบูลศิลป์ (2560, หน้า 102) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับการเรียนรู้เชิงรุกที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับการเรียนรู้เชิงรุก มีความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับการเรียนรู้เชิงรุก มีความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์หลังเรียนไม่สูงกว่าร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับการเรียนรู้เชิงรุก มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การบริหารวิชาการในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน มีอำนาจพยากรณ์ความสำเร็จ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า มี 4 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การวิจัยเพื่อการพัฒนา และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยทั้ง 4 ตัว มีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 61.40 ทั้งนี้เพราะครูผู้สอนมีการนำสิ่งใหม่ ๆ มาใช้ในบริบทของการศึกษาเพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพศึกษาและการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้นกว่าเดิม ตอบสนองต่อเป้าหมายของการจัดการศึกษา ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ เนื้อหา วิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ เนื้อหาตามหลักสูตร ครูผู้สอนรู้ถึงปัญหา สภาพของปัญหาก่อนแล้วจึงระดมความคิดในการแก้ไขปัญหา หลักสูตรที่ดีต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม มีความหมายต่อชีวิตของผู้เรียนยึดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม และสร้างขึ้นด้วยความร่วมมือกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่ายเพื่อให้หลักสูตรที่ผ่านการพัฒนานั้นมีคุณภาพ ผู้บริหารเน้นย้ำในเรื่องของการวิจัยและพัฒนา เพราะการพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ ในทุกสาขาวิชาชีพในฐานะที่เป็นระเบียบวิธีการวิจัยที่ช่วยทำให้การพัฒนานวัตกรรมใด ๆ

ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ มีความประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้งยังทำให้ได้นวัตกรรมตามที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการวิจัยและพัฒนา มีลักษณะเฉพาะคือ การนำผลการวิจัยไปเป็นองค์ความรู้ในการพัฒนานวัตกรรม ทำให้นวัตกรรมที่พัฒนานั้นมีรากฐานองค์ความรู้สนับสนุนอย่างแข็งแกร่ง ทำให้นวัตกรรมสามารถใช้งานได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับ วิภาภรณ์ สร้อยคำ (2560, หน้า 206) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใน จังหวัดสกลนคร พบว่า การบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อการพัฒนา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และ สื่อการเรียนการสอนตามลำดับ งานวิชาการเป็นงานที่รวมภารกิจหลักของ หน่วยงานหรือสถานศึกษาที่บ่งบอกถึงปรัชญา จุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้รับบริการซึ่ง ได้แก่ นักเรียนหรือบุคคลในชุมชนได้รับการพัฒนาตนเองด้านความรู้ เจตคติ และทักษะในศาสตร์ ต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจะต้องมีการนำไปปฏิบัติ สอดคล้องกับ อมรรัตน์ อุปพงษ์ (2560, หน้า 43) ได้นำเสนอแนวทางพัฒนาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ควรพัฒนาปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่มีอำนาจพยากรณ์ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งโดยรวม และรายด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนการพัฒนาสื่อและการพัฒนา และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความสัมพันธ์กันทางบวก ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ควรนำการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน ทั้ง 7 ด้านไปพิจารณาและให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนที่มีอำนาจพยากรณ์ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้ดีที่สุด คือ การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ดังนั้นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนครูและบุคลากรควรได้รับการฝึกอบรมและส่งเสริมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งผลดีต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ร่วมกันพยากรณ์ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 คือ การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การวิจัยเพื่อการพัฒนา และการพัฒนาแหล่งเรียนรู ดังนั้นควรสร้างความตระหนักให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน ผู้วิจัยจึงเสนอแนะ ดังนี้

2.1. ควรนำการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ไปทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน และปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของโรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ ต่อไป

2.2. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารอื่น เพื่อตรวจสอบและยืนยันผลการวิจัย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต. (2550). สังคมไทยพัฒนาจิตใจ ด้วย วินัย สุขนิสัย ป้องกันโควิด-19. *วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย*. 15(1), 57-9.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กัลชัญญา ทองหัตถา. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 1. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- กิตติพันธ์ วิบูลศิลป์. (2560). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับ การเรียนรู้เชิงรุกที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และ ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 12(3), 354.
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2559). การพัฒนาการคิดขั้นสูง. กรุงเทพฯ. คณะแนะนํา. (2556). การวิเคราะห์ทฤษฎีในการใช้ภาษาพูดแบบทอล์คโชว์ เพื่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปิ่นสอยแยลส์วิทยาลัย. (วิทยานิพนธ์ ค.ม.). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- จรรยา ดาสา. (2552). เทคนิคในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุก. *นิตยสาร สสวท*. 36(163), 72-76.
- เจริญพร คำจารย์. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ชวัลลักษณ์ รัตนวิทย์กุล. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

- ชุตติกาญจน์ หลวงแสน. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดอุดรดิตถ์. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, (6)9, 22.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). *การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา*. ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ชูเกียรติ ไชยทวีวัฒน์กุล. (2566). ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (*The Twenty-First Century Skills*). เข้าถึงข้อมูลได้จาก <http://www.acn.ac.th/articles/mod/forum/discuss.php?d=435>. 14 สิงหาคม 2565.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2555). *หลัก ทฤษฎี และปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ดวงเดือน แก้วฝ้าย. (2558). *ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เดชดนัย จัยชุม เกษรา บ่าวเข้มซ้อย และศิริกัญญา แก่นทอง. (2559). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะการคิดของนักศึกษาในรายวิชาทักษะการคิด (Thinking Skills) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active Learning). *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 2(3), 47-57.
- ทรรศนีย์ วราห์คำ. (2554). *การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ*. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ. (2552). *การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)*. เข้าถึงได้จาก <http://pirun.ku.ac.th>. 14 สิงหาคม 2566
- ทองคำ พิมพา. (2556). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอ่างทอง*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- นพพร ปันพุ่มโพธิ์, สมศรี ทองนุช และสุเมธ งามกนก. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 13(1), 81–96.
- นพพร พันธุ์เสือ. (2554). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นิยม รัชตะวัฒน์วินัย. (2560). แนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กจังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ พ.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- นิศารัตน์ เหลือผล. (2550). สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประทีป คงเจริญ. (2564). ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม: คุณลักษณะสำคัญของพลโลกในยุคเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรี*, 15(3), 168.
- ประสพชัย พสุนนท์. (2553). *สถิติธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: ท้อป.
- ประเสริฐ ดันสกุล และคณะ. (2558). *ยุทธศาสตร์ทักษะชีวิตเพื่อการพัฒนาบุคลิกภาพเยาวชน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ปราณี ท้าวกลาง. (2557). ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ. (2551). *การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริญญะ พรหมภาสิต. (2559). เอกสารคู่มือการจัดการเรียนรู้ “Active Learning (AL) for HuSo at KPRU. *วารสารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร*, 2(11), 17.

- ปัทมา แป้นพุดเย็น. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏ.
- ปิยนุช ทองพรม. (2550). ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนในเขตอำเภอหนองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พนมพร เผ่าเจริญ และคณะ. (2551). การพัฒนากระบวนการเครือข่ายการพัฒนาครู
ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยการสร้าง
องค์ความรู้ด้วยตนเองสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดนครสวรรค์.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- พระมหาปริญญา เดชปณฺญ (ปราบชมภู). (2556). การบริหารงานวิชาการของครู
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ ปร.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย.
- พิณพนธ์ คงวิจิตต์. (2556). ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบ
การเบรนท์การเกิดที่มีต่อความสุขในการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ไพรัช เจริญตรีเพชร. (2556). การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อเสริมสร้าง
ทักษะการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา ในศตวรรษที่ 21.
ปริญญาานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพศาล เครือแสง. 2556. เทคนิคการสอนเชิงรุก เรียนรู้ประสบการณ์จาก Shelton College
International ประเทศสิงคโปร์. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- พลอยไพลิน นิลกรรณ. (2565). แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
โครงการการ นิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการชี้แนะและการ
เป็นพี่เลี้ยง. ลำพูน: กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35,

- ภรปภา ศรีธิสาร. (2558). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกลนคร.
- ภริมา วินิธาสถิตยกุล. (2565). การเรียนรู้เชิงรุก: แนวทางการเรียนการสอนที่เป็นเลิศ ในศตวรรษที่ 21. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 6(3), 928.
- มยุรี สมใจ. (2551). การบริหารงานวิชาการสู่เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติ กลุ่มโรงเรียน ปง 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ คช.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มูลนิธิยุวพัฒน์. (2566). ทักษะชีวิต สิ่งสำคัญสำหรับวัยรุ่นศตวรรษที่ 21. เข้าถึงข้อมูลได้จาก <https://www.yuvabadhanafoundation.org/th>. 14 สิงหาคม 2565.
- รลิตา รักสกุล สุวรรณฯ สมบุญสุขโข และก้องกาญจน์ วชิรพจน์. (2558). สัมฤทธิ์ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยใช้ Active Learning ของนักศึกษา ในรายวิชาการบริหารจัดการยุคใหม่และภาวะผู้นำมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. วันศุกร์ที่ 24 เมษายน 2558 ณ ห้อง Auditorium ชั้น 2 อาคาร Digital Multimedia Complex (ตึก 15) มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ระพีพัฒน์ หาญโสภณ. (2564). การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. *Dhammathas Academic Journal*, 20(2), 165.
- รังสิรัตน์ โกสัยยะ. (2561). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2552). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: นาคิลป์โฆษณา.
- วโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). วิธีวิทยาการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2556). ทักษะการเรียนรู้และพัฒนา. กรุงเทพฯ: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมการหลักสูตรและการเรียนรู้ มศว.

- วิภากรณ์ สร้อยคำ. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- วิสัยวรรณ ปุธิรัตน์. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิไล วงศ์ใหญ่. (2559). การขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญและครูผู้สอนในโรงเรียนไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัญญา ภัทรากร. (2552). ผลการจัดการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวาที่มีผลต่อความสามารถในการแก้ไขปัญหา และการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่องความน่าจะเป็น. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บัค พอยท์.
- สุริภา เตียงนิล (2565) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะ ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21โรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี. กรุงเทพฯ : สำนักงานบริหารการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สมชาย เข้มทอง. (2565). การศึกษากับการพัฒนาสังคม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิชาการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา พ.ศ.2550. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. (2566). รายงานประจำปี 2566. สกลนคร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2558). คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

- สารินทร์ เอี่ยมครอง. (2561). แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาใน
จังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงาน ก.ค.ศ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). คู่มือ การดำเนินการตามหลักเกณฑ์และ
วิธีการประเมินตำแหน่ง และวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการ
ศึกษาดำแหน่งครู. เข้าถึงได้จาก
https://otepc.go.th/images/00_YEAR2564/03_PV1/1Mv9-2564.pdf.
28 กรกฎาคม 2565.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาสกลนคร เขต 3. (2564). บุคลากรทางการ
ศึกษา. เข้าถึงได้จาก <https://sakonnakhon3.go.th/new/>. 12 เมษายน 2564.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2558). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย ฉบับ
ราชบัณฑิตยสภา. กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579.
กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม. (2560). โครงการการพัฒนาระบบสถิติข้อมูล
และตัวชี้วัดเพื่อใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินตามยุทธศาสตร์ชาติ.
กรุงเทพฯ: ศูนย์บริการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลिरดา สายมายา. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล
สำหรับโรงเรียนในโครงการ “การพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร
ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี” (โรงเรียน กพด.) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร.
- สุชาดา ถาวรชาติ. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. วิทยานิพนธ์
ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- สุชาติดา บรรณกิจ. (2563). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี. (2560). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ ปรัช.ด.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- หทัยชนก ปัญญา. (2558). *ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เหมภัส เหลาแหลม. (2565). *การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2*. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 12(1), 44.
- อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9*. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อภิชาติ อ่อนเอน. (2559). *แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อมรัตน์ อุปพงษ์. (2560). *ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อรรณณ มากสุข. (2556). *ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- อริสสา สะอาดนัก. (2557). *ทักษะจากการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กรณีศึกษา รายวิชาการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2557). *หลักสูตรและการบริหารวิชาการของโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: เอสดีเพรส.
- Ignite Thailand. (2566). *บทบาทของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21*. เข้าถึงข้อมูลได้จาก <https://www.ignitethailand.org/content/4756/ignite>. 14 สิงหาคม 2565.
- WHO. (1997). *ชีวิตและการปรับตัว*. เข้าถึงข้อมูลได้จาก www.myfirstbrain.com/student_view.aspx?id=50687. 14 สิงหาคม 2565.
- Bonwell Charles C. and Eison James A. (1991). *Live Learning: Creating Excitement in the Classroom*. (ERIC Clearinghouse on Higher Education). Washington DC: George Washington University.
- Brookfield S.D. (2005). *Discussion as the way of teaching : Tools and techniques for democratic classrooms*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Cooperstein S.E. and Kocovar-Weidinger E. (2004). Beyond active learning: A constructivist approach to learning. *Reference Services Review*, 32(2), 141-148.
- Epstein, R., et. al., (1997). *School, Family and Community Partnerships : Your Hand Book for Action*,. Thousand Oakx, Corwin Press.
- Felder R. M. and Brent R. (2009). *Active Learning*. An Introduction (online)
- Gagne Robert M. and Briggs Leslie. (1979). *Principles of Instructional Design* 2nd ed., :Holt. New York: Rinehart and Winston Inc.
- Good Carter. V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw Hill.
- Michel Carter and Otmar. (2014). Student Knowledge and Confidence in an Elective Clinical Toxicology Course Using Active-Learning. *Technique American Journal of Pharmaceutical Education*, 78(5), 1-6.
- Sheffield Hallam University. (2000). *Active Teaching and Learning Approaches in Science*. Workshop ORIC Bangkok Photocopied.

- Shenker J. I.; Goss S. A; and Bernstein D.A. (1996). *Instructor's Resource Manual for Psychology: Implementing Active Learning in the Classroom*.
- Silberman M. (1996). *Active Learning*. Boston: Allyn and Bacon.
- Tishman Jay and Perkins. (1995). *The thinking classroom: Learning and teaching in a culture of thinking*. Boston: Allyn and Bacon.
- Whang, I. (1981). *Management of Rural Change in Korea The Sammul Undong*. Seoul: Seoul Nation University Press.
- Wiggins and Ruefli. (2002). Sustained Competitive Advantage: Temporal Dynamics And the Incidence and Persistence of Superior Economic Performance. *Organization Science, INFORMS*, 13(1), 81–105.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

1. นายอาทร คนเสียม ตำแหน่ง คีษานิเทศก์ สพป.สกลนคร เขต3
2. นายสมพงศ์ ดีวันไชย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านอากาศ
3. ดร.ปาริชาติ ไนต์สุภา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองการศึกษา
เทศบาลตำบลอากาศอำนวย
4. นางสุชาดา คนเสียม ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนบ้านนาขยอ
5. นางสาวรัชฎาภรณ์ ดวงศรีจันทร์ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนบ้านนาขยอ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ดร.กุลชาติ อุปรี	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาเมือง
2. นางสาววิริยา บาลตำบล	ตำแหน่ง	ศึกษานิเทศก์ สพป.สกลนคร เขต 3
3. นางลัดดาพร อุดมมา	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนายอ
4. นางนิชาภัทร สุวชาติ	ตำแหน่ง	ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนบ้านอากาศ
5. นางปาลิตา วงศ์วันดี	ตำแหน่ง	ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนบ้านข้าวแบ่ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือ

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๘๒๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน นายอาทร คนเสี้ยม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเมธิกา งอริราช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๕๒๑๒๕๗๑๓๙ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์ศิริชัย จันทรักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.บุญมี ก่อบุญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓ ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนวิสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๔๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเมธิกา งอริราช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๒ ๔๐๘๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๘๒๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน นายสมพงศ์ ตีวันไชย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเมทิกา งอธิราช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๓๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์หิรัญ จันทรักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.บุญมี ก่อบุญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓ ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเมทิกา งอธิราช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๒ ๔๐๘๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๘๒๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน ดร.ปาริชาติ โนนัสสุภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเมธิกา งอธิราช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๓๙ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์หิรัญ จันทริกข์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.บุญมี ก่อบุญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓ ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๔๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเมธิกา งอธิราช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๒ ๔๐๘๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๘๒๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางสาวดา คนเสียม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเมธิกา งอธิราช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๓๙ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์หิรัญ จันทักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.บุญมี ก่อบุญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓ ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเมธิกา งอธิราช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๒ ๔๐๘๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๘๒๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนมิตรภาพ ด.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางสาวรัชฎาภรณ์ ดวงศรีจันทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเมธิกา งอธิราช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๓๙ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์หิรัญ จันทร์เกษ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.บุญมี ก้อนบุญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓ ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเมธิกา งอธิราช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๒ ๔๐๘๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๔๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.กุลชาติ อุปรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเมธิกา ออริราช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๕๒๑๒๔๗๑๓๙ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ดร.ทรัพย์ศิริ จันทรักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.บุญมี ก่อบุญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรภัทร เร็มศรี)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเมธิกา ออริราช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๒ ๔๐๘๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๔๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเป็นวิทยุเชิญชวนตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาววิริยา บาลตำบล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเมทิกา งอริราช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๓๙ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ดร.ทรัพย์ศิริ งามทรัพย์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.บุญมี ก่อบุญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตท่านเป็นวิทยุเชิญชวนในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรภัทร เร่มศรี)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเมทิกา งอริราช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๒ ๔๐๘๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๔๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวลัดดาพร อุดมมา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเมธิกา งอธิราช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๓๙ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ดร.ทรัพย์หิรัญ จันทักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.บุญมี ก่อบุญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรภัทร เร็มศรี)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเมธิกา งอธิราช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๒ ๔๐๘๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๔๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม

อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้อยู่ศึกษาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางนิชาภัทร สุชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเมธิกา งอริราช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๓๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ดร.ทรัพย์ศิริ จันทักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.บุญมี ก่อบุญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรภัทร เริ่มศรี)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเมธิกา งอริราช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๒ ๔๐๘๓

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๔๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางปาลิตา วงศ์วันดี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเมทิกา จอธิราช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๓๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ดร.ทรัพย์หิรัญ จันทักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.บุญมี ก่อบุญ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรภัทร เร่มศรี)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเมทิกา จอธิราช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๒ ๔๐๘๓

ภาคผนวก ค

แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง

**การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก
ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3**
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ระดับการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ตอนที่ 3 ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

2. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ทุกตอน และตรงตามสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุดเพราะคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการวิจัยครั้งนี้

3. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับการศึกษาวิจัยเท่านั้น โดยผู้วิจัยจะวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด แต่จะเป็นประโยชน์เพื่อการวางแผนพัฒนาต่อไป

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลจากท่าน

ด้วยดีขอขอบคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวเมธิกา งอธีราช

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครู

2. วุฒิการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

☐ ไม่เกิน 5 ปี

☐ 6 – 10 ปี

☐ 11 – 15 ปี

☐ 16 ปีขึ้นไป

4. ขนาดของโรงเรียน

☐ โรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนต่ำกว่า 120 คน)

☐ โรงเรียนขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 120 – 719 คน)

☐ โรงเรียนขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 720 – 1,679 คน)

☐ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียน 1,680 คน ขึ้นไป)

ที่	การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	ระดับการบริหารงานวิชาการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	โรงเรียนจัดทำ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง วิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เอง					
2.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ					
3.	ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันเกี่ยวกับหลักสูตร					
4.	โรงเรียนปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโดยมุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา					
5.	หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้มีความรู้และคุณธรรมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					
3) การนิเทศการศึกษา						
1.	โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศภายใน					
2.	โรงเรียนมีการดำเนินการนิเทศในการช่วยเหลือปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน					
3.	โรงเรียนมีการดำเนินการนิเทศโดยใช้กิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายเหมาะสมและทั่วถึง					
4.	ครูผู้สอนนำผลการประเมินผลการนิเทศมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น					
5.	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำผลการนิเทศมาพัฒนาปรับปรุงพัฒนาสื่อการเรียนการสอน					
4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา						
1.	บุคลากรร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยี					

ที่	การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	ระดับการบริหารงานวิชาการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.	มีการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่อง เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้					
3.	โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์ สิ่งต่าง ๆ ที่ช่วยเหลือให้ นักเรียนเกิดความสนใจ					
4.	นักเรียนมีการเรียนรู้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ของครูอย่างกระตือรือร้น					
5.	ครูใช้สื่อเป็นตัวกลางให้ผู้สอนสามารถส่งความรู้ ไปยังผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ ในเนื้อหา					
5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ						
1.	การดำเนินงานด้านวิชาการเป็นระบบ มี กระบวนการอย่างต่อเนื่อง					
2.	โรงเรียนดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของผู้เรียนตามแผนงานที่ได้จัดทำขึ้นอย่างเป็น ระบบ					
3.	โรงเรียนวางแผนการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมาย					
4.	โรงเรียนมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนใน การดำเนินการด้านการประกันคุณภาพ การศึกษา					
5.	โรงเรียนมีระบบประกันคุณภาพที่เป็นระบบเพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการการศึกษาใน สถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น					
6) การวิจัยเพื่อการพัฒนา						
1.	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูมีการวิจัยในชั้นเรียน					
2.	การพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน โดย พิจารณาจากความแตกต่างระหว่างบุคคล					

ที่	การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	ระดับการบริหารงานวิชาการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.	การสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนเพื่อนำไปสู่วิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง					
4.	ครูผู้สอนนำผลการวิจัยไปปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
5.	ครูวิเคราะห์หาความกระจ่างและข้อสรุปของปัญหานั้น					
7) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้						
1.	โรงเรียนมีเน้นให้ผู้เรียนมีแหล่งข้อมูลสารสนเทศ และประสบการณ์					
2.	โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีแหล่งข้อมูลสารสนเทศ และมีความกระตือรือร้นในการศึกษาและเรียนรู้ด้วยตนเอง					
3.	โรงเรียนส่งเสริมความคิดเริ่มต้นและความต้องการค้นคว้าความรู้อย่างกว้างขวาง					
4.	ครูผู้สอนมุ่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและสนับสนุนเป้าหมายการเรียนรู้แก่ผู้เรียน					
5.	ครูผู้สอนมีกระบวนการประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเต็มที่					

**ตอบที่ 3 ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3**

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดโดยที่สุด

5 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ที่	ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	ระดับความสำเร็จ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1) ผู้เรียนมีความสุข						
1.	ผู้เรียนมีพฤติกรรมการแสดงออกที่แสดงความรู้สึกที่ดี รู้สึกสนุก รักในการเรียน					
2.	ผู้เรียนไม่เกิดความเครียดหรือเบื่อหน่ายต่อการเรียน					
3.	ผู้เรียนมีความพอใจที่ได้รับจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ครูจัดให้					
4.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้					
5.	ผู้เรียนมีการตอบสนองของความใฝ่รู้					
2) ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด						
1.	ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการใช้วิธีการ กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อแสวงหาความรู้					
2.	ผู้เรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์					

ที่	ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	ระดับความสำเร็จ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.	ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้สำหรับการพัฒนาตนเอง					
4.	ผู้เรียนมีกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อแสวงหาความรู้ที่หลากหลาย					
5.	ผู้เรียนนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาบูรณาการอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหา					
3) ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21						
1.	ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก					
2.	ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่การจดจำเนื้อหาวิชา					
3.	ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ในขนาดเพิ่มขึ้น					
4.	ผู้เรียนลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงและต่อยอดความรู้ที่ได้ด้วยตนเอง					
5.	ผู้เรียนมีการเชื่อมโยงความรู้หรือแลกเปลี่ยนความรู้กับชุมชนและสังคม					
6.	โรงเรียนมีการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงสื่อเทคโนโลยี เครื่องมือ และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ					
4) ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง						
1.	ผู้เรียนมีทักษะการคิดที่มีความซับซ้อน เพื่อให้ได้คำตอบหรือบรรลุวัตถุประสงค์					
2.	ผู้เรียนมีการคิดที่ผสมผสานทักษะการคิดหลายๆ ประการมารวมกันเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่					
3.	ผู้เรียนมีการคิดสร้างสรรค์					
4.	ผู้เรียนมีการคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ					
5.	ผู้เรียนมีการคิดอย่างมีเหตุผลและมีการตรวจสอบการคิดของตนเองอยู่เสมอ					
5) ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์						
1.	ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่สังคมต้องการ ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมจิตสำนึก					

ที่	ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	ระดับความสำเร็จ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.	ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะพลเมืองโลก					
3.	ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานมีจิตสาธารณะ					
4.	ผู้เรียนมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง					
6) ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน						
1.	ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
2.	ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวและมีพฤติกรรมไปในทิศทางที่ถูกต้อง					
3.	ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้					
4.	ผู้เรียนมีทักษะที่สามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
5.	ผู้เรียนมีความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต					
7) ผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์						
1.	ผู้เรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ					
2.	ผู้เรียนมีออกกำลังกายสม่ำเสมอ มีน้ำหนักส่วนสูงและมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน					
3.	ผู้เรียนรู้จักป้องกันและหลีกเลี่ยงจากสิ่งเสพติดให้โทษสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง					
4.	ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม					
5.	ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น					
8) ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ						
1.	ผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา					
2.	ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหา มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต					
3.	ผู้เรียนมีการปรับตัวสื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					

ที่	ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	ระดับความสำเร็จ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.	ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ					
5.	ผู้เรียนมีความสามารถที่ทำให้ได้เปรียบคู่แข่ง					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

แสดงผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

แสดงผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ที่	ตัวบ่งชี้	ความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ผลการวิเคราะห์	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การบริหารงานวิชาการ									
1) การวัดผลและประเมินผลการศึกษา									
1.	ครูผู้สอนมีกระบวนการที่นำผลการเรียนการสอนมาพิจารณาตัดสินเป็นระบบ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
2.	ครูผู้สอนมีการวัดผลและประเมินผลโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3.	ครูผู้สอนได้นำผลจากการวัดผลและประเมินมาพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4.	ครูผู้สอนมีการประเมินผล แต่ละรายวิชาให้สอดคล้อง กับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5.	ครูผู้สอนนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2) การพัฒนาหลักสูตร									
1.	โรงเรียนจัดทำ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง วิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เอง	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
2.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3.	ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันเกี่ยวกับหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4.	โรงเรียนปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโดยมุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	สอดคล้อง

ที่	ตัวบ่งชี้	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ผลการวิเคราะห์	แปลผล
		1	2	3	4	5			
5.	หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมุ่งเน้นพัฒนา นักเรียนให้มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

3) การนิเทศการศึกษา

1.	โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศภายใน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2.	โรงเรียนมีการดำเนินการนิเทศในการ ช่วยเหลือ ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการ สอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3.	โรงเรียนมีการดำเนินการนิเทศโดยใช้ กิจกรรมการนิเทศที่หลากหลาย เหมาะสมและทั่วถึง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4.	ครูผู้สอนนำผลการประเมินผลการนิเทศ มาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
5.	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำผลการนิเทศมา พัฒนาปรับปรุงพัฒนาสื่อการเรียนการ สอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

1.	บุคลากรร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผน ในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการ เรียนรู้และเทคโนโลยี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2.	มีการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาใน เรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3.	โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์ สิ่งต่าง ๆ ที่ ช่วยเหลือให้นักเรียนเกิดความสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4.	นักเรียนมีการเรียนรู้ในกิจกรรมการเรียน การสอนของครูอย่างกระตือรือร้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ที่	ตัวบ่งชี้	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ผลการวิเคราะห์	แปลผล
		1	2	3	4	5			
5.	ครูใช้สื่อเป็นตัวกลางให้ผู้สอนสามารถส่งความรู้ไปยังผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ

1.	การดำเนินงานด้านวิชาการเป็นระบบ มีกระบวนการอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
2.	โรงเรียนดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนตามแผนงานที่ได้จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3.	โรงเรียนวางแผนการพัฒนาคูณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4.	โรงเรียนมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5.	โรงเรียนมีระบบประกันคุณภาพที่เป็นระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการการศึกษาในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

6) การวิจัยเพื่อการพัฒนา

1.	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูมีการวิจัยในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2.	การพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน โดยพิจารณาจากความแตกต่างระหว่างบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3.	การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อนำไปสู่วิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ที่	ตัวบ่งชี้	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ผลการวิเคราะห์	แปลผล
		1	2	3	4	5			
4.	ครูผู้สอนนำผลการวิจัยไปปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5.	ครูวิเคราะห์หาความกระจ่างและข้อสรุปของปัญหานั้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

7) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

1.	โรงเรียนมีเน้นให้ผู้เรียนมีแหล่งข้อมูลสารสนเทศ และประสบการณ์	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	สอดคล้อง
2.	โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีแหล่งข้อมูลสารสนเทศ และมีความกระตือรือร้นในการศึกษาและเรียนรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3.	โรงเรียนส่งเสริมความคิดเริ่มต้นและความต้องการค้นคว้าความรู้อย่างกว้างขวาง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4.	ครูผู้สอนมุ่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและสนับสนุนเป้าหมายการเรียนรู้แก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5.	ครูผู้สอนมีกระบวนการประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเต็มที่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ความสำเร็จการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

1) ผู้เรียนมีความสุข

1.	ผู้เรียนมีพฤติกรรมการแสดงออกที่แสดงความรู้สึกที่ดี รู้สึกสนุก รักในการเรียน	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
2.	ผู้เรียนไม่เกิดความเครียดหรือเบื่อหน่ายต่อการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3.	ผู้เรียนมีความพอใจที่ได้รับจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ครูจัดให้	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง

ที่	ตัวบ่งชี้	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ผลการวิเคราะห์	แปลผล
		1	2	3	4	5			
4.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5.	ผู้เรียนมีการตอบสนองความใฝ่รู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

2) ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด

1.	ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการใช้วิธีการกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อแสวงหาความรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2.	ผู้เรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3.	ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้สำหรับการพัฒนาตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4.	ผู้เรียนมีกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อแสวงหาความรู้ที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5.	ผู้เรียนนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาบูรณาการอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

3) ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

1.	ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2.	ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช้การจดจำเนื้อหาวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3.	ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ในขนาดเพิ่มขึ้น	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	สอดคล้อง
4.	ผู้เรียนลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงและต่อยอดความรู้นั้นได้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ที่	ตัวบ่งชี้	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ผลการวิเคราะห์	แปลผล
		1	2	3	4	5			
5.	ผู้เรียนมีการเชื่อมโยงความรู้หรือแลกเปลี่ยนความรู้กับชุมชนและสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
6.	โรงเรียนมีการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงสื่อเทคโนโลยี เครื่องมือ และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

4) ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง

1.	ผู้เรียนมีทักษะการคิดที่มีความซับซ้อนเพื่อให้ได้คำตอบหรือบรรลุวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2.	ผู้เรียนมีการคิดที่ผสมผสานทักษะการคิดหลายๆ ประการมารวมกันเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3.	ผู้เรียนมีการคิดสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4.	ผู้เรียนมีการคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5.	ผู้เรียนมีการคิดอย่างมีเหตุผลและมีการตรวจสอบการคิดของตนเองอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
6.	ผู้เรียนมีทักษะการคิดที่มีความซับซ้อนเพื่อให้ได้คำตอบหรือบรรลุวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

5) ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1.	ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่สังคมต้องการ ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2.	ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะพลเมืองโลก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3.	ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานมีจิตสาธารณะ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4.	ผู้เรียนมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ที่	ตัวบ่งชี้	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ผลการวิเคราะห์	แปลผล
		1	2	3	4	5			

6) ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน

1.	ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2.	ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวและมีพฤติกรรมไปในทิศทางที่ถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3.	ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4.	ผู้เรียนมีทักษะที่สามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5.	ผู้เรียนมีความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

7) ผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์

1.	ผู้เรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2.	ผู้เรียนมีออกกำลังกายสม่ำเสมอ มีน้ำหนักส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3.	ผู้เรียนรู้จักป้องกันและหลีกเลี่ยงจากสิ่งเสพติดให้โทษ สภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4.	ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5.	ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
6.	ผู้เรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ที่	ตัวบ่งชี้	ความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ผลการวิเคราะห์	แปลผล
		1	2	3	4	5			
8) ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ									
1.	ผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2.	ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหา มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3.	ผู้เรียนมีการปรับตัวสื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4.	ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5.	ผู้เรียนมีความสามารถที่ทำให้ได้เปรียบคู่แข่ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ค่าอำนาจจำแนก (r) Item Total Correlation
 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach)
 ของครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
 Item – Total Statistics

	Corrected Item–Total Correlation
ข้อ1.1	.593
ข้อ1.2	.409
ข้อ1.3	.673
ข้อ1.4	.650
ข้อ1.5	.564
ข้อ1.6	.559
ข้อ2.1	.438
ข้อ2.2	.524
ข้อ2.3	.488
ข้อ2.4	.250
ข้อ2.5	.556
ข้อ3.1	.450
ข้อ3.2	.626
ข้อ3.3	.479
ข้อ3.4	.459
ข้อ3.5	.546
ข้อ4.1	.562
ข้อ4.2	.488
ข้อ4.3	.700
ข้อ4.4	.483
ข้อ4.5	.609
ข้อ4.6	.427

ข้อ5.1	.565
ข้อ5.2	.631
ข้อ5.3	.565
ข้อ5.4	.635
ข้อ5.5	.601
ข้อ5.6	.654
ข้อ6.1	.668
ข้อ6.2	.694
ข้อ6.3	.590
ข้อ6.4	.581
ข้อ6.5	.550
ข้อ7.1	.651
ข้อ7.2	.527
ข้อ7.3	.665
ข้อ7.4	.651
ข้อ7.5	.697

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.947	38

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสาวเมธิกา งอธีราช
วัน เดือน ปีเกิด	28 ธันวาคม 2537
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	97 หมู่ที่ 14 ตำบลอากาศ อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรี 47170
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู วิทยฐานะชำนาญการ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านนาข่อย ตำบลอากาศ อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรี 47170
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2550	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านอากาศ อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ.2556	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอากาศอำนวยศึกษา อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ.2561	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยนครพนม อำเภอมะนัง จังหวัดนครพนม
พ.ศ.2568	ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2561	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้าน อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ.2563	ครู โรงเรียนบ้าน อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ.2567	ครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนบ้านนาข่อย อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรี